

**Gmina Wąpielsk****Lamkowizna ma nowego sołtysa**

Iwona Terebus ustąpiła z funkcji sołtysa Lamkowizny. W piątek 24 lutego mieszkańcy zebrali się w jej domu, aby wybrać osobę, która zaopiekuje się sołectwem

➤ str. 2

Region**Głos z parlamentu**

O opinię na temat szans i zagrożeń wynikających z wprowadzenia dwukadencyjności w samorządach zapytaliśmy posłów i posłanki z województwa kujawsko-pomorskiego

➤ str. 4

Rypin**Lekcja patriotyzmu**

We wtorek 28 lutego w Zespole Szkół Miejskich uczniowie, i zaproszeni goście uczcili 90. rocznicę ustanowienia Mazurka Dąbrowskiego hymnem narodowym i 220. rocznicę powstania Legionów Polskich we Włoszech

➤ str. 6

Gmina Skrwilno**Wieczór ze śmiechem**

W niedzielę 26 lutego w Skrwilnie wystąpiły kabarety: Paranienormalni i K2. Hala sportowa znów pękała w szwach, mimo że impreza od początku jest biletowana

➤ str. 7

Rypin**Pasja łączy pokolenia**

W sobotę 25 lutego w Rypińskim Centrum Sportu mieszkańcy mogli oglądać efektowne statki kosmiczne, tradycyjne czołgi i makiety ciekawych budynków. Wszystko w ramach VII Konkursu Modeli i Makiet Historycznych

➤ str. 8

TYGODNIK

REGIONU

RYPIŃSKIEGO



TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO

1,99 zł (w tym 5% VAT), NR 9/2017 (78) CZWARTEK, 2 MARCA 2017

Czy biogazownia przekona mieszkańców?

POWIAT ➤ W poniedziałek 27 lutego w Starostwie Powiatowym w Rypinie odbyła się otwarta dla społeczeństwa rozprawa administracyjna ws. wydania pozwolenia zintegrowanego dla Biogazowni Rypin. Przedstawiciele firmy zapewnili, że przykre zapachy nie będą już odczuwalne, ale ich słowa nie przekonały wszystkich uczestników spotkania



REKLAMA

Pozwolenie zintegrowane dotyczy „Instalacji w gospodarce odpadami – do odzysku lub unieszkodliwiania z wykorzystaniem fermentacji beztlenowej o zdolności przetwarzania nie mniejszej niż 100 ton na dobę”. Jeśli starosta wyda pozytywną decyzję, wówczas firma będzie mogła stosować w ciągu roku m.in. 30 tys. ton odpadowej tkanki zwierzęcej i tyle samo osadów z zakładowych oczyszczalni ścieków.

W lutym starosta Zbigniew Zgorzyński zwrócił się do Samorzą-

dowego Kolegium Odwoławczego o wyłączenie go z postępowania i wyznaczenie innego równorzędnego organu, ale SKO nie przychyliło się do jego prośby.

– Wszyscy wiedzą, że był problem, ale nikt z was nie powie, że dziś ten problem jest nadal – mówił Zgorzyński. – Być może było coś niedograne, ale dziś problemu nie ma i jestem przekonany, że go nie będzie. Ja poszedłem bardzo daleko, aż po wyłączenie organu, żeby ktoś inny zajmował się tym tematem. Niektórzy tłumaczyli, że jestem stronnicy, więc chciałem się wyłączyć.

W ostatnich tygodniach do Starostwa Powiatowego w Rypinie wpłynęły trzy wnioski o niewydanie pozytywnej decyzji ws. pozwolenia zintegrowanego, pod którymi podpisało się kilkaset osób. Pisma z uwagami i wnioskami w urzędzie złożyli: radny powiatowy Rafał Jaworski, Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko-Własnościowa w Rypinie oraz komitet mieszkańców „Inicjatywa Społeczna”. Rypianie byli obecni także na poniedziałkowej rozprawie:

– Wyłączanie się z tematu to nie jest rozwiązanie problemu, ale uciekanie – mówił do Zgorzyńskiego Jan Szymański, jeden z miesz-

kańców. – Pan jest starostą i na pana ludzie zagłosowali. Kiedy powstawała biogazownia, wszyscy byli zadowoleni, bo wiadomo, miejsca pracy, tania energia itd. Była wówczas mowa o serwatce, kukurydzy, oborniku czy gnojowicy. To było ok. Później zmieniła się jednak technologia i to spowodowało problemy. Rypin zawsze był oazą czystości i spokoju. Trzydzieści, czterdzieści lat temu przyjeżdżali tu ludzie ze Śląska i mówili, że w Rypinie się nie oddycha, tylko się je tlen. Dzisiaj to się zamieniło w dramat.

Na rozprawie biogazownię reprezentowali przedstawiciele firmy Ekoterm Ochrona Środowiska. Obecni byli także członkowie zarządu: prezes Janusz Cieszyński i wiceprezes Rafał Zglinicki.

– Chcę przeprosić za to co się działo – mówił Rafał Zglinicki. – Nie było naszym celem, żeby miasto odczuwało dyskomfort. Biznes w żaden sposób nas nie usprawiedliwia. Wy chcecie godnie mieszkać, bez odorów z biogazowni. Od tamtego czasu wprowadziliśmy uszczelnienie zbiorników magazynowych, zamontowaliśmy na nich filtry odorowe z wkładem węglowym.

dokończenie na str. 3



NSP - Nieruchomości Sp. z o.o.

Biurowie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami

Nasze biuro oferuje usługi:

- pośrednictwa w transakcjach sprzedaży i kupna nieruchomości
- pomoc w załatwianiu wszelkich formalności prawnych
- pośrednictwo w najmie i wynajmie nieruchomości
- sprawdzanie stanu prawnego
- pomoc w prowadzeniu negocjacji i wyborze notariusza



Golub-Dobrzyń ul. Pod Arkadami 11 (I piętro)
Czynne od poniedziałku do piątku w godz. 9:00-16:00
tel. kontaktowy 531-795-462 e-mail: nsp-n@wp.pl

Lamkowizna ma nowego sołtysa

GMINA WĄPIELSK ▶ Iwona Terebus ustąpiła z funkcji sołtysa Lamkowizny. W piątek 24 lutego mieszkańcy zebrali się w jej domu, aby wybrać osobę, która zaopiekuje się sołectwem



Iwona Terebus złożyła pisemną rezygnację z powodu pracy za granicą. W ramach zebrania so-

łectkiego przedstawiciele urzędu gminy przeprowadzili wybory nowego sołtysa. Przed rozpoczęciem

głosowania wójt Dariusz Górski opowiedział o inwestycjach na terenie obwodu wyborczego oraz podziękował dotychczasowej sołtysce.

– Mam nadzieję, że wybranie sołtysa, któremu zaufacie – mówił Dariusz Górski.

Sekretarz gminy Agnieszka Matyjasik poinformowała o zasadach głosowania. Przekazała również informację o wyborach do rady gminy, które odbędą się w kwietniu. Do 14 marca komitety mogą zgłaszać kandydatów.

Wśród zebranych została powołana komisja skrutacyjna, którą stworzyli: Anna Furmańska, Sylwia Katarzyńska i Marek Cieszyński. Mieszkańcy zgłosili dwie kandydatki na nowego sołtysa: Monikę Terebus i Agnieszkę Jarzą-

bek. Obie panie wyraziły zgodę na kandydowanie.

Na wybory przyszło 29 mieszkańców. Decyzją większości wygrała Monika Terebus. Przedstawiciele urzędu pogratulowali nowej sołtysce i życzyli powodzenia w sprawowaniu funkcji.

– To mieszkańcy chcieli, żebym objęła tę funkcję – komentuje Monika Terebus. – Wcześniej starałam się dobrze wykonywać obowiązki mamy. Przykładowo z Markiem Cieszyńskim zorganizowałam wigilię dla sołectwa. Zaprosiliśmy na nią mieszkańców Lamkowizny i Łapinóżka. Zdobyliśmy nawet sponsorów. Rozmawiałam już z panem Markiem o organizacji festynu rodzinnego. W najbliższym czasie trzeba się zająć drogami, które są w złym

stanie.

Po wyborach głos zabrała Iwona Terebus, która zapewniła, że podjęła decyzję o rezygnacji z funkcji dużo wcześniej.

– Już w kwietniu, zaraz po moim wyjeździe, chciałam ustąpić – tłumaczyła Terebus. – Na prośbę wójta zostałam dłużej, do końca roku. Mandat radnej wygaś mi 31 grudnia, a sołtysa dziś. Rezygnuję z powodu pracy za granicą. Moja córka starała się mnie zastąpić i wykonywała te obowiązki dobrze, wynik wyborów na to wskazuje.

Na koniec Iwona Terebus podziękowała mieszkańcom za dotychczasowe zaufanie.

Tekst i fot.
Daria Szpejenkowska

Rypin

Laureat Paszportu Polityki odwiedzi księżnicę

We wtorek 28 marca o 17.00 w Sali Wystaw i Promocji Miejsko-Powiatowej Biblioteki Publicznej będzie można porozmawiać z pisarzem i poetą Jackiem Dehnelem.



Artysta urodził się w 1980 roku w Gdańsku. Jest absolwentem polonistyki na Uniwersytecie Warszawskim, w ramach Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych. Jego praca magisterska była poświęcona przekładowi Philippa Larkina, autorstwa Stanisława Barańczaka.

Jacek Dehnel jest laureatem Nagrody Fundacji Kościelskich w 2005 roku oraz Paszportu Polityki za rok 2006. Jego debiut literacki „Żywoty równoległe” z entuzjazmem przyjął sam Czesław Miłosz, którego zresztą pochwała została umieszczona na okładce pierwszego wydania tomu wierszy. Autor był wielokrotnie nominowany do najbardziej prestiżowych nagród literackich, w tym do Nagrody Nike.

– Ten młody, ale już wybitny twórca jest w czołówce najważniejszych i najpoczytniejszych autorów młodego pokolenia – mówi Natalia Baran, starszy bibliotekarz centrali rypińskiej księżnicy. – Literacki wizerunek naszego gościa dopełniają: charakterystyczna marynarka w szkocką kratę i muszka. Dzięki tym szczególnym znakom garderoby, nie sposób nie rozpoznać pisarza.

Dotychczas Dehnel zasłynął takimi dziełami jak: „Saturn. Czarne obrazy z życia mężczyzn z rodziny Goya”, „Lala”, „Fotoplastykon” czy „Ekran kontrolny”. W rypińskiej bibliotece z pewnością będzie można porozmawiać o literaturze, poezji i zdobyć autograf.

(kr)
fot. internet

NA SYGNALE



Jednoślądem na podwójnym gazie

W czwartek 23 lutego w Długiem rypińscy policjanci zatrzymali do kontroli kierowcę motoroweru. Po chwili okazało się, że mężczyzna jest pod wpływem alkoholu, a dodatkowo posiada sądowy zakaz kierowania wszelkimi pojazdami mechanicznymi do 2019 roku. 45-latek miał w wydychanym powietrzu ponad dwa promile alkoholu. Teraz grozi mu do pięciu lat pozbawienia wolności.



Autobusy do kontroli

Tego samego dnia policjanci, wspólnie z funkcjonariuszami Inspekcji Transportu Drogowego, kontrolowali autobusy, które przewożą dzieci do szkół. Na jednej ze stacji diagnostycznych na terenie powiatu rypińskiego funkcjonariusze skontrolowali sześć autokarów. Kontroli podlegał stan techniczny pojazdów, w tym: układ hamulcowy, układ kierowniczy oraz zawieszenie pojazdu. Każdy kierowca był również poddany badaniu na zawartość alkoholu w organizmie. Funkcjonariusze sprawdzili także wymagane dokumenty. W jednym przypadku policjanci ujawnili niesprawny układ hamulcowy, za co, do czasu wyeliminowania usterki, zatrzymali dowód rejestracyjny pojazdu.



oprac. (ToB)

W SKRÓCIE

GMINA RYPIN Jubileusz szkoły

W sobotę 29 kwietnia w Borzyminie będzie obchodzony jubileusz 70-lecia szkoły podstawowej i 5-lecia nadania placówce imienia ks. kard. Stefana Wyszyńskiego. Uroczystości rozpoczną się o 11.00. Absolwenci, którzy chcą wziąć udział w uroczystości, muszą skontaktować się z sekretariatem szkoły do 20 marca.

RYPIN Jak założyć własną firmę?

W piątek 10 marca o 10.00 biuro terenowe ZUS-u w Rypinie zorganizuje szkolenie dla osób, które chcą założyć własną działalność gospodarczą. Spotkanie odbędzie się przy ul. Mławskiej 12, w sali nr 12.

RYPIN O otwartych konkursach ofert

Starostwo Powiatowe w Rypinie wkrótce ogłosi otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych w zakresie: ochrony i promocji zdrowia, kultury oraz wspierania i upowszechniania kultury fizycznej. W piątek 3 marca o 10.00 w sali nr 206 starostwa odbędzie się spotkanie w tej sprawie dla przedstawicieli organizacji pozarządowych.

(ToB)

TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO



Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (56) 682 26 80
e-mail: redakcja@wpr.info.pl
Redaktor Naczelny:
Wojciech Kwiatkowski

Dział reklamy:
tel. (56) 682 26 80
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Wydawca:
Wydawnictwo
Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
Druk:
GRUPA WM Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 5

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Spór o przedszkole

GMINA BRZUZE ▶ Radni jednogłośnie podjęli decyzję o likwidacji przedszkola samorządowego w Ostrowitem. W zamian gmina chce utworzyć oddziały przedszkolne w tej samej miejscowości przy Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki



Zebrani rozmawiali o zmianach w strukturze edukacji podczas sesji rady gminy 27 lutego w świetlicy w Brzuzem. Radni mieli podjąć decyzję w sprawie dalszych losów przedszkola w Ostrowitem i organizacji sieci szkół. Po wygaszeniu gimnazjum w Ostrowitem pozostanie wolny budynek do zagospodarowania. Wójt Jan Koprowski przedstawił zebranym propozycję zmian z tym związanych.

Zabudowania należące do obecnego gimnazjum mają zo-

stać włączone do Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Ostrowitem. Z kolei stary budynek podstawówki byłby wykorzystany przez oddziały przedszkolne. Mają one zastąpić samorządowe przedszkole, które obecnie mieści się w wydzierżawionym budynku i które gmina chce zlikwidować.

Przed głosowaniem w sprawie przyjęcia uchwały doszło do dyskusji. Głos zabrał Roman Gawroński, który reprezentował grupę rodziców dzieci z samo-

ządowego przedszkola. Wyraził sprzeciw wobec likwidacji placówki.

– W oddziałach przedszkolnych brakuje łazienek przy salach z dziećmi – tłumaczył Gawroński. – Maluchy mogą więc mieć kontakt ze starszymi uczniami. Będzie trwała modernizacja i nie wszyscy uczniowie będą mogli być przeniesieni do budynku po gimnazjum. Brak jest całodniowego wyżywienia, w oddziale przedszkolnym jest zagwarantowany tylko obiad.

Oddział jest czynny do godziny 13, a wiadomo, że czas pracy przedszkola jest inny. Będziemy wznosić sprzeciw, jeśli ta uchwała przejdzie, z obawy o pogorszenie warunków opieki nad dziećmi. To jest nowy twór, obawiamy się. Przedszkola mają jasno określone kryteria, a oddziały przedszkolne to nie jest to samo.

Przewodniczący rady gminy Krzysztof Budziński pytał, czy jest możliwość zorganizowania wyżywienia na zasadach, o które proszą rodzice. Wójt Jan Koprowski pozytywnie odniósł się do tej propozycji. Gmina pokrywa koszty wyżywienia każdej szkole, więc tu też byłyby zachowane takie warunki. Dodatkowe wyżywienie mogłoby być zainicjowane przez rodziców.

– Nie możemy zaproponować przedszkola w dotychczasowej Szkole Podstawowej w Ostrowitem, ponieważ budynek ten wymaga ogromnych nakładów, które są wymagane przy zakładaniu przedszkola – tłumaczył wójt Koprowski. – Wydzierżawiony obiekt nie nadaje się na taką działalność. Budynek szkoły natomiast będzie spełniał wymogi na oddziały przedszkolne po drobnych remontach.

Głos zabrał również Włodzimierz Grębocki, mieszkaniec gminy, który stwierdził, że społeczność powinna decydować o rozwoju gminy, który zależy także od losu dzieci. Według niego jest to strategiczna decyzja,

a przedszkole się w tę strategię wpisuje. Jego zdaniem gmina powinna zainwestować w budynek szkolny, aby przystosować go na przyszłość, a przedszkola nie powinno się likwidować.

Po dyskusji, w której czynny udział brali mieszkańcy, radni zagłosowali jednomyślnie za likwidacją przedszkola samorządowego. W budynku Szkoły Podstawowej w Ostrowitem zostaną utworzone oddziały przedszkolne dla dzieci w wieku 3-6 lat, organizacyjnie podporządkowane szkole. Według uchwały, pracownicy przedszkola zostaną przeniesieni do oddziałów przedszkolnych.

Rada Gminy Brzuze jednomyślnie przyjęła też uchwałę w sprawie zmian w dotychczasowej sieci szkół. Gimnazjum w Ostrowitem zostanie stopniowo wygaszone do 2019 roku, a jego budynek zostanie włączony do szkoły podstawowej. Wszystkie placówki podstawowe w gminie zostaną przekształcone w szkoły ośmioletnie.

– Będziemy się starać o zapewnienie pełnego etatu nauczycielom – tłumaczy wójt Jan Koprowski.

Obydwie uchwały są intencyjne, czyli decyzja nie jest ostateczna. Samorząd gminy będzie czekał na opinię kuratorium oświaty, która powinna zostać wydana w ciągu trzech tygodni.

Tekst i fot.
Daria Szejniewska

Powiat

Czy biogazownia przekona mieszkańców?



dokończenie ze str. 1

Uzyskaliśmy warunki zabudowy z urzędu gminy i chcemy w instalacji zamontować zbiornik pośredni do minimalizacji odorów. Wprowadziliśmy do procesu aplikację mikroorganizmów, które powodują poprawę procesu fermentacyjnego. Jesteśmy jak najbardziej za tym, żeby proces przebiegał racjonal-

nie, żeby masa z żelatyny została w całości przefermentowana. Jeżeli będzie to wygazowane w sposób właściwy, poferment nie powinien stanowić zagrożenia.

W ubiegłym roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska przeprowadził kontrolę i ustalił, że w październiku 2014 roku zmienił się skład sto-

sowanych substratów. Serwatkę i glicerynę zastąpiono odpadową tkanką zwierzęcą i odpadami z oczyszczalni ścieków. To wywoływało uciążliwy zapach w okolicach miasta i gminy Rypin. Magistrat zwrócił się do Samorządowego Kolegium Odwoławczego z pismem, w którym wskazał na rozbieżność między decyzją środowiskową a pozwoleniem na przetwarzanie odpadów. We wrześniu SKO stwierdziło nieważność decyzji starosty rypińskiego z 10 października 2013 roku w sprawie udzielenia zezwolenia biogazowni na przetwarzanie odpadów innych niż niebezpieczne.

– Wyrok SKO jest prawomocny, dlatego w tej chwili nie stosujemy odpadów z żelatyny, stosujemy kukurydzę – zapewnił Zglinicki. – Jest to dla nas bolesne, ekonomia została wyrwana do góry nogami. To państwa oczywiście nie musi interesować, ale pozwólcie nam na to, żebyśmy udowodnili, że ta instalacja może być przychylona również dla miasta.

Co jeśli słowa Zglinickiego się nie potwierdzą i mieszkańcy Rypina znów będą musieli zmagać się z nieprzyjemnym zapachem?

– Będzie zmiana decyzji polegająca na wycofaniu tej odpadowej tkanki zwierzęcej – tłumaczył starosta Zbigniew Zgórzyński. – To jest jeden z zapisów. Natomiast nie będzie stosowany zawsze, bo istnieje coś takiego jak awaria, która może zdarzyć się w każdym zakładzie. Zapewniam, że ta decyzja będzie podjęta zgodnie z prawem i da mieszkańcom żyć spokojnie i godziwie.

– Najpierw trzeba było zrobić odpowiedni biznesplan – odpowiadał Kazimierz Mroczyński, przedstawiciel komitetu Inicjatywa Społeczna. – Pierwsza decyzja była na biogazownię rolniczą, a nie na utylizację odpadów. My się na to nie zgadzamy jako mieszkańcy i będziecie mieli problem. Zablokujemy wam wszystkie drogi, bo nie możemy dać się z miasta wyrzucić. Mieszkam tu 65 lat i chcę tu żyć

w normalnych warunkach.

Poniedziałkowa rozprawa była elementem procedury przygotowania wydania decyzji przez starostę. Na rozprawie mieszkańcy domagali się kolejnego spotkania, tym razem w godzinach popołudniowych, tak aby mogły w nim uczestniczyć wszystkie zainteresowane osoby. Zbigniew Zgórzyński musi wydać ostateczną decyzję w sprawie pozwolenia zintegrowanego do 4 maja bieżącego roku.

Tekst i fot.
Tomasz Błaszczewicz

REKLAMA

sprzedaż • montaż • serwis • naprawa • regulacja

**OKNA
DRZWI
BRAMY
ROLETY
MOSKITIERY**

PRODUCENT

Golub-Dobrzyń
ul. Szosa Rypińska 3
tel. 731 731 201

Głos z parlamentu

REGION ▶ O opinię na temat szans i zagrożeń wynikających z wprowadzenia dwukadencyjności w samorządach zapytaliśmy posłów i posłanki z województwa kujawsko-pomorskiego

Prawo i Sprawiedliwość ogłosiło zamiar wprowadzenia kadencyjności dla wójtów, burmistrzów i prezydentów. Zgodnie z tym pomysłem, wymienieni wyżej samorządowcy będą mogli sprawować swoje funkcje maksymalnie przez dwie pięcioletnie kadencje w danej gminie. Przepisy te mają obowiązywać już od nowej kadencji po wyborach samorządowych w 2018 roku, być może z mocą wsteczną. To oznaczałoby, że samorządowcy sprawujący swoje funkcje powyżej dwóch kadencji, nie mogliby ubiegać się o reelekcję w swojej gminie w najbliższych wyborach samorządowych. W powiecie rypińskim wprowadzenie reformy może spowodować, że o ponowny wybór nie będą mogli starać się: burmistrz Rypina Paweł Grzybowski, wójt gminy Rypin Janusz Tyburski, wójt gminy Skrwilno Dariusz Kolczyński, wójt gminy Brzuze Jan Koprowski i wójt gminy Rogowo Barbara Nowakowska. Jak do pomysłu rządzących odnoszą się parlamentarzyści z naszego regionu?



Arkadiusz Myrcha
(Platforma Obywatelska)

Temat absolutnie powinien być przedmiotem szerokiej debaty publicznej. Widać bowiem wyraźnie, że zwolennicy i przeciwnicy tego rozwiązania mają solidne argumenty. Platforma Obywatelska na jednej ze swoich konwencji programowych w ubiegłym roku dyskutowała z ekspertami o tzw. „trzecim etapie reformy samorządowej” i dwukadencyjność była jednym z tematów. Jej ewentualne wprowadzenie powinno iść w parze z wydłużeniem kadencji, np. o jeden rok. Przez 10 lat, czyli dwie kadencje, można zrealizować długoterminowe programy inwestycyjne. Jestem jednak daleki, aby tego typu rozwiązania narzucać odgórnie. Dlatego zasadnym może

być przeprowadzenie ogólnokrajowego referendum, tak aby wszyscy mieszkańcy naszego kraju mogli wypowiedzieć się o zasadach wyborów władz ich „małych ojczyzn”.



Joanna Scheuring-Wielgus
(Nowoczesna)

Na problem kadencyjności zwracaliśmy uwagę już w kampanii wyborczej. Nasza propozycja dotyczyła jednak także parlamentarzystów, którzy pełnią funkcje posłów czy senatorów przez kilkanaście lat. Przykładowo, Jarosław Kaczyński jest w Sejmie już od 23 lat. Uważam, że PiS, pod przykrywką kadencyjności, próbuje zmienić ordynację wyborczą. Rządzący chcą zmaksymalizować swoje zyski, a my na taki układ się nie piszemy. Kilka dni temu 31 naszych posłów udało się do 32 podwarszawskich gmin, żeby porozmawiać z samorządowcami na temat ustawy warszawskiej. Jako klub parlamentarny .Nowoczesna będziemy również organizować konsultacje z samorządowcami.



Iwona Michałek
(Polska Razem, Zjednoczona Prawica)

Polska Razem Zjednoczona Prawica dwukadencyjność ma od dawna wpisana w program. Uważamy, że wskazane byłoby nawet wydłużenie kadencji do pięciu lat. Tak więc, zamiar

wprowadzenia dwukadencyjności przez Prawo i Sprawiedliwość jest zbieżny z naszym programem. Uważamy, że należy przeciąć wiele zależności (często patologicznych) w samorządach, powstałych podczas wieloletniego kierowania gminą przez jedną osobę. Znaną są przypadki, kiedy wzajemne powiązania sfery gospodarczej i samorządowej na terenie gminy sprawiają, że nikt niezwiązany z tzw. „układem”, nie ma szans na realizację swoich często korzystnych dla gminy przedsięwzięć. Tak więc dwukadencyjność powinna zostać wprowadzona. Nasze wątpliwości dotyczą konstytucyjności zaliczenia już przebytych kadencji, przed ewentualnym wejściem w życie takiego rozwiązania. Te rozbieżności rozstrzygnąć powinien Trybunał Konstytucyjny.



Paweł Szramka (Kukiz'15)

Pomysł wprowadzenia kadencyjności ma swoje plusy i minusy. W wyniku długoletnich rządów jednej osoby tworzą się często nieformalne układy polityczno - biznesowe tzw. kliki. Tego typu sytuacje patologiczne często występują w Polsce, szczególnie w tych małych gminach - co nie ma nic wspólnego z demokracją. Urzędujący samorządowcy wykorzystują swoją pozycję w kampanii wyborczej, co z kolei prowadzi do patologii w rywalizacji politycznej. Bywa też tak, że panujący burmistrz czy wójt „kupi” głosy za stanowiska i prace w urzędach, instytucjach czy szkołach. Pytanie czy rzeczywiście ci wyborcy zagłosowaliby na tego władarza - bo jest dobrym gospodarzem czy po prostu za głosy mają zapewnioną pracę i to jest dla nich wygodne? Niestety uważam, że druga opcja jest często spotykana. Chciałbym także podkreślić, że należałoby wzmocnić instytucję referendum, za pomocą

której byśmy mieli realną szansę na odwołanie urzędującego władarza, który nie sprawdza się w swojej roli. Dwukadencyjność może być szansą na start dla nowych liderów, ale także wspaniałą okazją do wykorzystania potencjału doświadczonych samorządowców w Sejmie czy Senacie. Dobrym rozwiązaniem jest wprowadzenie kadencyjności w parlamencie. Wtedy doświadczeni samorządowcy mogliby pracować dalej w sejmie lub senacie. Na ekranach telewizyjnych od przeszło 20 lat często widzimy te same twarze. Zmiany są konieczne, ale to wymaga pogłębionej analizy. Jest wiele pomysłów, projektów co do kadencyjności w samorządach. Trzeba poczekać, która z propozycji trafi pod głosowanie.



Zbigniew Sosnowski
(Polskie Stronnictwo Ludowe)

Trudno bez emocji wypowiadać się o propozycji PiS-u w sprawie kadencyjności w samorządach. Zacytuję słowa prezesa Kaczyńskiego: „My będziemy uchylać ustawę taką, iż już w 2018 roku, ci którzy mają za sobą dwie kadencje nie będą mogli dalej kandydować na te stanowiska”. Czyli ma nastąpić wyeliminowanie z przyszłych wyborów prezydentów, burmistrzów i wójtów. Czy jest to zgodne z Konstytucją? W za-

kresie biernego prawa wyborczego ustawodawca zastosował w Konstytucji dwukadencyjność tylko w przypadku Prezydenta RP. Wszystkie inne osoby, które korzystają z biernego prawa wyborczego nie obowiązują zakaz sprawowania funkcji dłużej niż dwie kadencje. By wprowadzić w samorządach dwukadencyjność, PiS musiałby zmienić Konstytucję. W naszym kraju wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast wybierani są w wyborach powszechnych, równych, bezpośrednich, w głosowaniu tajnym. To suweren powinien decydować, kto i jak długo ma sprawować swoją funkcję. Dwukadencyjność to ograniczenie praw wyborczych. Jeżeli partia Jarosława Kaczyńskiego uważa, że samorządami włada „sitwa lub mafia” i rządzą za długo, dlaczego nie chce wprowadzić kadencyjności powszechnej, w tym posłów i senatorów? Za takim rozwiązaniem optuje blisko 60 proc. obywateli, a tutaj słyszymy twarde „nie”. Uważam, że celem PiS-u wcale nie są rewolucyjne zmiany w ordynacji wyborczej, lecz zmonopolizowanie samorządów przez jedną partię. Zamiast na człowieka, każe głosować na partyjny szyld. Zmiany w ordynacji wyborczej powinny być rozstrzygnięte przez referendum. W celu zdyskredytowania obecnych samorządów rząd już rozpoczął ograniczenie ich kompetencji i obcinanie funduszy. Nie zgadzając się z niszczeniem polskich samorządów, które znalazły uznanie w całej Europie, politycy i samorządowcy Polskiego Stronnictwa Ludowego utworzyli Ruch Obrony Polskiej Samorządności. Będziemy walczyć z próbą centralizacji państwa, niszczeniem samorządowych województw i powiatów. Będziemy walczyć o samorządową Polskę.

not. Tomasz Błaszczewicz
i (nał)

fort. nadesłane



CRY

REKLAMA W CRY

Z A D Z W O Ń

TEL.(56) 682 26 80

Pojednania nie da się budować na kłamstwie

RYPIN ▶ We wtorek 21 lutego w księżnicy rypinianie mieli okazję wysłuchać ks. Tadeusza Isakowicza-Zaleskiego, który opowiadał o swoich związkach z Kresami, Fundacji im. Brata Alberta, a także problematycznej historii polsko-ukraińskiej



Rok 2017 jest rokiem wielu patronów, w tym Adama Chmielowskiego, znanego bardziej jako brat Albert. Jest on patronem fundacji, która obecnie prowadzi aż 32 ośrodki na terenie Polski, opiekując się osobami niepełnosprawnymi umysłowo. Współzałożycielem i prezesem tej instytucji jest ksiądz Tadeusz Isakowicz-Zaleski.

– Życie brata Alberta jest bardzo bogate i piękne, do niego często nawiązywał w swoich homiliach papież Jan Paweł II i to właśnie on stanowił inspirację dla stworzenia fundacji – mówił Isakowicz-Zaleski.

Gość rypińskiej biblioteki urodził się w rodzinie kresowej. Jest duchownym archidiecezji krakowskiej, duszpasterzem Ormian, poetą, pisarzem i publicystą. W latach osiemdziesiątych był jednym z działaczy Solidarności, za co został odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Polski oraz Krzyżem Wolności i Solidarności. Ks. Isakowicz szczególnie interesuje się tematyką ludobójstwa Ormian, dokonanego przez rząd turecki oraz ludobójstwem dokonany przezOUN UPA na Kresach Wschodnich.

Działalność Fundacji Brata Alberta

Na wtorkowym spotkaniu ks. Isakowicz-Zaleski zaznaczył, że doskonale zna Toruń, gdzie niedawno zostało otwarte kolejne schronisko dla osób niepełnosprawnych intelektualnie. Pierwsze schronisko powstało w Radwanowicach, jeszcze w latach osiemdziesiątych. Co się do tego przyczyniło? W czasach PRL-u dla dzieci niepełnosprawnych umysłowo organizowano tylko obozy. Dla rodziców było bardzo ważne, żeby zapewnić dzieciom opiekę, gdy sami nie będą już w stanie zajmować się pociechami.

– Wówczas pojawił się człowiek opatrnościowy dla naszego środowiska Stanisław Pruszyński, który zaproponował utworzenie

ośrodka w domu z ogródkiem – mówił ksiądz. – Sam pochodził z Kresów i uważał, że dzieci tylko za miastem będą się czuły swobodnie. Pod Krakowem, w Radwanowicach, znaleźliśmy darczyńcę i tak w 1987 roku powstał pierwszy dom opieki. Główną ideą jest opieka nad niepełnosprawnymi, przede wszystkim intelektualnie.

Działania fundacji obejmują prowadzenie domów opieki stałej, świetlic terapeutycznych, domów pobytów dziennych, warsztatów terapii zajęciowej, a także przedszkoli i szkół integracyjnych. Podopieczni fundacji to dzieci niezwykle utalentowane, o czym mogli przekonać się słuchacze zgromadzeni w rypińskiej księżnicy. Goście mogli zakupić kalendarze z fotografiami prac wychowanków fundacji.

– Obecnie mamy 32 ośrodki terapeutyczne i ponad 1200 wychowanków. Pochylamy się nad nimi, tak jak Brat Albert, z miłością i troską – dodał ks. Isakowicz-Zaleski.

Problem ludobójstwa na Ormianach

Ksiądz Zaleski jest po części Ormianinem, o czym dowiedział się późno.

– Nigdy nie myślałem, że zostanę duszpasterzem dwóch obywateli – mówił ksiądz. – Kardynał Wojtyła powiedział mi, że potrzebni są księża dla polskich Ormian i powinienem się w tym kierunku kształcić. Potraktowałem to jako polecenie.

Ormianie byli pierwszym narodem, który chrześcijaństwo przyjął jako religię państwową. Stolica kraju była nieustannie najeżdżana, równana z ziemią. Ormianie imigrowali, a poprzez szlaki handlowe dotarli do Polski. Wielu z nich zapisało się chwalebnie na kartach historii Rzeczypospolitej. Z kolei podbite ziemie ormiańskie weszły pod panowanie Turcji.

W końcu XIX wieku żyło tam ponad 2,5 milionów Ormian, byli jednak nieustannie prześladowani. W 1915 roku rząd turecki rozpoczął akcję aresztowań i likwidacji ludności ormiańskiej. Ludobójstwo ormiańskie w czasie pierwszej wojny światowej jest drugim po Holocauluście najlepiej opisanym ludobójstwem, przeprowadzonym przez władzę państwową na grupie etnicznej. W wyniku tej eksterminacji liczba Ormian z dwóch milionów spadła do 150 tysięcy w 1922 roku.

– Mówienie o ludobójstwie Ormian ma głęboki sens – tłumaczył ks. Isakowicz-Zaleski. – Dopiero podczas wizyty w Armenii zrozumiałem, jak ważne jest dla nich, aby świat dowiedział się, że prawie cały naród wymordowano tylko dlatego, że byli Ormianami.

O mordowaniu Polaków na Kresach

– Niedawno obejrzałem film „Wołyń” i każdemu go polecam – opowiadał gość biblioteki. – To bardzo wzruszający obraz. Temat mordów na Wołyniu był za czasów PRL zakazany. Wydawało mi się, że po 1989 roku to się zmieni, ale się nie zmieniło. Powiedziano prawdę o Katyniu, powstaniu warszawskim, ale o mordach UPA nie chcieli mówić, żeby nie psuć relacji polsko-ukraińskich. W tej chwili konflikty są coraz silniejsze i po prostu poczułem, że trzeba o tych zbrodniach pisać.

Duchowny odwołał się także do swoich osobistych wspomnień i opowieści ojca, którego rodzinną wieś wyróżnili członkowie UPA. Ksiądz Isakowicz-Zaleski widzi możliwość na pojednanie tylko poprzez przyznanie się władz Ukrainy do zbrodni na Polakach i powiedzenie prawdy o hołubionej przez ukraiński rząd banderowcach. Podobnie widzi niedopatrzności ze strony polskiej, która nie pokazuje swojego uporu w dążeniu do ujawnienia prawdy na arenie międzynarodowej, a także do upamiętnienia ofiar pomordowanych na Kresach Wschodnich.

– To było bardzo miłe spotkanie, pożyteczne dla naszego miasta – mówił po zakończonej prelekcji ksiądz infułat Marek Smogorzewski.

Zainteresowani mogli zakupić książki duchownego i liczyć na edycję.

Tekst i fot. (kr)

Rypin

Upamiętnili bohaterów

W niedzielne popołudnie 26 lutego w kinie Bałtyk mieszkańcy Rypina mogli poznać poruszającą historię żołnierzy wykłętych. Wszystko w ramach miejskich obchodów narodowego święta.

Na początku widzowie obejrzeli przedstawienie, przygotowane przez uczniów z Zespołów Szkół: nr 1 i 2 w Rypinie. Wykład zatytułowany „Losy rodzin Żołnierzy Wyklętych w czasach PRL” poprowadził redaktor naczelny kwartalnika „Wyklęci” Kajetan Rajski. O historii swoich przodków opowiedzieli: Bożena Przybyłowska, córka porucznika Jana Przybyłowskiego ps. „Onufry”, oraz Marek Franczak, syn Józefa ps. „Laluś”, ostatniego poległego partyzanta podziemia niepodległościowego na terenie Polski.

– W czasie kiedy mama siedziała w więzieniu, do babci przyjeżdżało UB, które chciało mnie i starszego brata zabrać do domu dziecka – opowiadała Bożena Przybyłowska. – Powiedzieli, że wychowają nas na porządnym Polaku. Chodziło o to, żebyśmy nie znali prawdziwej historii. Nasi dziadkowie oczywiście nie pozwolili nas zabrać. Takich historii było jeszcze więcej.

Po spotkaniu, na scenie pojawili się laureaci Konkursu Wiedzy

o Żołnierzach Wyklętych.

– Mamy wspinałkę, choć bardzo trudną historię – mówił do młodzieży burmistrz Paweł Grzybowski. – Wierzę, że wasze pokolenie nie zazna wojny i stanie się tym pokoleniem, które będzie przypominało o najważniejszych wartościach. Tych wartościach dla których żołnierze wykłęci, nasi bohaterowie, oddawali życie, czyli Bóg, honor, ojczyzna.

Konkurs odbył się po raz drugi, a jego koordynatorem był nauczyciel historii Mariusz Piotrowski. W tej edycji wzięło udział sześć gimnazjów z powiatu rypińskiego, mierząc się w trzech kategoriach: praca plastyczna, projekty multimedialne i esej. W pierwszej dziedzinie zwyciężyła Jolanta Wesołowska z Zespołu Szkół Miejskich w Rypinie. Najlepszy esej przygotowała Paulina Karwaszewska z gimnazjum w Ostrowitem, a najciekawszy projekt multimedialny Weronika Drozdowska z gimnazjum w Skrwilnie.

Tekst i fot. Tomasz Błaszkiwicz



Laureaci Konkursu Wiedzy o Żołnierzach Wyklętych



O losie swoich rodzin opowiedzieli: Bożena Przybyłowska i Marek Franczak



Przedstawienie przygotowali m.in. uczniowie ekonomika

Lekcja nowoczesnego patriotyzmu

RYPIN ▶ We wtorek 28 lutego w Zespole Szkół Miejskich uczniowie, grono pedagogiczne i zaproszeni goście uczcili 90. rocznicę ustanowienia Mazurka Dąbrowskiego hymnem narodowym i 220. rocznicę powstania Legionów Polskich we Włoszech

W uroczystości wzięli udział przedstawiciele władz samorządowych, oświaty, radni, reprezentanci parlamentu oraz zgromadzeni uczniowie i nauczyciele. Na wstępie głos zabrał dyrektor szkoły Witold Karolczyk.

– Wstąpienie Polski do Unii Europejskiej otworzyło dla nas zagraniczny rynek pracy – mówił dyrektor. – Modnie jest teraz pracować za granicą. Praca w Polsce? W tym kraju nie ma perspektyw, mówią niektórzy. Wyjeżdżamy by zarobić, ale tęsknimy, bo strasznie kochamy nasz kraj. Uważam, że często taki wyjazd na rok czy dwa wcale nie zrywa więzi z Polską, ale wręcz przeciwnie, umacnia ją i pogłębia. Będąc na emigracji, z dala od rodziny, miasta, społeczeństwa, bardziej doceniamy to, co straciliśmy. Chciałbym, żeby wyśpiewany przy najbliższej okazji Mazurek Dąbrowskiego ożywił historię. Skłaniał do zastanowienia, budził emocje. Może komuś przypomni bliską osobę, która walczyła o wolną Polskę. Ktoś inny poczuje radość i wdzięczność, że może rozwijać swoje pasje i spełniać marzenia. Innego zmotywuje do zdobywania wykształcenia i do realizacji najbardziej ambitnych przedsięwzięć. Dla jeszcze innego, będzie to przestroga przed zapomnieniem, jak ważną wartością jest pokój.

Podczas uroczystości nagrody otrzymali uczniowie gimnazjum, biorący udział w licznych konkursach. Po raz pierwszy został zorganizowany także konkurs dla podopiecznych Liceum Plastycznego, dotyczący hymnu narodowego i Legionów Polskich we Włoszech. Pierwsze miejsce zdobyła Nina Wróblewska, druga była Zuzanna Tomasik, a trzecią nagrodę otrzymała Julia Rumińska.

– Tematyka patriotyczna nie należy do łatwych – opowiadała laureatki. – Nie chciałyśmy, żeby nasze prace były sztamowane, dlatego szukałyśmy inspiracji w książkach i internecie. Dużo dały nam także wyjazdy na różne wystawy, które organizuje nasza szkoła.

Po części oficjalnej, uczniowie gimnazjum i plastyka przedstawili okolicznościową akademię.

Tekst i fot.

Tomasz Błasziewicz

Więcej zdjęć na naszej stronie:
RYPIN-CRY.PL



Młodzież zaprezentowała historię Legionów Polskich we Włoszech



W uroczystości wzięli udział m.in. przedstawiciele władz samorządowych i parlamentu



Laureatki konkursu plastycznego.
Od lewej: Nina Wróblewska, Zuzanna Tomasik i Julia Rumińska



Okolicznościowe przedstawienie przygotowali uczniowie gimnazjum i liceum plastycznego



Nagrody otrzymali zwycięzcy konkursów związanych z polskim hymnem



Dzieje Mazurka Dąbrowskiego przypomniał dyrektor Witold Karolczyk

Śmiech to zdrowie

GMINA SKRWILNO ➤ W niedzielę 26 lutego w Skrwilnie wystąpiły kabarety: Paranienormalni i K2. Hala sportowa znów pękała w szwach, mimo że impreza od początku jest biletowana



Jak co roku, sala pękała w szwach

Wieczór Kabaretowy został zorganizowany w Skrwilnie już po raz siódmy. W poprzednich latach występowali m.in. artyści z grupy Smile, Łowcy. B oraz kabaret Młodych Panów.

– Pomysł pojawił się już kilka lat temu, gdy byłem na wieczorze kabaretowym w Brodnicy w hali MOSiR-u – tłumaczył na łamach

naszego tygodnika wójt Dariusz Kolczyński. – Patrząc na tamten obiekt i wyobrażając sobie halę, który wówczas była dopiero budowana pomyślałem, że trzeba spróbować i to od samego początku. Chodziło o to, żeby mieszkańcy mogli spędzić w tym obiekcie trochę czasu w miłej atmosferze i przy niezłej ofercie kulturalnej.

Impreza od początku miała być biletowana, ale w takim wymiarze finansowym, który nie byłby barierą dla mieszkańców.

W minioną niedzielę jako pierwszy na scenie pojawił się kabaret K2. Grupa przygotowała nowy program, odnoszący się do wątków politycznych i społecznych z ostatnich miesięcy.



Publiczność świetnie się bawiła przy skeczach kabaretu K2

Nie brakowało też żartów lokalnych, nawiązujących do drobnych animozji między mieszkańcami Skrwilna i Rypina.

Później na scenę wyszedł kabaret Paranienormalni. Artyści zaczęli od nowych pomysłów, ale na koniec nie mogło zabraknąć kultowego skeczu „Mariolka prawdę ci powie”, który rozbawił do łez licznie zgromadzoną publiczność.

– Ta impreza pokazuje, że nawet w gminach wiejskich mogą odbywać się ciekawe wydarzenia – mówią Artur Grzeszczak i Piotr Obarowski. – W końcu Paranienormalni czy K2 to kabarety

z najwyższej półki. Mamy nadzieję, że impreza będzie się rozwijać. W przyszłym roku chcielibyśmy zobaczyć w Skrwilnie kabaret Neo Nówka, choć wiemy, że wiąże się to z większymi kosztami. Dzięki obecnemu wójtowi wiele się u nas dzieje. Mamy liczne imprezy sportowe i odnowiony park, który w lato tętni życiem.

Tegoroczny Wieczór Kabaretowy okazał się sukcesem. Mieszkańcy gminy Skrwilno, ale i Rypina już nie mogą doczekać się przyszłorocznej edycji.

Tekst i fot.
Tomasz Błaszkievicz

Gmina Brzuze

Pożegnali karnawał

We wtorek 21 lutego uczniowie ugoskiej podstawówki bawili się podczas balu karnawałowego.

Imprezę zorganizował samorząd uczniowski. Dzieci bawiły się w przebraniach, tańczyły, brały udział w konkursach takich jak: taniec na gazecie i z balonem oraz wyścigi. Podczas balu panowała wesoła atmosfera, uczniowie zapelnili przystrojoną salę.

– Jesteśmy dumni, że nasi uczniowie są tak chętni do podejmowania różnych inicjatyw – mówi Katarzyna Wachcińska, opiekuna samorządu uczniowskiego. – Od wielu lat włączamy się w zbiórkę środków na rzecz WOŚP, organizujemy andrzejkę, pamiętamy także o dziewczynkach i chłopcach w dniu ich święta. Doskonale układa się także współpraca z rodzicami, na których wsparcie zawsze możemy liczyć. To właśnie dzięki nim stałym elementem naszych szkolnych imprez jest kawiarenka czy stoisko z watą cukrową bądź goframi.

Bal nawiązywał do tłustego czwartku. Rodzice przygotowały z tej okazji słodkości dla dzieci. W szkolnej kawiarence każdy mógł spróbować ciast, pączków i gofrów. Jak mówią przedszkolaki, zabawa była super. Radość sprawił im taniec na gazecie, a gofry upieczone przez mamy kolegów z klasy pierwszej bardzo im smakowały.

Daria Szpejenkowska
fot. nadesłane



Gmina Brzuze

Kulturalna szkoła

Szkoła Podstawowa w Ugoszczu przystąpiła do XXV Programu Edukacji Kulturalnej. Uczniowie z IV i V klasy 23 lutego po raz pierwszy wzięli udział w warsztatach artystycznych w Toruniu.

Projekt jest realizowany przez Wojewódzki Ośrodek Animacji i Kultury w Toruniu. Obejmuje serię warsztatów: teatralnych, muzycznych, tanecznych, plastycznych, fotograficznych oraz innych zajęć artystycznych i kulturalnych. Uczniowie z Ugoszcza mają za sobą już pierwsze z ośmiu spotkań. 23 lutego wzięli udział w warsztatach teatralnych oraz plastycznych. Animatorzy WOAK zadbali o to, by dzieci się nie nudziły. Przeprowadzili rozgrzewkę i zaproponowali odgrywanie oryginalnych ról.

Gdy uczniowie mieli sami wymyślić i odegrać scenki przed innymi, wykazali się dużą pomysłowością. Jedną z zagranych sytuacji był dylemat księdza podczas tłustego czwartku. Duchowny zastanawiał się, czy zjeść pączka, czy nie.

– Zajęcia teatralne były fajne, w niektórych chwilach nawet bardzo śmieszne. Nawet nie zauważyłam, jak szybko minął czas – komentuje Maja Rygielska z IV klasy.

– Gdy bawiliśmy się w teatr, każdy z nas mógł się wiele nauczyć, np. jak powinno się występować przed publicznością – dodaje Anastazja Wiśniewska z V klasy. – Mo-

gliśmy też sami wymyślać, o czym będzie przedstawiona przez nas historia. Było bardzo ciekawie.

Zajęcia plastyczne „Zaplecione smaki” nawiązywały do upcyklingu, czyli wykorzystywania odpadów do prac plastycznych. Uczniowie musieli zmierzyć się z zadaniem, które polegało na abstrakcyjnym ukazaniu ulubionych i nieulubianych smaków. Dzieci chętnie przedstawiały swoje upodobania.

– Ja wybrałam smak słodkości lata – opowiada Zuzanna Rumocka z V klasy. – Na filcu przy mocowywaliśmy różne materiały i włóczki. Wszystkie prace wyszły wspaniałe i każdy był z siebie zadowolony. Już nie mogę doczekać się następnego wyjazdu.

Przy pomocy programu dzieci mają rozwijać wyobraźnię i wrażliwość artystyczną. Opiekunkami podczas wyjazdu były Beata Góralczyk oraz Monika Rochnowska. Szkoła została wytypowana do wzięcia udziału w projekcie przez Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy, Delegaturę we Włocławku. Transport zapewniła gmina Brzuze.

Daria Szpejenkowska

Pasja łączy pokolenia

RYPIN ➤ W sobotę 25 lutego w Rypińskim Centrum Sportu mieszkańcy mogli oglądać efektowne statki kosmiczne, tradycyjne czołgi i makiety ciekawych budynków. Wszystko w ramach VII Konkursu Modeli i Makiet Historycznych

Pierwsza edycja imprezy została zorganizowana w 2011 roku w Szkole Podstawowej nr 1. Od tego czasu konkurs przygotowywany przez Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej cieszy się coraz wię-

szą popularnością, wpisując się w kalendarz najważniejszych wydarzeń kulturalnych Rypina. Co roku, w ostatni weekend lutego, w naszym mieście pojawiają się modelarze z Pomorza, Mazowsza,

Wielkopolski i sąsiednich miast. W minioną sobotę silną reprezentację wystawili także Litwini:

– Zainteresowanie naszym konkursem jest coraz większe, nawet międzynarodowe – mówi z dumą Andrzej Szalkowski, dyrektor Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej. – W tym roku na prośbę uczestników wydzieliliśmy dwie dodatkowe konkurencje: łodzie podwodne i artylerię. Dzięki temu nasza impreza jest jeszcze ciekawsza. Kierujemy swoją ofertą także do rypińskiej młodzieży. Stworzyliśmy specjalny kącik, w którym młodzi modelarze mogą wykonać swoje prace za darmo, pod okiem doświadczonych twórców. Mamy mocnego sponsora, czyli biogazownię, która dała nam środki i mogliśmy sobie pozwolić także na promocję w kilku sąsiednich powiatach, co zaowocowało przybyciem gości z okolicznych miast.

W sobotę modelarze rywalizowali w dwóch kategoriach: junior (do 18 lat) i senior (od 18 lat) w takich klasach jak np. samoloty i śmigłowce do 1945 r., pojazdy kołowe, gąsienicowe, szynowe, okręty i żaglowce czy pojazdy kosmiczne.

– Jesteśmy tu po raz pierwszy jako wystawcy, do tej pory zaglądaliśmy co roku jako goście – opowiada Mariusz Raczkowski. – Widać, że impreza się rozrasta, są konkurencje dla dzieci i młodzieży. Sam zaczynałem zabawę z modelarstwem w wieku jedenastu lat. W dorosłym życiu priorytety się zmieniły, założyłem rodzinę, ale dziś przekazuję pasję dzieciom.

– Zgłosiłem do konkursu swój pierwszy model kartonowy – tłumaczy jego syn Bartosz. – Tata pomagał mi w pracy z małymi elementami. Już upatrzyłem kolejne modele, które chciałbym stworzyć. Moim marzeniem jest niemiecki statek pancerny Bismarck.

Na koniec jury przyznało nagrody najlepszym modelarzom. Drugie miejsce w dwóch kategoriach (pojazdy kołowe oraz rakiety i statki kosmiczne) zajął Tomasz Ciesielski z Rypina. Zawodnicy już zapowiedzieli obecność na ósmej edycji imprezy. Wszystko wskazuje na to, że w lutym 2018 roku Rypin znów stanie się stolicą najlepszych modelarzy.

Tekst i fot.
Tomasz Błaszkievicz



Mariusz Raczkowski przekazuje swoją pasję synom: Michałowi i Bartoszkowi



Organizatorzy przygotowali specjalny kącik dla początkujących modelarzy



Drugie miejsce w dwóch kategoriach zajął Tomasz Ciesielski z Rypina (z lewej)



Podziękowania od dyrektora muzeum Andrzeja Szalkowskiego odebrali sponsorzy: Janusz Cieszyński i Rafał Zglinicki z Biogazowni Rypin (z prawej)

Rypin

Chełmicki obronił tytuł

Reprezentacja Zespołu Szkół nr 3 w Rypinie zwyciężyła w tegorocznej edycji Licealiady. Konkurs Rypińskiego Domu Kultury znów przyciągnął tłumy widzów.

Turniej szkół ponadgimnazjalnych odbywa się co roku w kinie Bałtyk. Do tegorocznej rozgrywki stanęły cztery placówki z powiatu rypińskiego. Zawodnicy rywalizowali w sześciu rundach. Jedną z konkurencji polegała na obraniu banana ze skórki i zjedzeniu go przy pomocy jednej ręki. W kolejnych dziedzinach uczniowie musieli zmierzyć się m.in. z pytaniami sprawdzającymi wiedzę ogólną, ale nie zabrakło też wątków związanych z polityką i show biznesem.

Ostatecznie najlepszy okazał się Zespół Szkół nr 3 w Rypinie.

– Co roku podchodzimy do tego turnieju spontanicznie, bo to przede wszystkim dobra zaba-

wa – opowiadają Julia Tęgowska, Agnieszka Michalska, Łukasz Krajnik i Paweł Drozdowski ze zwycięskiej drużyny. – Ważne jest wsparcie publiczności. Mogliśmy liczyć na głośny doping i zabawne transparenty. Chełmicki wygrał kolejny raz z rzędu i w przyszłym roku też będziemy chcieli podtrzymać tę tradycję.

Na drugim miejscu uplasowali się reprezentanci ogólniaka, a trzecie miejsce przypadło uczniom Liceum Plastycznego w Rypinie. Na czwartym miejscu zabawę zakończyli podopieczni szkoły w Nadrożu.

Tekst i fot.
Tomasz Błaszkievicz



Młodzież mogła liczyć na doping publiczności



Reprezentacja Zespołu Szkół nr 3 w Rypinie zostawiła w tyle konkurencję. Od lewej: Agnieszka Michalska, Julia Tęgowska, Paweł Drozdowski i Łukasz Krajnik

Żywienie krów mlecznych w okresie okołoporodowym

HODOWLA ▶ Okres okołoporodowy nie bez powodu nazywany jest krytycznym momentem w hodowli krów mlecznych. Popełnione w tym czasie błędy rzutować będą na kondycję zwierząt i opłacalność produkcji

W przypadku krów mlecznych okres okołoporodowy obejmuje cztery etapy: zasuszenie właściwe, przygotowanie do porodu, poród i początek laktacji, tzw. rozdojenie. To trudny dla zwierzęcia czas, ze względu na zmiany, m.in. hormonalne i metaboliczne, zachodzące w organizmie. Od prawidłowego postępowania hodowcy zależy zdrowie zwierząt i opłacalność produkcji.

Okres zasuszenia, szczególnie ważny w kontekście przyszłej laktacji, a także dla rozwijającego się płodu, powinien trwać około 7-8 tygodni. Coraz częściej, szczególnie w przypadku krów wysoko wydajnych, hodowcy skracają go do 5-6 tygodni. W przypadku krów wysokomlecznych należy doprowadzić do znaczącego obniżenia wydajności, inaczej pojawi się obrzęk wymienia i stan zapalny. Podstawą pozostaje tu modyfikacja sposobu żywienia.

Prawidłowe żywienie

Część hodowców twierdzi, że krowy należy żywić tak samo w czasie laktacji, jak i w okresie zasuszenia. Argumentują to tym, że zwyczaj, w przeciwieństwie do gruczołów mlekowych, „nie potrzebuje wypoczynku”. Inni producenci mleka uważają, że zwierzęta w tym czasie powinny dostawać pasze objętościowe, bogate wyłącznie we włókno. Faktem jest, że podaż pasz treściwych w okresie obniżonej produkcji niesie ze sobą duże ryzyko – może doprowadzić do nad-

miernego otluszczenia krowy, co wiąże się z trudnym porodem oraz podatnością na wystąpienie chorób metabolicznych, czemu sprzyjają też zaburzenia gospodarki mineralnej organizmu. Paszę treściwą należy wprowadzić ponownie dopiero w ostatnim, właściwym okresie zasuszenia, czyli od 2 do 1,5 tygodnia przed porodem, by przygotować krowę do wycielenia i dawki stosowanej w laktacji.

W okresie zasuszenia świetnie sprawdza się drobno pocięta słoma pszenna oraz rzepaczana, która nadaje paszy odpowiednią strukturę. Dobrym komponentem w dawce pokarmowej dla krów zasuszonych są również niedojady, ale należy wykorzystywać je umiejętnie. Przede wszystkim trzeba znać wartość pokarmową paszy, po której zostały niedojady, zwrócić uwagę, czy nie uległa ona przegrzaniu, co często ma miejsce latem. Resztek TMR nie podaje się natomiast krowom w ostatniej fazie zasuszenia ze względu na dużą ilość substancji buforujących. W okresie okołoporodowym pasza powinna mieć właściwości zakwaszające, dzięki czemu zmniejsza się ryzyko obrzęku wymienia i wystąpienia porażenia poporodowego. Wtedy nie powinno się podawać także wy-

słodków buraczanych i lucerny, ze względu na dużą zawartość wapnia i potasu, których nadmierna podaż może doprowadzić do zalegania poporodowego.

Okres zasuszenia to czas, w którym płód rozwija się bardzo intensywnie i krowy potrzebują dużo składników mineralnych i wi-

płodu oraz szybszą regenerację układu rozrodczego. Odpowiednia ilość witaminy E w takim premiksie chroni krowy przed mastitis po wycieleniu.

Zapobieganie chorobom

Powikłania poporodowe obejmują wiele schorzeń: zapalenie macicy, zatrzymanie łożyska, zaleganie poporodowe, przemieszczenie trawieńca, kwasicę, ketozę i mastitis. Spośród wielu powikłań szczególnie groźna jest hipokalcemia. Jest ona wynikiem spożywania przez krowy w ostatnim okresie zasuszenia wysokiej dawki potasu i wapnia, dlatego należy unikać podawania pasz bogatych w te składniki (takich jak np. rośliny motylkowe). Ryzyko hipokalcemii obniży premiks z dodatkami soli anionowych, które zakwaszą organizm i zmniejszą pH krwi i moczu. Przed ich podaniem należy określić pH moczu – jeśli przekracza ono poziom 6,7 to ich stosowanie jest wskazane.

Ujemny bilans energetyczny często pojawia się w ostatnich dwóch tygodniach ciąży, a następnie – po rozpoczęciu laktacji – pogłębia się. Spowodowany jest spadkiem pobrania paszy, który w efekcie prowadzi do ketozy. Objawem tej choroby jest nagłe obni-

żenie produkcji mlecznej, wzrost tłuszczu w mleku i spadek białka do poziomu poniżej 3,0, zapach kwaśnych jabłek w wydychanym przez krowę powietrzu oraz w mleku i moczu. W przypadku braku dostępu do cukrów prostych, które są podstawowym źródłem energii, organizm zaczyna pozyskiwać energię z procesu rozpadu tłuszczów. Podczas mobilizacji tłuszczów wzrasta stężenie wolnych kwasów tłuszczowych we krwi, a część z nich trafia do wątroby, gdzie jest przekształcana w ciała ketonowe, które przedostają się do krwioobiegu i zatrzymują organizm. Profilaktyka polega na dostarczeniu jak największej dawki energii w paszy pełnoporcjowej z dodatkiem niacyny i metioniny.

Niezależnie od stosowanego systemu żywienia, na dwa tygodnie przed planowanym wycieleniem należy zacząć wprowadzać pasze treściwe i objętościowe, którymi zwierzęta będą karmione w okresie laktacji. Dodatek tych pasz zwiększa się systematycznie co kilka dni, tak aby nie spowodować zakwaszenia żwacza i zapewnić optymalne warunki rozwoju mikroflory. Postępowanie to ma również zastosowanie w przypadku paszy treściwej wprowadzanej po porodzie, by krowa była w stanie uzyskać maksymalną produkcję mleka i osiągnąć szczyt laktacji w odpowiednim momencie, i aby uniknąć kwasicy, która również potrafi zdziesiątkować stado.

(pm)



Uprawa

Nawożenie dolistne zbóż wiosną

Zboża w strukturze zasiewów w Polsce zajmują około 70 proc. Przy obecnym poziomie nawożenia plony mogłyby być wyższe, gdyby nie ograniczone wykorzystanie nawozów mineralnych przez rośliny.

Szacuje się, że średnie wykorzystanie azotu z nawozów mineralnych przez rośliny waha się w granicach 60–70 proc. Pozostała część zostaje wypłukana, ulatnia się do atmosfery, przekształca w formy nieaktywne. Na wykorzystanie azotu przez uprawy mają wpływ m.in.: termin nawożenia, zastosowana dawka i forma azotu. Duże znaczenie mają też odczyn i wilgotność gleby oraz jakość systemu korzeniowego roślin.

Podczas sezonu wegetacyjnego pojawia się wiele czynników

stresowych, na które narażone są rośliny. Uszkodzenia pozimowe, duże wahania temperatur, susza lub nadmiernie uwilgotniona gleba, niskie pH to tylko niektóre z nich. Dobre efekty w uodpornianiu roślin na stres daje nawożenie dolistne, które pozwala w szybki i efektywny sposób uzupełnić niedobory składników. Bardzo istotną zaletą jest lepsza przyswajalność składników dostarczonych w ten sposób. Ze względu jednak na to, że działa krótko, nawożenie dolistne traktuje się jako uzupełnienie nawożenia mineralnego.

W ostatnim czasie coraz większą popularność wśród rolników zdobywają biostymulatory. Są to preparaty zawierające związki organiczne, bezpośrednio przyswajane przez rośliny, takie jak aminokwasy czy hormony roślinne. Mają one najczęściej działanie antystresowe, przyspieszają transport składników pokarmowych lub umożliwiają szybszą regenerację.

Dostępny na rynku Elvipak to połączenie nawożenia dolistnego i biostymulatorów. To pakiet produktów przeznaczonych do nawożenia dolistnego w dwóch zabiegach.

Pierwszy zabieg, który należy wykonać na początku fazy strzelania w źdźbło, ma na celu szybką regenerację upraw po zimie, stymulację rozwoju systemu korzeniowego i przyspieszenie procesów energetycznych w roślinie. Efektem zabiegu ma być zatrzymanie nadmiernej redukcji pędów i ziarna w kłosie. Rozwinięcie mocniejszego systemu korzeniowego uodporni rośliny na suszę oraz na niekorzystne pH. Silny korzeń to także lepsze pobranie nawet trudno dostępnych składników pokarmowych. Większa ilość energii pozwoli roślinom lepiej tolerować duże wahania temperatur między dniem a nocą. Początek fazy strzelania w źdźbło to okres, w którym rośliny mogą borykać się z niedoborem wody. Wysokie nawożenie azotem w tym czasie zwiększa

zasolenie gleby, a użycie Elvipaku neutralizuje wpływ zasolonej gleby na zboża.

Drugi zabieg powinien zostać wykonany w fazie liścia flagowego. Wtedy rośliny narażone są na wysokie temperatury, suszę glebową i atak chorób. Liść flagowy odpowiada za wypełnienie kłosa, dlatego jego aktywność powinna być jak najwyższa. Aminokwasy użyte w drugim zabiegu redukują skutki suszy, przyspieszają transport składników pokarmowych oraz pozwalają roślinie efektywniej zregenerować się po infekcjach.

Elvipak to jedyna w tej chwili dostępna na rynku kompozycja, łącząca nawożenie dolistne makro- i mikroelementami z hormonami roślinnymi, wyciągami z drożdży oraz aminokwasami.

(mf)

Umowy i wątpliwości

PRAWO ➤ Wprowadzony niedawno obowiązek sporządzania umów na dostarczanie produktów rolnych wprowadził nieco zamieszania. Przepisy nie potrafią oddać niektórych sytuacji życiowych

Obowiązek sporządzania umów przez rolnika i odbiorcę produktów wszedł w życie 11 lutego. Jeśli umowa jest wadliwa lub nie ma jej wcale, wówczas Agencja Rynku Rolnego może nałożyć kary. Nie podano jednolitego wzoru umowy, ale wiadomo, co winna zawierać. Są to podstawowe dane, jak cena sprzedawanych produktów, ilość i rodzaj, okres obowiązywania umowy, szczegóły dotyczące płatności, sposób odbioru i przepisy mające zastosowanie

w przypadku działania siły wyższej. Brak któregoś z elementów może oznaczać wszczęcie procedury przez ARR.

Ciekawy jest przypadek, kiedy rolnik dogadał się z odbiorcą, że ten przyjmie każdą wyprodukowaną w gospodarstwie ilość produktów. Co wobec tego wpisać w rubryce „ilość”? Wówczas najlepiej zabezpieczyć się, określając w umowie minimalną lub maksymalną ilość. A co zrobić, kiedy zadziała siła wyższa i np. umrze odbiorca lub producent,

zachorują zwierzęta lub nastąpi klęska żywiołowa? Na taką ewentualność także powinien być sporządzony zapis w umowie.

Rolnik nie może wysłać do ARR swojego projektu umowy, by urzędnicy sprawdzili, czy jest on poprawny. Ale zanim się ją przygotowuje, warto wejść na stronę internetową ARR i przeczytać odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania.

(pw)

Choroby

Grypa opanowała Europę

W Polsce wykryto ponad 50 przypadków ptasiej grypy, kilka także w naszym regionie. Choroba rozprzestrzeniła się w całej Europie. Drastycznie walczą z nią Francuzi.

Minister rolnictwa Francji podjął decyzję o wybić 600 tys. kaczek w południowo-zachodnim regionie kraju. Wszystko w imię walki z ptasią gripą. We Francji choroba rozprzestrzeniła się szybciej niż w Polsce. W ciągu jednego tygodnia odnotowano tam 300 przypadków zarażenia wirusem i to w fermach, a nie u dzikiego

ptactwa. Najbardziej zagrożony był region Landes. Tam, oprócz kaczek, pod nóż poszły też gęsi hodowane inaczej niż w chowie klatkowym. Oznacza to straty dla miejscowych farmerów, którzy byli nastawieni na produkcję drobiu na słynny francuski pasztet z wątróbek – *foie gras*. Na przełomie marca i kwietnia otrzymają

oni odszkodowania.

W Polsce w ostatnich dniach ptasią gripę również wykryto w wielkich fermach gęsi, liczących 10 i 4 tys. sztuk. Choroba pojawiła się też na Podlasiu, w fermie utrzymującej 80 tys. kur i indyków.

(pw)

Unia Europejska

Coś dla seniorów

Od momentu naszego wejścia do Unii Europejskiej najwięcej pieniędzy trafiało do młodych rolników. Starszym oferowano np. renty strukturalne. Ale polska wieś starzeje się i zaszła konieczność opracowania projektów skierowanych do seniorów.

W ostatnich dniach Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi poinformowało, że chce wprowadzić dwa pilotażowe projekty. Pierwszy to gospodarstwa opiekuńcze. W każdym województwie ma działać kilkanaście lub kilkadziesiąt takich ośrodków, funkcjonujących niczym firmy. Oprócz prowadzenia działalności rolni-

czej, będą także świadczyć usługi polegające na opiece nad osobami potrzebującymi pomocy.

W naszym województwie istnieje już 15 tego typu gospodarstw. Zostały uruchomione w ramach projektu „Zielona opieka – gospodarstwa opiekuńcze w woj. kujawsko-pomorskim”. Jest on wdrażany przez Kujawsko-

Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego. W gospodarstwach przebywa 76 podopiecznych. Mogą oni angażować się w codzienne zajęcia, przez co czują się potrzebni i docenieni. Przy okazji mają się do kogo odezwać, z kim porozmawiać, podzielić wiedzę i doświadczeniem.

Drugi pomysł to projekt „Aktywny i zdrowy senior rolnik”. To zadanie będzie realizowała Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Zadaniem urzędników będzie stworzenie systemu pomocy i rehabilitacji dla starszych i potrzebujących osób z terenów wiejskich.

(pw)

Zaproszenie

Zapisy na jarmark

Panie z kół gospodyń wiejskich mogą już przygotowywać się do tegorocznego Jarmarku Wielkanocnego w Przysieku.

Datę jarmarku wyznaczono na 8 kwietnia. Będzie on odbywał się w Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Przysieku. Organizatorzy zapraszają lokalnych rze-

mieślników, rolników, panie z kół gospodyń wiejskich i hodowców. Zgłoszenia można wysłać do 29 marca. Wzory formularzy dostępne są na stronie Kujawsko-

Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego. Warto pomyśleć o zgłoszeniu wcześniej, ponieważ w ubiegłym roku chętnych było wielu.

Celem jarmarków jest kultywowanie tradycji związanych z okresem wielkanocnym. Nawet jeśli nie zdecydujemy się na wystawienie stoiska na kiermaszu, warto do Przysieka pojechać i zainspirować się pomysłami innych.

(pw)

Uprawa

Rzepak do oceny

Koniec lutego to odpowiednia pora na ocenę tego, jak przetrzymał rzepak.

Zima nie była łaskawa dla upraw. Śniegu spadło tyle, co na lekarstwo. Dały się we znaki silne mrozy i wysuszające wiatry. Rolnicy, którzy wysiali jesienią rzepak, mogą powoli szacować kondycję roślin. Należy pamiętać, że rzepak posiada duże zdolności do regeneracji. Dopiero uszkodzenie korzenia powoduje trwałe obumarcie.

Aby sprawdzić stan przetrzymywania, należy wyciągnąć z różnych części pola ok. 10 roślin. Następnie odcinamy liście aż do nasady, a korzeń skracamy. Rośliny umiesz-

czamy w naczyniu i przykrywamy zwilżoną gazą. Zostawiamy na 7 dni najlepiej w domu, w nasłonecznionym miejscu. Po tym czasie trzeba je przeciąć wzdłuż. Następnie oceniamy, czy pojawiły się przyrosty liści oraz czy korzeń jest elastyczny. Jeśli tak, to rzepak przetrzymał dobrze.

Decyzja o zaoraniu plantacji i ponownym wysiewie jest jedną z trudniejszych w kalendarzu rolnika, dlatego nie warto podejmować jej zbyt wcześnie.

(pw)

Uprawa

Łatwiej o suszę

Resort rolnictwa zajął się określaniem wartości Klimatycznego Bilansu Wodnego dla poszczególnych gatunków. To ważny czynnik informujący, że mamy do czynienia z suszą.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przygotowuje projekt ustawy, który na nowo wyznaczy wartość Klimatycznego Bilansu Wodnego. Ten czynnik jest brany pod uwagę przy uznawaniu przez rząd, że mamy do czynienia z suszą. Niestety, w ostatnich latach bywało, że na polach ziemia była sucha jak pieprz, a oficjalnie nie można było mówić o klęsce. Klimatyczny Bilans Wodny jest określany odrębnie dla różnych gatunków roślin. Już w 2015 roku zmieniono wartość KBW dla kukurydzy. Stało się tak po ówczesnej suszy, która spowodowała znaczący spadek plonów. Teraz projektowane są kolejne zmiany w określaniu wartości KBW dla poszczególnych upraw.

Na temat ustawy wypowiedział się samorząd rolniczy. Zda-



niem izb rolniczych, najlepszym rozwiązaniem byłoby oznajmianie suszy przez wójta na wniosek komisji do spraw szacowania szkód. Samorząd wnioskuje także o wypracowanie nowej, bardziej odpowiadającej rzeczywistości metody szacowania strat spowodowanych przez suszę.

(pw)

fot. internet

PAROL

87-400 Golub-Dobrzyń

ul. Dworcowa 11

tel. 56/683 24 86 lub 56/683 50 81

e-mail: parol@parol-nasiona.pl

**OFERTA
WIOSNA 2017**

Jęczmień jary

Ella, Nagradowski, Natasia

Owies

Arab, Zuch

Pszenica jara

Arabella

Pszenżyto jare

Dublet

Motylkowe

Grubonasienne

Drobonasienne

**Trawy, mieszanki traw
pastwiskowo-łąkowych**

**KUKURYDZA
SIEWNA 2017**

• **WILGA - FAO 190**

• **GLEJT - FAO 230**

• **SAN - FAO 240**

• **BLASK - FAO 250**

• **SUBITO - FAO 250**

• **SUDRIX - FAO 260**

• **UŁAN - FAO 270**

DOBRCZE TO WIEDZIEĆ

Niższe opłaty dla niepełnosprawnych

W Senacie RP trwają prace nad nowelizacją ustawy o kierujących pojazdami. Jedną z zmian ma obejmować osoby niepełnosprawne, które być może będą mogły liczyć na obniżenie opłaty za praktyczną część egzaminu państwowego na prawo jazdy. Chodzi o sytuację, w której egzamin nie odbywa się pojazdem wojewódzkiego ośrodka ruchu drogowego, lecz należącym do osoby niepełnosprawnej, co wymagało przystosowania pojazdu do rodzaju schorzenia. Projekt jest odpowiedzią na zastrzeżenia, które miał do obecnych przepisów Trybunał Konstytucyjny.

PSL proponuje zasadę „złotówka za złotówkę”

Od kwietnia ubiegłego roku funkcjonuje program „Rodzina 500+”. Zgodnie z jego założeniami, rodzice otrzymują świadczenie wychowawcze w wysokości 500 zł. Wsparcie jest przyznawane bez względu na dochód na drugie i kolejne dziecko, do ukończenia przez nie 18 roku życia. W przypadku rodzin z dochodem poniżej 800 zł na osobę (lub 1200 zł dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym), pieniądze przysługują również na pierwsze dziecko. Po prawie roku działania nowego programu PSL proponuje istotne zmiany. Ludowcy chcą wprowadzenia zasady „złotówka za złotówkę”. Dzięki niej, przekroczenie kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia, nie będzie automatycznie oznaczało jego utraty. Propozycja będzie rozpatrywana w parlamencie.

Ułatwienia do przedsiębiorców

Prezydent podpisał nowelizację ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, która była jego inicjatywą ustawodawczą. Andrzej Duda zaproponował, by wszystkie projekty aktów normatywnych, obejmujących prawa i obowiązki majątkowe przedsiębiorców oraz ich prawa wobec organów administracji publicznej, były badane pod kątem wpływu na mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa. Dzięki temu interesy małych firm mają być lepiej chronione.

Uczelnie nadadzą tylko stopień doktora?

W Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego trwają prace nad nowelizacją Prawa o szkolnictwie wyższym. Jedną z propozycji, przygotowaną przez zespół Instytutu Allerhanda, zakłada zniesienie habilitacji i profesury. Jedynym stopniem naukowym ma być stopień doktora, który jednak zyska rangę dzisiejszej habilitacji. Doktoraty mają być podzielone na wdrożeniowe (stanowiące przepustkę do kariery w szkolnictwie wyższym zawodowym) oraz naukowe (umożliwiające pracę na uniwersytecie). Nabyte wcześniej stopnie i tytuły zostaną zachowane.

Nietrzeźwi kierowcy trafią na kurs

Od początku roku gminy mają obowiązek wysyłać nietrzeźwych kierowców na kursy reedukacyjne do wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego. Na doszkalanie są kierowane osoby, które prowadziły auto w stanie nietrzeźwości, w stanie po użyciu alkoholu lub innego środka odurzającego. Udział w kursie (koszt to 400 zł) jest warunkiem odzyskania prawa jazdy. Reedukacja trwa 16 godzin i jest rozłożona na dwa spotkania.

Mandat tylko po nagraniu?

Klub Kukiz'15 przedstawił w Sejmie RP projekt zmian dotyczących prawa drogowego. Posłowie chcą, by funkcjonariusze policji byli wyposażeni w kamery. Dzięki temu musieliby rejestrować wszystkie czynności, a ich zeznania nie byłyby już traktowane jako dowód w danej sprawie. Kukiz'15 proponuje także, by kierowcy, którzy w trakcie roku nie otrzymali punktów karnych, zaczęli kolejny rok z pięcioma punktami dodatkowymi. Postuluje również, by dochody z mandatów trafiały bezpośrednio do budżetu państwa, a nie do samorządów.

Surowsze kary za przestępstwa wobec dzieci

Wszystkie koła poselskie pozytywnie odniosły się do nowelizacji Kodeksu karnego i ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, które wniósł pod obrady prezydent na wniosek Rzecznika Praw Dziecka. Zgodnie z proponowanymi zmianami, kary za przemoc wobec dzieci mają być wyższe. Przykładowo za bezprawne pozbawienie wolności osoby poniżej 15 roku życia kara ma wynosić od trzech do 15 lat więzienia. Ponadto obywatele mający wiedzę o danym przestępstwie np. akcie pedofilskim, będą musieli zawiadomić o tym organy ścigania. Jeśli tego nie zrobią, może im grozić do trzech lat pozbawienia wolności.

Przypomną szlagiery

WYDARZENIA ➤ Pod koniec maja w Lipnie odbędzie się 11. Przegląd Twórczości Filmowej „Pola i inni”. Jednym z nowych akcentów będzie Ogólnopolski Konkurs Interpretacji Piosenek Przedwojennych „Śpiewamy stare przeboje”

Konkurs zostanie zorganizowany w piątek 26 maja w ramach przeglądu „Pola i inni”. Impreza od lat cieszy się zainteresowaniem nie tylko mieszkańców Lipna, ale także gości z całego kraju. Podczas ubiegłorocznej, jubileuszowej edycji do kina Nawojka przyjechali m.in. Daniel Olbrychski, Małgorzata Zajączkowska oraz przedstawiciele Teatru Polskiego w Toronto.

Wydarzeniu od lat towarzyszą występy lokalnej młodzieży. Stałym punktem programu są m.in. spektakle w wykonaniu aktorów lipnowskiego Teatru Bene Nati. W tym roku dojdzie kolejny młodzieżowy akcent w postaci Ogólnopolskiego Konkursu In-

terpretacji Piosenek Przedwojennych „Śpiewamy stare przeboje”. Mogą wziąć w nim udział uczniowie ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Każda placówka (szkoła, dom kultury) zgłasza maksymalnie trzech przedstawicieli.

Wstępna kwalifikacja uczestników zostanie przeprowadzona na podstawie przesłanych nagrań DEMO lub filmu z kamery. Zgłoszenia (kwestionariusz i płytę CD) należy wysłać pocztą do 30 kwietnia na adres: Miejskie Centrum Kulturalne, ul. Piłsudskiego 22, 87-600 Lipno z dopiskiem „Śpiewamy stare przeboje”.

Osoby zakwalifikowane do majowego finału wykonają jeden

polskojęzyczny utwór z repertuaru artystów okresu międzywojennego. Młodzi wokaliści będą mogli skorzystać z podkładu muzycznego (płyta CD w formacie audio) lub akompaniamentu na żywo. Podczas konkursu jury będzie brało pod uwagę: umiejętności wokalne, muzykalność, autorską interpretację piosenek (nowatorskie pomysły muzyczne i interpretacyjne), dobór repertuaru do możliwości wykonawczych oraz osobowość artystyczną.

Organizatorami imprezy są: Lipnowskie Towarzystwo Kulturalne im. Poli Negri oraz Miejskie Centrum Kulturalne w Lipnie.

Tomasz Błaszkwicz

Film

Pamiętka po reżyserze

Do 10 marca przed kinem Bałtyk w Rypinie można oglądać wystawę poświęconą Andrzejowi Wajdzie.



Ekspozycja „Andrzej Wajda 40/90” prezentuje w porządku chronologicznym wszystkie produkcje mistrza kinematografii, od debiutanckiego „Pokolenia” z 1954 roku. Na planszach wystawy, oprócz fotosów i plakatów, znajdują się również fotokody odsyłające do fragmentów filmów i zwiastunów.

Reżyser zmarł w październiku ubiegłego roku w wieku 90

lat. Przez całą karierę nakręcił aż 40 filmów fabularnych, w tym „Powidoki”. Obraz pojawił się na ekranach w styczniu tego roku. Porusza historię malarza Władysława Strzemińskiego, jednego z przedstawicieli międzywojennej awangardy. W rolę głównego bohatera wcielił się Bogusław Linda. Obraz był polskim kandydatem do Oscara w kategorii „Najlepszy film nieanglojęzycz-

ny”, ale ostatecznie nie uzyskał nominacji.

Wystawa „Andrzej Wajda 40/90” powstała z inicjatywy i środków Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej. Została zrealizowana przez Filmotekę Narodową we współpracy z wieloma instytucjami.

Tekst i fot.

Tomasz Błaszkwicz

Co? Gdzie? Kiedy?

Lipno

➤ W piątek 10 marca o 18.00 w kinie Nawojka zaśpiewa sobowtór Maryli Rodowicz. Artysta o pseudonimie Druga Maryla jest znany z programów telewizyjnych. Bilety kosztują 20 zł.

➤ W środę 15 marca w tym samym miejscu odbędzie się Lipnowski Festiwal Nauki. Ciekawe doświadczenia chemiczne przeprowadzą pracownicy naukowcy Centrum Chemii w Małej Skali, działającego przy UMK w Toruniu. Bilety indywidualne kosztują 5 zł, a grupowe (powyżej 15 osób) są o złotówkę tańsze. Zapisy są przyjmowane w sekretariacie Miejskiego Centrum Kulturalnego. Planowane godziny rozpoczęcia pokazów: 8.30, 9.45 i 10.45. Czas trwania: 1 godz. lekcyjna.

Golub-Dobrzyń

➤ W piątek 3 marca o 19.00 w domu kultury zaśpiewa Teresa Werner. Artystka wykona najpopularniejsze piosenki, m.in. „Kocham swoje morze” i „Miłość jest piękna”. Bilety kosztują 60 zł.

➤ W sobotę 11 marca o 16.00 na Zamku Golubskim zaplanowany jest wieczór z twórczością Grzegorza Ciechowskiego. Utwory lidera Republiki przypomną: Hanna Raniżewska i Dobrawa Czocher, Fonetyka, Teatr R. Bezimienni oraz Leszek Gnoiński. Wstęp bezpłatny.

Wąbrzeźno

➤ W piątek 6 marca od 16.00 w WDK swoją twórczość będą prezentowały kluby działające przy domu kultury. Wystąpią m.in. Wesoła Ferałna, klub seniora „Echo”, Klub Aktywnych Kobiet oraz reprezentanci Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Gościnnie na scenie będzie można zobaczyć ławną grupę teatralną „Arlekin” z przedstawieniem „Balladyna w krzywym zwierciadle”. Wstęp wolny.

➤ Dzień później o 17.00 w galerii WDK zostanie otwarta wystawa rękodzieła Anny Król. Artystka zajęła trzecie miejsce w plebiscycie tygodnika CWA – „Człowiek z pasją”. Wstęp na wystawę jest bezpłatny.

➤ W sobotę 11 marca o 19.00 w WDK wystąpi Teatr Afisz. Aktorzy wystawią spektakl zatytułowany „Lecz się w szpitalu”. Bilety w cenie 25 zł od osoby (20 zł w przypadku wejściówek grupowych) są do nabycia w kasie domu kultury od poniedziałku do piątku w godz. 12.00-16.00.

Rypin

➤ Kino Bałtyk ogłosiło repertuar na najbliższe tygodnie. Od 2 do 10 marca będzie można wybrać się na filmy: „Sztuka kochania” (1, 3, 10 marca godz. 16.30; 2, 9 marca godz. 19.30; 4, 5 marca - godz. 13.30, 19.30) i „La La Land” (1, 3, 5, 10 marca godz. 19.30; 2, 4, 9 marca godz. 16.30). W weekend 11-12 marca o 19.00 będzie wyświetlany „Wyklęty”, a w dniach 12, 15 i 16 marca planowane są projekcje filmu „Zerwany kłós”. W drugiej części miesiąca na ekranie zagości „Piękna i bestia”. Bilety na wszystkie seanse kosztują 12 zł. Szczegółowa rozpiska godzinowa jest dostępna na stronie www.kino.rypin.eu.

➤ W czwartek 2 marca o 14.00 w rypińskiej bibliotece po raz kolejny spotkają się członkowie Klubu Książki. Tym razem tematem dyskusji będzie powieść „Sergiusz, Czesław, Jadwiga” Marii Nurowskiej. Wstęp wolny.

➤ 8 marca do RDK przyjadą aktorzy Teatru Capitol, którzy zaprezentują spektakl „Przekręt doskonały”. Na scenie zobaczymy m.in. Joannę Moro, Maję Bohosiewicz czy Bogdanę Kalis. Dodatkową atrakcją będzie spotkanie z Rafałem Cieszyńskim, rypinianinem także grającym w spektaklu. Widowisko rozpocznie się o 18.30. Bilety w cenie 85 zł i 70 zł można rezerwować na stronie www.kupbiulet.pl i w RDK.

Brodnica

➤ W piątek 3 marca o 18.00 w Brodnickim Domu Kultury wystąpi grupa cyrkowa „BeDeKus”. Na scenie pojawią się m.in. żonglerzy, szcudlarze i magicy. Wstęp wolny.

➤ Dwa dni później o 17.00 w tym samym miejscu zaśpiewa Alicja Majewska, której będzie akompaniował Włodzisław Korcz. Muzycy rozpoczynają trasę podsumowującą 40-lecie pracy artystycznej. Fani ich twórczości z pewnością usłyszą takie przeboje jak: „Być kobietą”, „Jeszcze się tam żagiel bieli” czy „Odkryjemy miłość nieznaną”. Muzykom będzie towarzyszył kwartet smyczkowy „Opera Quartet” Warszawskiej Opery Kameralnej. Bilety kosztują 75 zł.

➤ 8 marca panie mogą spędzić od 17.00 w domu kultury. Planowane jest spotkanie, podczas którego uczestniczki będą mogły zrobić make-up, napić się dobrej kawy i obejrzeć film. Wstęp wolny.

➤ W sobotę 11 marca o 18.00 w BDK wystąpi multiinstrumentalny duet KEPA & Dabek Zasnął. Wstęp wolny.

oprac. (ToB)



02.03.2017-08.03.2017



program

Poniedziałek 6 marca

TVP KULTURA 20:20

**CZARNY
CZWARTEK**

**Janek
Wiśniewski
padł**

TVP 1



08:40 Grzech Fatmagül

06:00 Dzień dobry Polsko
08:00 Wiadomości
08:15 Pogoda poranna
08:19 Kwadrans polityczny
08:40 Grzech Fatmagül odc. 160 - serial
09:40 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem - Murad IV odc. 96 - serial
10:35 Serial fabularny - serial
11:30 My wy oni
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Smaki polskie odc. 154
12:50 Najdziśsze wyspy odc. 4 - serial
14:00 Serial fabularny - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Obserwator
16:05 Złote serce odc. 49 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Mistrzostwa Świata w Lahti Skoki narciarskie
17:30 Mistrzostwa Świata w Lahti Skoki narciarskie
19:35 Wiadomości
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Ojciec Mateusz odc. 213 - serial
21:25 Sprawa dla reportera
22:25 Warto rozmawiać
23:35 Skrawek piekła na Podolu - dokumentalny

TVP 2



06:05 Rodzinka.pl

06:05 Rodzinka.pl odc. 4 - serial
06:35 Sztuka codzienności odc. 7
07:05 M jak miłość odc. 1269 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:45 Panorama
11:10 Barwy szczęścia odc. 1610 - serial
11:40 Na dobre i na złe odc. 335 - serial
12:45 Tylko z tobą odc. 157 - serial
13:40 Mistrzostwa Świata w Lahti Biegi narciarskie
14:00 Mistrzostwa Świata w Lahti Biegi narciarskie
15:05 Mistrzostwa Świata w Lahti Biegi narciarskie
15:10 Tysiąc i jedna noc odc. 12 - serial
16:05 Na dobre i na złe odc. 664 - serial
17:05 Tylko z tobą odc. 158 - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram odc. 4671
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia odc. 1610 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1611 - serial
20:40 Skazani na Shawshank - dramat
23:10 Babylon A.D. - sf
01:00 Prywatne śledztwo - sensacyjny

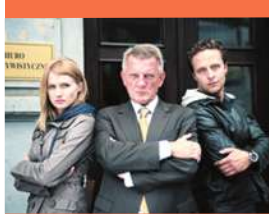
tvn



19:50 Uwaga!

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 9 s. 10 - rozrywka
07:50 Doradca smaku odc. 1
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 1991
10:55 Ukryta prawda odc. 727 - serial
12:00 Szkoła odc. 379 - serial
13:00 19+ odc. 80 - serial
13:30 Szpital odc. 616 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 3 s. 4 - rozrywka
15:30 Szkoła odc. 380 - serial
16:30 19+ odc. 81 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 728 - serial
18:00 Szpital odc. 617 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4875
20:10 Doradca smaku odc. 2
20:15 Na Wspólnej odc. 2436 - serial
20:55 Milionerzy odc. 13 - rozrywka
21:30 Kuchenne rewolucje odc. 3 s. 15 - rozrywka
22:30 Chłopaki nie płaczą - komedia
00:35 Nieodebrane połączenie - horror

POLSAT



09:00 Malanowski i Partnerzy

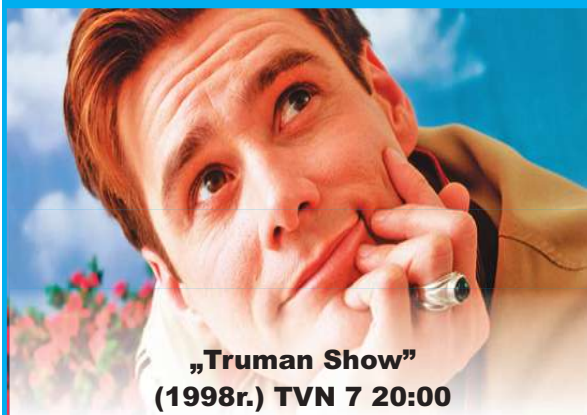
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 525 s. 9 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 310 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 311 - serial
10:00 Dzień który zmienił moje życie odc. 34 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 441 - serial
12:00 Oszukane odc. 2 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 675 s. 13 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2450 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 721 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 odc. 64 - serial
17:00 Gliniarze odc. 54 s. 2 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2451 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 174 - serial
20:05 Nasz nowy dom odc. 83 - rozrywka
21:10 Przyjaciółki odc. 99 s. 9 - serial
22:15 Zdrady odc. 100 - serial
23:15 Step Up II - film muzyczny
01:35 Tajemnice losu odc. 2612

HITY DNIA



„Chłopaki nie płaczą”
(2000r.) TVN 22:30

Młody, obiecujący skrzypek Kuba Brenner wpłtuje się w porachunki gangsterskie. Wszystko dlatego, że zgodził się pomóc nieśmialemu przyjacielowi.



„Truman Show”
(1998r.) TVN 7 20:00

Po 30 latach niezmałonej niczym sielanki Truman zauważa pewne nieścisłości w świecie, w którym żyje. Odkrywa, że od urodzenia jest bohaterem transmitowanego przez całą dobę widowiska telewizyjnego.

7 tvn



15:00 Szpital

05:15 Ukryta prawda odc. 155 - serial
06:20 Szpital odc. 577 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 162 - serial
08:20 Zagubieni odc. 15 s. 5 - serial
09:15 Magda M. odc. 10 s. 4 - serial
10:25 Mango - Telezakupy
12:00 Ukryta prawda odc. 224 - serial
13:00 Sąd rodzinny odc. 163 - serial
14:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 187 - serial
15:00 Szpital odc. 578 - serial
16:00 Zagubieni odc. 16 s. 5 - serial
17:00 Dr House odc. 15 s. 1 - serial
18:00 Zaklinaczka duchów odc. 5 s. 5 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 225 - serial
20:00 Truman Show - komediodramat
22:15 Sposób na morderstwo odc. 11 s. 2 - serial
23:20 Hansel i Gretel: Łowcy czarownic - fantastyczny
01:05 Partnerki odc. 4 s. 3 - serial

4



19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Amerykańscy naprawiacze odc. 2 - serial
06:30 Amerykańscy naprawiacze odc. 3 - serial
07:00 The Looney Tunes Show odc. 1 - animowany
07:30 Co nowego u Scooby'ego? odc. 25 - animowany
08:00 The Looney Tunes Show odc. 4 - animowany
08:30 Co nowego u Scooby'ego? odc. 28 - animowany
08:55 Strażnik Teksasu odc. 81 - serial
10:00 Dom nie do poznania odc. 86 - rozrywka
11:00 Detektywi w akcji odc. 129 - serial
12:00 Detektywi w akcji odc. 36 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 237 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 124
15:00 Dom nie do poznania odc. 87 - rozrywka
16:00 Po prostu Maria odc. 124 - serial
17:00 Trzy razy Ana odc. 43 - serial
18:00 Detektywi w akcji odc. 130 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 238 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 50 - serial
21:00 Gigli - komedia kryminalna
23:35 Halo 4: Naprzd do świtu - sf
01:25 Spadkobiercy odc. 62 - rozrywka

TV puls



10:00 Napisala: morderstwo

05:55 Słodka miłość odc. 67 - serial
06:55 Sila: odnaleźć przeznaczenie odc. 126 - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny odc. 9 s. 9 - serial
09:00 Nash Bridges odc. 21 s. 2 - serial
10:00 Napisala: morderstwo odc. 8 s. 2 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 10 s. 9 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 14 s. 4 - serial
13:00 Górka Dolna odc. 4 - serial
14:00 Ale numer! odc. 10 - rozrywka
14:30 13. posterunek odc. 14 s. 2 - serial
15:15 13. posterunek odc. 15 s. 2 - serial
16:00 Ale numer! odc. 13 - rozrywka
16:30 Ale numer! odc. 15 - rozrywka
17:00 Wojna o kontener odc. 7 - serial
17:30 Wojna o kontener odc. 8 - serial
18:00 Gwiazdy lombardu odc. 304 s. 14 - serial
18:30 Gwiazdy lombardu odc. 305 s. 14 - serial
19:00 Gwiazdy lombardu odc. 306 s. 14 - serial
19:30 Gwiazdy lombardu odc. 307 s. 14 - serial
20:00 Ja ty i on - komedia
22:15 Jeszcze dłuższe żarczyni - komedia
01:00 Spartakus: Bogowie areny odc. 15 - serial

TVP KULTURA



07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:20 Afisz kulturalny kulturalny
07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:05 Informacje kulturalne
08:25 Ci okropni impresjoniści - dokumentalny
09:40 Ki - film obyczajowy
11:30 Rodzina Połanieckich odc. 1 - serial
13:00 Czy jest tu panna na wydaniu? - komedia
14:25 Jean-Michel Basquiat - dokumentalny
15:30 Informacje kulturalne
15:50 Chuligan literacki odc. 19
16:30 Którędy po sztukę odc. 22
16:40 Ki Film obyczajowy
18:30 Etiopia - śladami pierwszych chrześcijan - dokumentalny
19:35 Sprawa Moczarskiego - animowany
19:40 Lato 2014 - animowany
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Francuski łącznik - sensacyjny
22:15 Pegaz kulturalny
23:20 Droga wolna! - dokumentalny

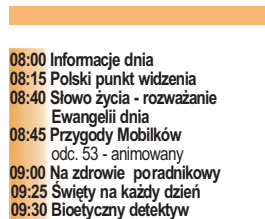
TVP HISTORIA



13:50 Sensacje XX wieku

06:55 Był taki dzień odc. 489
07:00 WiN. Wolność i Niezawisłość. Ostatnia nadzieja - dokumentalny
07:55 Notacje odc. 428 - serial
08:05 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 29
08:40 Orzeł ptak wolności - dokumentalny
09:40 Było nie minęło - kronika zwiadowców historii
10:20 Historia bezpieki. Miecz i tarcza komunizmu odc. 1 - dok.
10:35 Historia bezpieki. Miecz i tarcza komunizmu odc. 2 - dokumentalny
11:10 Klamra - dokumentalny
12:15 Kiosk na Placu Solidarności - dokumentalny
12:45 Gry wojenne odc. 5 - serial
13:50 Sensacje XX wieku odc. 28
14:50 Encyklopedia II wojny światowej odc. 2 - serial
15:25 II wojna światowa na Bałkanach odc. 1 - serial
15:55 II wojna światowa na Bałkanach odc. 2 - serial
16:35 A potem nazwali go bandytą - dokumentalny
17:45 Wspaniałe stulecie odc. 286 s. 4 - serial
18:35 Flesz historii
19:05 Sensacje XX wieku odc. 31
20:05 Było nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:35 Tajemnice III Rzeszy odc. 1 - serial
21:40 Pogranicze w ogniu odc. 24 - serial
22:50 Spór o historię odc. 152
23:35 303 - dokumentalny

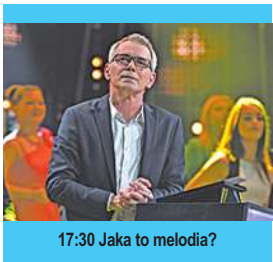
TRAM



08:00 Informacje dnia

08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Przygody Mobilków odc. 53 - animowany
09:00 Na zdrowie poradnikowy
09:25 Święty na każdy dzień
09:30 Bioetyczny detektyw odc. 15 - dokumentalny
09:50 Enigma
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Myśląc ojczyzna
11:35 Historia i architektura Polski w rysunkach prof. Ryszarda Natusiawicza
11:50 Święty na każdy dzień
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Koncert pasyjny: "Krzyżu święty nade wszystko" w wykonaniu Orkiestry Victoria
13:30 Żołnierze wyklęci odc. 1 - serial
14:00 Benedykt XVI i jego niemiecka ojczyzna - dokumentalny
15:25 Złota Góra - park miniatur sakralnych
15:45 Przegląd tygodnika rodzin katolickich "Zródło"
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
16:35 Fryderyk Chopin i jego muzyka
16:55 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
17:00 Modlitwa w intencji rodzin i obrony życia poczętego w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Superksięga odc. 1 s. 2 - animowany
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Głos Polski Felieton
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Cystersi - powrót do pokory - dokumentalny
22:45 Trzy wyspy - trzy święty - dokumentalny
23:00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny
00:00 Programy powtórkowe

TVP 1



17:30 Jaka to melodia?

06:00 Dzień dobry Polsko
08:00 Wiadomości
08:15 Pogoda poranna
08:19 Kwadrans polityczny
08:40 Serial fabularny - serial
09:40 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem - Murad IV odc. 96 - serial
10:35 Serial fabularny - serial
11:30 śledczy Anity Gargas
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda odc. 170
12:35 Smaki polskie - na zielono odc. 5
12:50 Najdziśsze wyspy odc. 5 - serial
14:00 Serial fabularny - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Ktokolwiek widział ktokolwiek wie...
16:10 Złote serce odc. 50 - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Jaka to melodia? - rozrywka
18:05 Klan odc. 3084 - serial
18:40 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem - Murad IV odc. 97 - serial
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Wiktoria odc. 7 - serial biograficzny
21:30 Bitwa o Anglię - film wojenny
23:45 Komandosi odc. 1 - miniserial

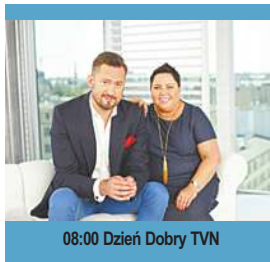
TVP 2



20:05 Barwy szczęścia

05:55 Rodzinka.pl odc. 5 - serial
06:30 Misja natura odc. 4
07:05 M jak miłość odc. 1270 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:45 Panorama
11:00 Barwy szczęścia odc. 1611 - serial
11:35 Postaw na milion - rozrywka
12:35 Tylko z tobą odc. 158 - serial
13:25 Rodzinka.pl odc. 115 - serial
14:00 Ekspres miłosierdzia odc. 18
14:35 Mariolka prawdę ci powie odc. 14 - kabaret i satyra
15:05 Tysiąc i jedna noc odc. 13 - serial
16:05 Kabaretowa Scena Dwójki przedstawia Kabaret i satyra
17:05 Tylko z tobą odc. 159 - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram odc. 4674
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia odc. 1611 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1612 - serial
20:40 O mnie się nie martw odc. 66 s. 6 - serial HIT Dnia
21:40 Rodzinka.pl odc. 196 - serial HIT Dnia
22:20 XVIII Mazurska Noc Kabaretowa Mrągowo 2016
23:35 Plan B - komedia

tvn



08:00 Dzień Dobry TVN

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 10 s. 10 - rozrywka
07:50 Doradca smaku odc. 2
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 1992
10:55 Ukryta prawda odc. 728 - serial
12:00 Szkoła odc. 380 - serial
13:00 19+ odc. 81 - serial
13:30 Szpital odc. 617 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 4 s. 4 - rozrywka
15:30 Szkoła odc. 381 - serial
16:30 19+ odc. 82 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 729 - serial
18:00 Szpital odc. 618 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4876
20:00 Jack pogromca olbrzymów - fantastyczny
22:30 Surogaci - thriller
00:15 Kowboje i obcy - western

POLSAT



19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 526 s. 9 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 312 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 313 - serial
10:00 Dzień który zmienił moje życie odc. 35 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 442 - serial
12:00 Oszukane odc. 3 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 676 s. 13 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2451 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 722 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 odc. 65 - serial
17:00 Gliniarze odc. 55 s. 2 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2452 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 232 - serial
20:05 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami odc. 1 s. 7 - rozrywka
22:35 Step Up II - film muzyczny
00:45 Bez litości: Miasto w ogniu odc. 1 - serial

7 tvn



06:20 Szpital

05:15 Ukryta prawda odc. 156 - serial
06:20 Szpital odc. 578 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 163 - serial
08:20 Zagubieni odc. 16 s. 5 - serial
09:15 Lekarze odc. 1 - serial
10:25 Mango - Telezakupy
12:00 Ukryta prawda odc. 225 - serial
13:00 Sąd rodzinny odc. 164 - serial
14:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 188 - serial
15:00 Szpital odc. 579 - serial
16:00 Zagubieni odc. 17 s. 5 - serial
17:00 Dr House odc. 16 s. 1 - serial
18:00 Zaklinaczka duchów odc. 6 s. 5 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 226 - serial
20:00 Gremliny rozrabiają - sf
22:15 Parszywa dwunastka - film wojenny
01:15 Naznaczony odc. 1 - serial

4



19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Amerykańscy naprawiacze odc. 3 - serial
06:30 Amerykańscy naprawiacze odc. 4 - serial
07:00 The Looney Tunes Show odc. 2 - animowany
07:30 Co nowego u Scooby'ego? odc. 26 - animowany
08:00 The Looney Tunes Show odc. 5 - animowany
08:30 Co nowego u Scooby'ego? odc. 1 - animowany
08:55 Strażnik Teksasu odc. 82 - serial
10:00 Dom nie do poznania odc. 88 - rozrywka
11:00 Detektywi w akcji odc. 130 - serial
12:00 Galileo odc. 584
13:00 Policjantki i policjanci odc. 238 - serial
14:00 Galileo odc. 585
15:00 Dom nie do poznania odc. 89 - rozrywka
16:00 Po prostu Maria odc. 125 - serial
17:00 Trzy razy Ana odc. 44 - serial
18:00 Detektywi w akcji odc. 62 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 239 - serial
20:00 Pokój 112 - Policjantki i policjanci - film obyczajowy
21:35 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 47 - serial
22:35 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 48 - serial
23:35 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 49 - serial

HITY DNIA



„Gremliny rozrabiają”
(1984r.) TVN 7 20:00

stnieją trzy zasady opieki nad małym gremlinem: nie wolno go wystawiać na działanie światła, dopuścić do kontaktu z wodą oraz karmić po północy. Billy nieopatrznie łamie wszystkie zasady.



„Step Up II”
(2008r.) POLSAT 22:35

16-letnia Andie całą energię skupia na tańcu, większość czasu poświęcając na próby, ćwiczenia i pokazy z grupą 4 1 0, która walczy o zwycięstwo w nielegalnym konkursie tańca ulicznego The Streets.

TV puls



10:00 Napisła: morderstwo

05:55 Słodka miłość odc. 68 - serial
06:55 Siła: odnaleźć przeznaczenie odc. 127 - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny odc. 10 s. 9 - serial
09:00 Nash Bridges odc. 22 s. 2 - serial
10:00 Napisła: morderstwo odc. 9 s. 2 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 11 s. 9 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 15 s. 4 - serial
13:00 Górka Dolna odc. 5 - serial
14:00 Ale numer! odc. 11 - rozrywka
14:35 13. posterunek odc. 15 s. 2 - serial
15:15 13. posterunek odc. 16 s. 2 - serial
16:00 Ale numer! odc. 14 - rozrywka
16:30 Ale numer! odc. 16 - rozrywka
17:00 Wojna o kontener odc. 8 - serial
17:30 Wojna o kontener odc. 9 - serial
18:00 Gwiazdy lombardu odc. 306 s. 14 - serial
18:30 Gwiazdy lombardu odc. 307 s. 14 - serial
19:00 Gwiazdy lombardu odc. 308 s. 14 - serial
19:30 Gwiazdy lombardu odc. 309 s. 14 - serial
20:00 Zasady walki - sensacyjny
22:20 Django - western
01:50 Z archiwum policji odc. 10 - serial

TVP KULTURA



07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:20 Afisz kulturalny kulturalny
07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:00 Informacje kulturalne
08:15 Którędy po sztukę odc. 22
08:30 Południk Wildsteina odc. 23
09:10 Dzieci oskarżają - dokumentalny
09:25 Amator - dramat obyczajowy
11:30 Rodzina Polanieckich odc. 2 - serial
13:00 Bo oszalałem dla niej Komedia
14:55 Krystian Zimerman gra Chopina
15:55 Informacje kulturalne
16:10 Dezerterzy odc. 40
16:40 Zdarzyć się mogło zdarzyć się musiało - film krótkometrażowy
17:10 Amator Dramat obyczajowy
19:05 Videofan odc. 79
19:20 Księga przestrzeni odc. 12 - serial
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Wstęp do filmu odc. 29 Rozmowa
20:25 Wszystko o Ewie - dramat
22:55 Tygodnik kulturalny kulturalny
23:45 Pegaz kulturalny
00:25 Francuski łącznik - sensacyjny

TVP HISTORIA



08:05 Wojciech Cejrowski

06:55 Był taki dzień odc. 490
07:00 A potem nazwali go bandytą - dokumentalny
08:05 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 30
08:35 Saga prastarej puszczy odc. 5 - serial
09:40 Było nie minęło - kronika zwiadowców historii
10:15 Jedenaste przykazanie - dokumentalny
11:25 303 - dokumentalny
12:30 Partyzanckie dzieci
13:10 Święte miejsca Jerozolimy - dokumentalny
14:15 Sensacje XX wieku odc. 31
15:10 Encyklopedia II wojny światowej odc. 3 - serial
15:35 Z archiwum IPN odc. 54
16:10 Podróże z historią odc. 25
16:40 Zestrzelony nad Czechosłowacją - dokumentalny
17:40 Wspaniałe stulecie odc. 287 s. 4 - serial
18:35 Dom gdzieś daleko
19:00 Sensacje XX wieku odc. 55
19:55 Wojownicy czasu
20:40 Holocaust odc. 5 - dokumentalny
21:45 Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy odc. 1 - serial
22:55 Szerokie tory odc. 139
23:30 Sekret Herberta Klose raz jeszcze - dokumentalny
00:30 Chłopcy z lasu - dokumentalny

TRWA

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Superksiega odc. 1 s. 2 - animowany
09:10 Z wedką nad wodę w Polskę i świat
09:35 Święty na każdy dzień
09:45 Duc in altum
10:00 Informacje dnia
10:15 Prawdziwie spadła z nieba - dokumentalny
11:15 Owoce posługi misyjnej - dokumentalny
11:25 Głos Polski
11:35 Tak go pamiętam
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Marcelino Film obyczajowy
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Cystersi - powrót do pokory - dokumentalny
14:45 Trzy wyspy - trzy światy - dokumentalny
14:55 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia z Koronką do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w wierze
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Siódmy sakrament
16:35 Świat na wyciągnięcie ręki odc. 26 - serial
17:00 Drabina Jakubowa odc. 8 - serial
17:30 Okiem kamery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Westerplatte młodych
18:55 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
19:00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
19:30 Moja katolicka rodzina - animowany
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Mysłac ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Samson i Dalila odc. 8 - serial
22:45 Nieoczekiwana podróż - dokumentalny
23:20 Katownia na ul. Oczipki - tu mordowano Polskę
23:50 Chingola - dokumentalny

HITY DNIA



**„Kupiliśmy zoo”
(2011r.) POLSAT 12:45**

Po przedwczesnej śmierci żony dziennikarz Benjamin Mee rzuca pracę w redakcji, by przenieść się na prowincję. Kupuje wiejski domek na terenie popadającego w ruinę zoo.



**„Paddington”
(2014r.) POLSAT 20:05**

Na stacji Paddington w Londynie Brownowie znajdują przybyłego z Peru mówiącego misia. Postanawiają zabrać go do domu i pomóc w odnalezieniu osoby, na zaproszenie której zwierzak przyjechał do Anglii.

TVP 1



13:35 Okrasa lamie przepis

05:35 Klan odc. 3082 - serial
06:05 Sprawa dla reportera
06:55 Zatrzymaj chwile odc. 9
07:30 Rok w ogrodzie
08:00 Naszaarmia.pl
08:25 Pełnosprawni sportowy
08:50 Po prostu zdrowie odc. 21
09:20 Firmowe ewolucje odc. 8 s. 2
09:50 Surferka z charakterem - film biograficzny
11:45 Wielkie nieba odc. 1
12:05 Jak to działa?
12:40 Tajemnice bliźniąt - dokumentalny
13:35 Okrasa lamie przepisy odc. 149
14:15 Ojciec Mateusz odc. 213 - serial
15:15 Zagadka hotelu Grand odc. 19 s. 2 - serial
16:05 Mistrzostwa Świata w Lahti Skoki narciarskie
16:15 Mistrzostwa Świata w Lahti Skoki narciarskie
17:20 Teleexpress
17:30 Mistrzostwa Świata w Lahti Skoki narciarskie
18:35 O! Polskie Przeboje
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:10 GOL piłkarski
20:15 Pogoda
20:25 Komisarz Alex odc. 105 - serial
21:25 Krucjata Bourne'a - sensacyjny
23:25 American Pie Komedia

TVP 2



15:10 Rodzinka.pl

05:30 Lwy na krawędzi - dokumentalny
06:30 M jak miłość odc. 1281 - serial
07:30 Pytanie na śniadanie
10:45 Co się dzieje? - rozrywka
11:05 Na sygnale odc. 131 - serial
11:35 Podróże z historią odc. 31
12:15 Południk Wildsteina odc. 24
12:50 Młodzi wicelcy - dokumentalny
13:20 Kabaret Neo-Nówka przedstawia - The SEJM
14:00 Familiada - rozrywka
14:35 Sonda II
15:10 Rodzinka.pl odc. 196 s. 10 - serial
15:45 Mariolka prawdę ci powie Kabaret i satyra
16:55 Herbatka z kabaretem odc. 14 Kabaret i satyra
17:45 Słowo na niedzielę
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Postaw na milion - kuliszy Felieton
19:05 Postaw na milion - rozrywka
20:05 Kocham Cię Polsko! odc. 1 Quiz
21:50 XXII Festiwal Kabaretu w Koszalinie 2016 odc. 1
22:55 Zabójcze umysły odc. 89 s. 4 - serial
23:50 Kabaretowa scena Dwójki odc. 1 Kabaret i satyra
00:45 Sherlock odc. 13 s. 4 - serial

tvn



11:50 Na Wspólnej

05:45 Mango - Telezakupy
08:00 Dzień Dobry TVN
11:00 Na Wspólnej odc. 2433 - serial
11:25 Na Wspólnej odc. 2434 - serial
11:50 Na Wspólnej odc. 2435 - serial
12:15 Na Wspólnej odc. 2436 - serial
12:50 Ugotowani odc. 2 s. 12 - rozrywka
13:50 Agent - gwiazdy odc. 3 - rozrywka
14:50 MasterChef Junior odc. 2 - rozrywka
16:25 Misja Pies odc. 1 - rozrywka
17:00 Domowe rewolucje odc. 7 - rozrywka
18:00 Kuchenne rewolucje odc. 3 s. 15 - rozrywka
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 4877
20:00 Czego pragną kobiety - komedia
22:45 American Pie: Zjazd absolwentów - komedia
01:05 Surogaci - thriller

POLSAT



19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:40 Jeźdźcy smoków odc. 13 - serial dla dzieci
08:10 Turbo Fast odc. 22 - animowany
08:45 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 13 - animowany
09:10 Pan Peabody i Sherman Show odc. 24 - animowany
09:15 Przygody Kota w butach odc. 11 - animowany
10:10 Ewa gotuje odc. 294
10:45 Idol odc. 3 s. 5 Show
12:45 Kupiliśmy zoo - komedia
15:20 Świat według Kiepskich odc. 74 - serial
16:15 Daleko od noszy - reanimacja odc. 1 - serial
16:50 Ameryka marzeń odc. 1 - serial
17:50 Chłopaki do wzięcia odc. 35 - serial dokumentalny
18:20 Chłopaki do wzięcia odc. 36 - serial dokumentalny
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 505 - serial
20:05 Paddington Komedia
22:10 Twoja twarz brzmi znajomo odc. 1 s. 7 - rozrywka
00:10 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami odc. 1 s. 7 - rozrywka

7 tvn



09:05 Przyjaciele

05:55 Ukryta prawda odc. 157 - serial
07:00 Mango - Telezakupy
09:05 Przyjaciele odc. 20 s. 7 - serial
09:35 Przyjaciele odc. 21 s. 7 - serial
10:05 Przyjaciele odc. 22 s. 7 - serial
10:35 Przyjaciele odc. 23 s. 7 - serial
11:05 Przyjaciele odc. 24 s. 7 - serial
11:35 Przyjaciele odc. 1 s. 8 - serial
12:05 Magda M. odc. 7 s. 4 - serial
13:05 Magda M. odc. 8 s. 4 - serial
14:10 Anioły na boisku - komedia
16:25 Gwiezdny pył - fantastyczny
19:00 Krowy na wypasie - animowany
20:55 Daję nam rok - komedia
23:00 Hansel i Gretel: Łowcy czarownic - fantastyczny
0:50 Partnerki odc. 5 s. 3 - serial

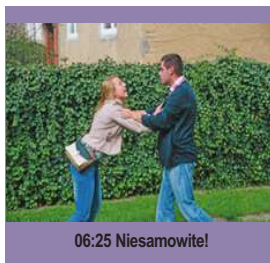
4



20:00 Policjantki i Policjanci

06:00 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 19 - serial dla dzieci
06:30 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 20 - serial dla dzieci
07:00 The Looney Tunes Show odc. 3 - animowany
07:30 Co nowego u Scooby'ego? odc. 27 - animowany
07:55 The Looney Tunes Show odc. 6 - animowany
08:25 Co nowego u Scooby'ego? odc. 2 - animowany
08:55 Co nowego u Scooby'ego? odc. 3 - animowany
09:25 Dzwoneczek i uczynne wróżki odc. 3 - animowany
11:00 Policjantki i policjanci odc. 235 - serial
12:00 Policjantki i policjanci odc. 236 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 237 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 142
15:00 Camp Rock - komedia muzyczna
17:00 10 tysięcy dni - sf
19:00 Galileo
20:00 Policjantki i policjanci odc. 238 - serial
21:00 Policjantki i policjanci odc. 239 - serial
22:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 50 - serial
23:00 Wyrok śmierci - dramat

TV puls



06:25 Niesamowite!

05:55 Niesamowite! odc. 22 - serial
06:25 Niesamowite! odc. 23 - serial
07:00 Taki jest świat odc. 38 s. 2
07:50 Górka Dolna odc. 3 - serial
08:50 13. posterunek odc. 12 s. 2 - serial
09:20 13. posterunek odc. 13 s. 2 - serial
10:00 13. posterunek odc. 14 s. 2 - serial
10:35 13. posterunek odc. 15 s. 2 - serial
11:15 Ale numer! odc. 12 - rozrywka
11:50 Ale numer! odc. 13 - rozrywka
12:20 Ale numer! odc. 14 - rozrywka
12:50 Ja ty i on - komedia
15:00 System - sensacyjny
17:25 Godzilla - sensacyjny
20:00 Gala PL MMA
23:00 Człowiek o żelaznych pięściach - sensacyjny

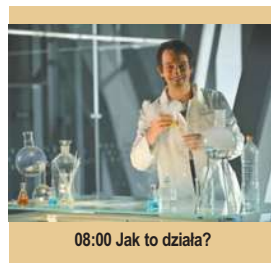
TVP KULTURA



07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:30 Informacje kulturalne
07:50 Trzeci punkt widzenia odc. 175
08:30 "W Polskę idziemy..." czyli jubileusz Wiesława Gołasa - rozrywka
09:35 Informacje kulturalne
09:50 Pomniki historii - serial
10:10 Tygodnik kulturalny kulturalny
11:00 Szlakiem Kolberga - Mela Koteluk
11:35 Kobiety w kwiecie wieku - dokumentalny
12:50 Księga przestrzeni odc. 12 - serial
13:35 Frank - komediodramat
15:15 Docent H. - film obyczajowy
15:45 Informacje kulturalne ekstra
16:25 Akcja pod Arsenałem - dramat wojenny
18:15 Pegaz kulturalny
19:20 Legendy rocka odc. 2 - serial
19:40 Legendy rocka odc. 3 - serial
20:20 Kobiety świntuszą - komedia
22:05 The Who: Live at the Isle of Wight Koncert
23:45 Pusher - thriller

TVP HISTORIA



08:00 Jak to działa?

06:55 Był taki dzień
07:00 Ginące cywilizacje odc. 1 - serial
08:00 Jak to działa?
08:35 Był sobie człowiek odc. 1 - animowany
09:15 Stawiam na Tolka Banana odc. 1 - serial młodzieżowy
09:45 Stawiam na Tolka Banana odc. 2 - serial młodzieżowy
10:30 Okrasa lamie przepisy odc. 76
11:00 Gry wojenne odc. 5 - serial
12:05 Śladami czarnych faraonów - dokumentalny
13:10 Wokół Morza Śródziemnego odc. 1 - serial
14:05 Szerokie tory odc. 48
14:40 Wielka gra - rozrywka
15:40 Spór o historię odc. 152
16:25 Tajemnice początków Polski odc. 1 - serial
17:25 Sny stracone sny odzyskane - dokumentalny
18:00 Syzyfowe prace odc. 3 - serial
19:05 Tajemnice III Rzeszy odc. 1 - serial
20:10 Dom odc. 1 - serial
21:45 Antek puka do raju - dokumentalny
22:50 Koło historii odc. 57
23:30 Powrót Odysa odc. 1 - serial
00:30 Holokaust odc. 5 - dokumentalny

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Westerplatte młodych
08:55 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
09:00 Miasteczko Świętej Rodziny - Cotignac - dokumentalny
10:00 Informacje dnia
10:15 Myśląc ojczyzna
10:30 Święty na każdy dzień
10:35 Polski punkt widzenia
11:00 Kropelka radości
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
12:50 Drabina Jakubowa odc. 8 - serial
13:20 Siódmy sakrament
13:45 Kapłan pro-life - dokumentalny
14:00 Samson i Dalila odc. 8 - serial
14:45 Filmowe życiorysy
15:25 Plan naszego ojca odc. 23 - serial
16:00 Informacje dnia
16:10 W naszej rodzinie
17:00 Z Parlamentu Europejskiego
17:30 Okiem kamery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
19:30 Spotkanie z Magdą Buczek
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Ocalić od zapomnienia
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Król Dawid odc. 14 - serial
22:50 Gryf Pomorski droga do wolności
23:20 V Wileńska Brygada Armii Krajowej na Pomorzu odc. 1
23:50 Po cóż są nam święci - serial

TVP 1



15:55 Jaka to melodia

05:55 Klan odc. 3084 - serial
06:30 Słownik polsko@polski
07:00 Msza święta z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach
08:00 Tydzień
08:40 Ziarno
09:15 Zakochaj się w Polsce odc. 25
09:45 Serial fabularny - serial
10:40 Moją Ojczyzną jest Polska Podziemna
11:35 Program sportowy
11:50 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
13:00 Gala wręczenia nagród im. Jana Rodowicza "Anody"
13:55 O! Polskie Przeboje
14:55 Rozdarte serca odc. 44 - serial
15:55 Jaka to melodia?
16:55 Teleexpress
17:10 Pogoda
17:25 Halowe Mistrzostwa Europy w Belgradzie Lekkoatletyka
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:15 Pogoda
20:25 Wojenne dziewczyny odc. 1 - serial wojenny
21:25 Młodzi lekarze odc. 11 s. 2 - serial
22:20 Zacznijmy od nowa - dramat

TVP 2



08:20 Barwy szczęścia

05:45 Podróże z historią odc. 1
06:25 M jak miłość odc. 1282 - serial
07:20 Barwy szczęścia odc. 1608 - serial
07:50 Barwy szczęścia odc. 1609 - serial
08:20 Barwy szczęścia odc. 1610 - serial
08:55 Barwy szczęścia odc. 1611 - serial
09:25 Barwy szczęścia odc. 1612 - serial
10:00 Ukryte skarby odc. 10
10:35 Rajskie ptaki Davida Attenborough - dokumentalny
11:35 Makłowicz w podróży odc. 217
12:05 Fantomas wraca odc. 2 - komedia
14:00 Familiada - rozrywka
14:35 Sonda II
15:15 Na dobre i na złe odc. 664 - serial
16:20 Kocham Cię Polsko! odc. 1 Quiz
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:55 Rodzinka.pl odc. 195 s. 9 - serial
19:25 Rodzinka.pl odc. 196 s. 10 - serial
20:05 Sherlock odc. 10 - serial
21:50 Kobieta niejedno ma imię - rozrywka
22:55 Warsaw by Night - komediodramat
00:50 Fantomas wraca odc. 2 - komedia

tvn



08:30 Dzień dobry TVN

05:45 Mango - Telezakupy
07:55 Nowa Maja w ogrodzie odc. 8
08:25 Akademia ogrodnika odc. 8
08:30 Dzień Dobry TVN
11:00 Domowe rewolucje odc. 8 - rozrywka
12:00 Co za tydzień odc. 790
12:40 Żony Hollywood odc. 3 s. 3 - serial
13:40 Druga szansa odc. 3 s. 3 - serial
14:45 Opowieści na dobranoc - komedia
16:50 Belle Epoque odc. 3 - serial
17:50 Spotkanie ze smakiem odc. 1
18:00 Ugotowani odc. 3 s. 12 - rozrywka
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 4878
20:00 MasterChef Junior odc. 3 s. 2 - rozrywka
21:35 Gwiazdne wojny IV - Nowa nadzieja - sf
00:05 Jack pogromca olbrzymów - fantastyczny

POLSAT



07:45 Jeźdźcy smoków

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Jeźdźcy smoków odc. 14 - serial dla dzieci
08:15 Turbo Fast odc. 23 - animowany
08:45 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 14 - animowany
09:15 Przygody Kota w butach odc. 12 - animowany
09:50 Tarzan. Król dżungli - animowany
11:55 Doktor Dolittle Komedia
13:35 Paddington - komedia
15:50 Twoja twarz brzmi znajomo odc. 1 s. 7 - rozrywka
17:50 Nasz nowy dom odc. 83 - rozrywka
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Państwo w państwie
20:05 Kabaret odc. 11
22:05 Sztoś II - sensacyjny
00:20 Uprawdżona III - sensacyjny

7 tvn



09:15 Przyjaciele

05:05 Ukryta prawda odc. 158 - serial
06:10 Ukryta prawda odc. 159 - serial
07:10 Mango - Telezakupy
09:15 Przyjaciele odc. 2 s. 8 - serial
09:45 Przyjaciele odc. 3 s. 8 - serial
10:15 Przyjaciele odc. 4 s. 8 - serial
10:50 Przyjaciele odc. 5 s. 8 - serial
11:20 Przyjaciele odc. 6 s. 8 - serial
11:50 Przyjaciele odc. 7 s. 8 - serial
12:20 Magda M. odc. 9 s. 4 - serial
13:25 Magda M. odc. 10 s. 4 - serial
14:30 Lekarze odc. 1 - serial
15:35 Gremliny rozrabiają - sf
17:50 Ochroniarz amator - komedia
20:00 Strzelec - sensacyjny
22:35 Lucyfer odc. 1 - serial
23:40 Morderstwo doskonałe - sensacyjny

4



11:00 Galileo

06:00 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 21 - serial dla dzieci
06:30 Ninjago - mistrzowie spinjitzu odc. 22 - serial dla dzieci
07:00 The Looney Tunes Show odc. 4 - animowany
07:30 Co nowego u Scooby'ego? odc. 28 - animowany
08:00 The Looney Tunes Show odc. 7 - animowany
08:25 Co nowego u Scooby'ego? odc. 4 - animowany
08:55 Camp Rock - komedia muzyczna
11:00 Galileo
12:00 Galileo
13:00 Australijska przygoda - film przygodowy
14:55 Aladyn i Lampa Śmierci - film przygodowy
16:45 Ona to on - komedia
19:00 Galileo
20:00 Terminator - sf
22:15 Dystrykt 9 - sf
00:40 22 minuty - sensacyjny

puls



09:35 Wojciech Cejrowski

06:00 Taki jest świat odc. 38 s. 2
06:50 Górka Dolna odc. 4 - serial
07:45 Górka Dolna odc. 5 - serial
08:35 Ale numer! odc. 15 - rozrywka
09:05 Ale numer! odc. 16 - rozrywka
09:35 Wojciech Cejrowski. Boso - Teksas odc. 5
10:05 Wojciech Cejrowski. Boso - Teksas odc. 6
10:35 Wojciech Cejrowski. Boso - Teksas odc. 7
11:10 Wojciech Cejrowski. Boso - Teksas odc. 8
11:30 Jankes i dama odc. 1 - serial
12:30 Bibliotekarze odc. 1 - serial
13:40 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - fantastyczny
14:55 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - fantastyczny
16:20 Małolaty u taty - komedia
18:15 Bibliotekarz II: Tajemnice kopalni króla Salomona odc. 2 - film przygodowy
20:00 Apokalypso - film przygodowy
22:50 Żelazny rycerz - film przygodowy
01:05 Uwikłana odc. 10 - serial

TVP KULTURA



07:00 Teledyski

07:00 Teledyski
07:30 Informacje kulturalne
07:45 Którędy po sztuce odc. 22
08:00 Akcja pod Arsenalem - dramat wojenny
09:50 Sekrety skrzypiec odc. 1 - serial
10:25 Trzeci punkt widzenia
11:00 Dzieci Ireny Sendlerowej - film biograficzny
12:45 Ja gorę! Komedia
13:15 Szach i mat Nowele filmowe
14:00 Nienasyceń odc. 1
14:30 Ci okropni impresjoniści - dokumentalny
15:35 Katie Melua Plays Avo Session - koncert
17:00 Pomniki historii - serial
17:15 Studio Kultura - niedziela z...
18:10 Historia kina w Popielawach - film obyczajowy
20:05 Aria dla atlety - film obyczajowy
22:00 Trzeci punkt widzenia
22:35 Miles Davis w Niemczech - koncert
23:50 Pieśń pamięci - dokumentalny
00:55 Fragmenty - film krótkometrażowy

TVP HISTORIA



10:15 Okrasa łamie przepisy

06:55 Był taki dzień odc. 492
07:00 Ginące cywilizacje odc. 2 - serial
08:05 Gulbinowicz - dokumentalny
09:10 Paziowie odc. 2 - serial
09:40 Paziowie odc. 3 - serial
10:15 Okrasa łamie przepisy odc. 83
10:45 Sekret Herberta Klose raz jeszcze - dokumentalny
11:45 Puste ramy
12:20 Święte miejsca Jerozolimy - dokumentalny
13:25 Najdłuższe wyspy odc. 1 - serial
14:25 Szerokie tory odc. 43
14:55 Układ krążenia odc. 6 - serial
16:30 Wielka gra - rozrywka
17:30 Ex libris
18:00 Biała wizytówka odc. 3 - serial
19:10 Dzień z życia dyktatora odc. 1 - dokumentalny
20:10 Śmieciarz odc. 3 - serial
21:45 Agnieszka Osiecka - dokumentalny
23:00 Śladami zbrodni i walki 1944-1956 odc. 1 - serial

TRWAM

08:00 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:05 Polski punkt widzenia
08:30 Z Parlamentu Europejskiego
09:00 Spotkanie z Magdą Buczek
09:15 Ocalić od zapomnienia
09:25 Święty na każdy dzień
09:30 Msza Święta z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
10:30 Przegląd katolickiego tygodnika "Niedziela"
10:35 Mały Katyń - Obóz NKWD w Trzebusce
11:05 Królestwo rekinów - dokumentalny
12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem
12:20 Wieś - to też Polska
13:30 Papież Polak do Rodaków - serial
14:10 Katyń 1940 - pamiętamy - dokumentalny
15:25 Święty na każdy dzień
15:30 Cud wirującego słońca - prawdziwa historia objawień fatimskich - animowany
16:00 Informacje dnia
16:10 Koncert życzeń
17:00 Gorzkie żale. Nabożeństwo pasyjne odc. 1
17:30 Okiem kamery
17:55 40 dni ze św. Bratem Albertem
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Retrospekcja
19:30 Jezus - królestwo bez granic odc. 11 - animowany
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Mysłąc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Cuda Jezusa odc. 1 - serial
22:35 Vatican Magazine
23:05 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej
23:35 Z Benedyktem XVI rok po roku odc. 8 - serial

HITY DNIA



„Sztos II”
(2012r.) POLSAT 22:05

Rok 1981. Pokątnie handlujący obcymi walutami hazardzista i oszust Synek oraz jego podopieczny Janek trafiają w ręce milicji. Z tarapatów ratuje ich oficer SB, który ma względem nich własne plany.



„Gwiezdne wojny IV - Nowa nadzieja”
(1977r.) TVN 2 21:35

Galaktykę wstrząsa wojna domowa. Przywódca rebeliantów, księżniczka Leia, zostaje uwięziona. Wysłany przez nią sygnał z wezwaniem pomocy dociera do Luke'a Skywalker'a.

TVP 1



18:05 Klan

06:00 Dzień dobry Polsko
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Serial fabularny - serial
09:40 Wspaniałe stulecie:
Sultanka Kösem - Murad IV
odc. 97 - serial
10:35 Serial fabularny - serial
11:30 Po prostu zdrowie odc. 21
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35
12:50 Wielka piątka Azji odc. 1 - serial
14:00 Serial fabularny - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Okrasa łamie przepisy odc. 149
16:10 Złote serce odc. 51 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Przepis dnia odc. 451
18:05 Klan odc. 3085 - serial
18:40 Wspaniałe stulecie: Sultanka
Kösem - Murad IV odc. 98 - serial
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Afera mięsna
22:05 Gol Ekstra piłkarski
22:35 Śmierć Stalina - dokumentalny

TVP 2



20:05 Barwy szczęścia

06:00 Rodzinka.pl odc. 6 - serial
06:30 Coś dla Ciebie odc. 107
07:05 M jak miłość odc. 1271 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:45 Panorama
11:05 Barwy szczęścia
odc. 1612 - serial
11:35 Na dobre i na złe
odc. 336 - serial
12:40 Tylko z tobą odc. 159 - serial
13:35 Rodzinka.pl odc. 116 - serial
14:15 Hity kabaretu odc. 22
15:05 Tysiąc i jedna noc
odc. 14 - serial
16:05 O mnie się nie martw
odc. 1 s. 6 - serial
17:05 Tylko z tobą odc. 160 - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia
odc. 1612 - serial
20:05 Barwy szczęścia
odc. 1613 - serial
20:40 M jak miłość odc. 1283 - serial
21:35 Kulisy serialu "M jak miłość"
- dokumentalny
21:45 Bake off - Ale ciacho!
odc. 13 - rozrywka
22:55 Bake off - Ale przepis odc. 13
23:10 Rodzinka.pl odc. 196 - serial

tvn



19:50 Uwaga!

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje
odc. 11 s. 10 - rozrywka
07:50 Spotkanie ze smakiem odc. 1
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 1993
10:55 Ukryta prawda odc. 729 - serial
12:00 Szkoła odc. 381 - serial
13:00 19+ odc. 82 - serial
13:30 Szpital odc. 618 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje
odc. 5 s. 4 - rozrywka
15:30 Szkoła odc. 382 - serial
16:30 19+ odc. 83 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 730 - serial
18:00 Szpital odc. 619 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4879
20:10 Doradca smaku odc. 3
20:15 Na Wspólnej odc. 2437 - serial
20:55 Milionerzy odc. 14 - rozrywka
21:30 Druga szansa odc. 4 s. 3 - serial
22:30 Żony Hollywood
odc. 4 s. 3 - serial
23:35 Gwiazdne wojny IV
- Nowa nadzieja - sf

POLSAT



19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy
odc. 527 s. 9 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy
odc. 314 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy
odc. 316 - serial
10:00 Dzień który zmienił moje życie
odc. 36 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 443 - serial
12:00 Oszukane odc. 4 - serial
13:00 Trudne sprawy
odc. 677 s. 13 - serial
14:00 Pierwsza miłość
odc. 2452 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 723 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 odc. 66 - serial
17:00 Gliniarze odc. 56 s. 2 - serial
18:00 Pierwsza miłość
odc. 2453 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich
odc. 244 - serial
20:05 Uprowadzona III - sensacyjny
22:15 Vice: Korporacja zbrodni
- sensacyjny

HITY DNIA



Była żona emerytowanego agenta CIA Bryana Millsa zostaje znaleziona martwa w jego mieszkaniu. Mills staje się głównym podejrzanym. Ucieka policji, by oczyścić się z zarzutów i chronić córkę.



Świat niedalekiej przyszłości. Korporacja Vice oferuje realizowanie mrocznych fantazji. W scenariuszach rozrywki główne role odgrywają androidy. Pewnego dnia jeden z cyborgów ucieka z zamiarem zemsty.

7 tvn



15:00 Szpital

05:15 Ukryta prawda odc. 160 - serial
06:20 Szpital odc. 579 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 164 - serial
08:20 Zagubieni odc. 17 s. 5 - serial
09:15 Lekarze odc. 2 - serial
10:25 Mango - Telezakupy
12:00 Ukryta prawda odc. 226 - serial
13:00 Sąd rodzinny odc. 165 - serial
14:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska
odc. 189 - serial
15:00 Szpital odc. 580 - serial
16:00 Zagubieni odc. 1 s. 6 - serial
17:00 Dr House odc. 17 s. 1 - serial
18:00 Zaklinaczka duchów
odc. 7 s. 5 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 227 - serial
20:00 Żona terrorysty
- dramat obyczajowy
22:00 Skazany na śmierć
odc. 15 s. 2 - serial
23:00 Skazany na śmierć
odc. 16 s. 2 - serial
00:00 Gran Torino - dramat obyczajowy

4



19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Amerykańscy naprawiacze
odc. 4 - serial
06:30 Amerykańscy naprawiacze
odc. 5 - serial
07:00 The Looney Tunes Show
odc. 5 - animowany
07:30 Co nowego u Scooby'ego?
odc. 1 - animowany
07:55 The Looney Tunes Show
odc. 8 - animowany
08:25 Co nowego u Scooby'ego?
odc. 5 - animowany
08:55 Strażnik Teksasu odc. 83 - serial
10:00 Dom nie do poznania
odc. 90 - rozrywka
11:00 Detektywi w akcji odc. 62 - serial
12:00 Detektywi w akcji odc. 37 - serial
13:00 Policjantki i policjanci
odc. 239 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 142
15:00 Dom nie do poznania
odc. 91 - rozrywka
16:00 Po prostu Maria odc. 126 - serial
17:00 Trzy razy Ana odc. 45 - serial
18:00 Detektywi w akcji
odc. 131 - serial
19:00 Policjantki i policjanci
odc. 240 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział
kryminalny odc. 51 - serial
21:00 Śmierć na 1000 sposobów
odc. 11 - serial
21:30 Śmierć na 1000 sposobów
odc. 12 - serial
22:00 Galileo
23:00 Galileo
00:00 Saper - sensacyjny

TV puls



10:00 Napisła: morderstwo

05:55 Słodka miłość odc. 69 - serial
06:55 Siła: odnaleźć przeznaczenie
odc. 128 - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 11 s. 9 - serial
09:00 Nash Bridges
odc. 23 s. 2 - serial
10:00 Napisła: morderstwo
odc. 10 s. 2 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 12 s. 9 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 16 s. 4 - serial
13:00 Góra Dolna odc. 6 - serial
14:05 Ale numer! odc. 12 - rozrywka
14:40 13. posterunek
odc. 16 s. 2 - serial
15:20 13. posterunek
odc. 17 s. 2 - serial
16:00 Ale numer! odc. 15 - rozrywka
16:30 Ale numer! odc. 17 - rozrywka
17:00 Wojna o kontener odc. 9 - serial
17:30 Wojna o kontener odc. 10 - serial
18:00 Gwiazdy lombardu
odc. 308 s. 14 - serial
18:30 Gwiazdy lombardu
odc. 309 s. 14 - serial
19:00 Gwiazdy lombardu
odc. 310 s. 14 - serial
19:30 Gwiazdy lombardu
odc. 311 s. 14 - serial
20:00 Gwiazdy lombardu
odc. 312 s. 14 - serial
20:30 Gwiazdy lombardu
odc. 313 s. 14 - serial
21:00 Gwiazdy lombardu
odc. 314 s. 14 - serial
21:30 Gwiazdy lombardu
odc. 315 s. 15 - serial
22:00 Apokalypso Film przygodowy
00:50 Człowiek o żelaznych pięściach
- sensacyjny

TVP KULTURA



16:15 Śmierć jak kromka chleba

07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:05 Informacje kulturalne
08:25 Studio Kultura - niedziela z...
09:15 Śmierć jak kromka chleba
Dramat historyczny
11:30 Rodzina Połanieckich
odc. 3 - serial
13:05 Gorący czwartek
- film obyczajowy
14:10 Brigitte Bardot - niezrozumiana
- dokumentalny
15:15 Informacje kulturalne
15:35 Wydarzenie aktualne
16:15 Śmierć jak kromka chleba
- dramat historyczny
18:25 Pieśń Lahore - dokumentalny
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Czarny Czwartek. Janek
Wiśniewski padł
- dramat historyczny
22:10 Tanie dranie - Moroz
i Kłopotowski komentują świat
22:50 Charon
- film obyczajowy
00:20 Czarny Cezar - sensacyjny

TVP HISTORIA



19:10 Sensacje XX wieku

06:55 Był taki dzień
07:00 Zestrzelony nad
Czechosłowacją - dokumentalny
08:00 Wojciech Cejrowski
- boso przez świat odc. 31
08:35 Zamki kresowe
Rzeczypospolitej odc. 1
09:00 Projekt "X" odc. 1
09:35 Było nie minęło - kronika
związków historii
10:10 Śladami czarnych faraonów
- dokumentalny
11:20 Wokół Morza Śródziemnego
odc. 1 - serial
12:20 Szansa - film psychologiczny
14:00 Sensacje XX wieku odc. 55
15:10 Encyklopedia II wojny
światowej odc. 4 - serial
15:40 Spór o historię odc. 79
16:25 Dzień z życia dyktatora
odc. 1 - dokumentalny
17:15 Ex libris
17:45 Wspaniałe stulecie
odc. 288 s. 4 - serial
18:45 Flesz historii
19:10 Sensacje XX wieku odc. 81
20:05 Było nie minęło - kronika
związków historii
20:35 Pierwsza wojna światowa
odc. 7 - serial
21:30 Najdłuższa wojna nowoczesnej
Europy odc. 2 - serial
22:40 Pierwszy dzień bitwy
nad Sommą - dokumentalny
23:45 Ostatni partyzant
Rzeczypospolitej - dokumentalny
00:50 Dziwny jest ten świat odc. 11

TRAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Wieś - to też Polska
09:25 Słowo życia - rozważanie
Ewangelii dnia
09:30 Vatican Magazine
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Myśląc ojczyzna
11:35 Opowieść wiecznie żywa
- animowany
11:50 Retrospekcja
11:55 Święty na każdy dzień
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Mój syn mój zbawiciel
13:20 Koncert życzeń
14:10 Niebieska jabłoń
- film obyczajowy
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuarium polskie
16:30 Tydzień z Ziemi Świętej
16:50 Świadkowie
17:20 Święty na każdy dzień
17:25 40 dni ze św. Bratem Albertem
odc. 6
17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja
19:45 Jay Jay Odrzutowiec
odc. 22 - animowany
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy
Cudownego Obrazu Matki
Bożej Częstochowskiej
na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Stan bezpieczeństwa państwa
22:10 Mojżesz - 10 przykazań
odc. 11 - serial
23:00 Wypaczone sumienia
23:40 Robi - dokumentalny



18:05 Klan



16:05 M jak miłość



19:50 Uwaga!



18:00 Pierwsza miłość



15:00 Szpital



19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Dzień dobry Polsko
08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:15 Pogoda poranna
08:40 Serial fabularny - serial
09:40 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem - Murad IV odc. 98 - serial
10:35 Serial fabularny - serial
11:30 Rok w ogrodzie
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:25 Agropogoda
12:45 Przepis dnia odc. 451
12:50 Wielka piątka Azji odc. 2 - serial
14:00 Serial fabularny - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Obserwator
16:10 Złote serce odc. 52 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Przepis dnia odc. 452
18:05 Klan odc. 3086 - serial
18:40 Wspaniałe stulecie: Sułtanka Kösem - Murad IV odc. 99 - serial
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:10 GOL piłkarski
20:15 Pogoda
20:30 El Principe - dzielnica zła odc. 9 - serial
21:25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas odc. 1 s. 15 - serial
22:20 Metro - film katastroficzny
00:40 Brzezina - dramat

06:00 Rodzinka.pl odc. 7 - serial
06:35 Rośnij
07:05 M jak miłość odc. 1272 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:45 Panorama
10:55 Program rozrywkowy - rozrywka
11:00 Barwy szczęścia odc. 1613 - serial
11:35 Na dobre i na złe odc. 337 - serial
12:35 Tylko z tobą odc. 160 - serial
13:30 Rodzinka.pl odc. 117 - serial
14:00 XVIII Mazurska Noc Kabaretowa Mrągowo 2016
15:10 Tysiąc i jedna noc odc. 15 - serial
16:05 M jak miłość odc. 1283 - serial
17:05 Tylko z tobą odc. 161 - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia odc. 1613 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1614 - serial
20:40 M jak miłość odc. 1284 - serial
21:35 Kulisy serialu "M jak miłość" - dokumentalny
21:50 Ekspresu Reporterów
22:50 Prawdziwy Sherlock Holmes - dokumentalny
23:55 XXI Festiwal Kabaretu w Koszalinie 2015 odc. 2

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 12 s. 10 - rozrywka
07:50 Doradca smaku odc. 3
08:00 Dzień Dobry TVN
10:55 Ukryta prawda odc. 730 - serial
12:00 Szkoła odc. 382 - serial
13:00 19+ odc. 83 - serial
13:30 Szpital odc. 619 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 6 s. 4 - rozrywka
15:30 Szkoła odc. 383 - serial
16:30 19+ odc. 84 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 731 - serial
18:00 Szpital odc. 620 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4880
20:10 Doradca smaku odc. 4
20:15 Na Wspólnej odc. 2438 - serial
20:55 Milionerzy odc. 15 - rozrywka
21:30 Agent - gwiazdy odc. 4 s. 2 - rozrywka
22:30 Kuba Wojewódzki odc. 4 s. 11 - rozrywka
23:30 Superwizjer odc. 1088

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 528 s. 9 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 317 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 318 - serial
10:00 Dzień który zmienił moje życie odc. 37 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 444 - serial
12:00 Oszukane odc. 5 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 678 s. 13 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2453 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 724 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 odc. 67 - serial
17:00 Gliniarze odc. 57 s. 2 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2454 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 223 - serial
20:05 The Brain. Genialny umysł odc. 1 - rozrywka
21:35 Niania w wielkim mieście odc. 1 - serial
22:40 Sypiając z wrogiem - dramat obyczajowy
00:45 Brzydka prawda - komedia

05:30 Szpital odc. 580 - serial
06:35 W-11 - wydział śledczy odc. 1127 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 165 - serial
08:20 Zagubieni odc. 1 s. 6 - serial
09:15 Lekarze odc. 3 - serial
10:25 Mango - Telezakupy
12:00 Ukryta prawda odc. 227 - serial
13:00 Sąd rodzinny odc. 166 - serial
14:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 190 - serial
15:00 Szpital odc. 581 - serial
16:00 Zagubieni odc. 2 s. 6 - serial
17:00 Dr House odc. 18 s. 1 - serial
18:00 Zaklinaczka duchów odc. 8 s. 5 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 228 - serial
20:00 Morderstwo doskonałe - sensacyjny
22:15 Strzelec - sensacyjny
00:50 Lucyfer odc. 1 - serial

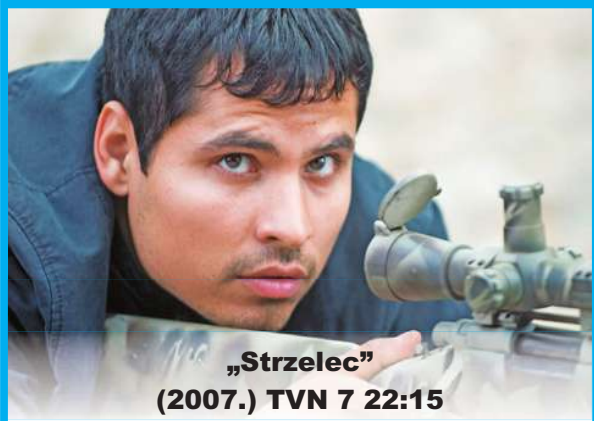
06:00 Amerykańscy naprawiacze odc. 5 - serial
06:30 Amerykańscy naprawiacze odc. 6 - serial
07:00 The Looney Tunes Show odc. 6 - animowany
07:30 Co nowego u Scooby'ego? odc. 2 - animowany
07:55 The Looney Tunes Show odc. 9 - animowany
08:25 Co nowego u Scooby'ego? odc. 6 - animowany
08:55 Strażnik Teksasu odc. 84 - serial
10:00 Dom nie do poznania odc. 92 - rozrywka
11:00 Detektywi w akcji odc. 131 - serial
12:00 Detektywi w akcji odc. 38 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 240 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 125
15:00 Dom nie do poznania odc. 93 - rozrywka
16:00 Po prostu Maria odc. 127 - serial
17:00 Trzy razy Ana odc. 46 - serial
18:00 Detektywi w akcji odc. 132 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 241 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 52 - serial
21:00 Konspiracja Echelon - thriller
23:10 Twoja na zawsze Lulu - komedia
01:20 Spadkobiercy odc. 63 - rozrywka

HITY DNIA



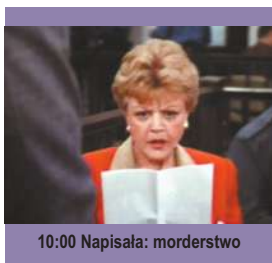
„Morderstwo doskonałe” (2009r.) TVN 7 20:00

Pewnego dnia Steven dowiadyuje się, że grozi mu bankructwo. Na dodatek odkrywa romans żony. Chcąc ukarać kochanków, obmyśla perfidny plan zemsty, dzięki któremu mógłby też uratować finanse.



„Strzelec” (2007.) TVN 7 22:15

Snajper Bob Lee Swagger ma wysledzić strzelca szykującego zamach na prezydenta USA. Niebawem okazuje się, że mężczyzna został wpętany w zabójstwo. Ranny ucieka przed agentami FBI.



10:00 Napisala: morderstwo

05:55 Słodka miłość odc. 70 - serial
06:55 Siła: odnaleźć przeznaczenie odc. 129 - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny odc. 12 s. 9 - serial
09:00 Nash Bridges odc. 24 s. 2 - serial
10:00 Napisala: morderstwo odc. 11 s. 2 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 13 s. 9 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 17 s. 4 - serial
13:00 Górka Dolna odc. 7 - serial
14:05 Ale numer! odc. 13 - rozrywka
14:40 13. posterunek odc. 17 s. 2 - serial
15:20 13. posterunek odc. 18 s. 2 - serial
16:00 Ale numer! odc. 16 - rozrywka
16:30 Ale numer! odc. 18 - rozrywka
17:00 Wojna o kontener odc. 10 - serial
17:30 Wojna o kontener odc. 11 - serial
18:00 Gwiazdy lombardu odc. 310 s. 14 - serial
18:30 Gwiazdy lombardu odc. 311 s. 14 - serial
19:00 Gwiazdy lombardu odc. 316 s. 15 - serial
19:30 Gwiazdy lombardu odc. 317 s. 15 - serial
20:00 Zlecenie na śmierć - thriller
21:45 Zasady walki - sensacyjny
00:05 Gala PL MMA



08:50 Nadzieja - dramat kryminalny

07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:00 Informacje kulturalne
08:20 Nienasyceń odc. 1
08:50 Nadzieja - dramat kryminalny
10:45 Wiktora Zina Trzeciego świata opisanie - dokumentalny
11:30 Rodzina Połanieckich odc. 4 - serial
13:00 Łagodna - dramat
14:45 Niepamięć - dokumentalny
15:45 Informacje kulturalne
16:00 Tygodnik kulturalny
16:50 Którędy po sztukę
17:00 Nadzieja Dramat kryminalny
18:55 Lacan. Spotkanie z psychoanalizą - dokumentalny
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Skowronek Spektakl teatralny
22:00 Chuligan literacki
22:35 Szalony Piotruś - dramat kryminalny



19:05 Sensacje XX wieku

06:55 Był taki dzień
07:00 Pasażer na gapę - dokumentalny
08:05 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 32
08:40 Nasze miasto Łódź. Przewodnik nostalgiczny po ziemi obiecanej
09:35 Było nie minęło - kronika zwiadowców historii
10:10 Nocna zmiana - dokumentalny
11:25 Najdalsze wyspy świata odc. 1 - serial
12:25 Kobieta z przeszłością - rozrywka
13:05 Pierwsza wojna światowa odc. 7 - serial
14:00 Sensacje XX wieku odc. 81
15:05 Encyklopedia II wojny światowej odc. 5 - serial
15:40 Pierwszy dzień bitwy nad Sommą - dokumentalny
16:45 On wierzył w Polskę - dokumentalny
17:45 Wspaniałe stulecie odc. 289 s. 4 - serial
18:40 Regiony z historią
19:05 Sensacje XX wieku odc. 70
20:05 Było nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:35 Naziści w CIA - dokumentalny
21:40 Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy odc. 3 - serial
22:50 Kim Dzong Un - ostatni czerwony książę - dokumentalny
23:55 Oblawa - dramat wojenny

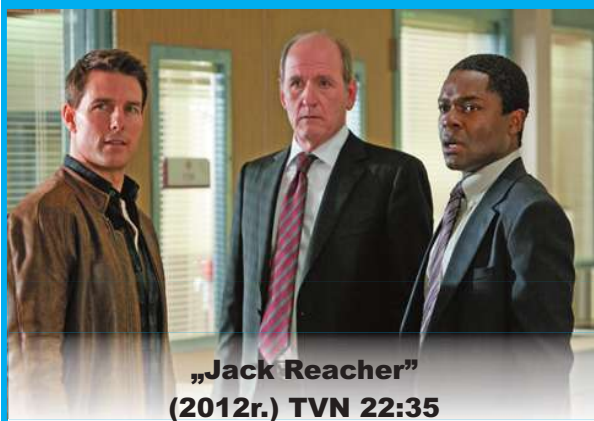


08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:35 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:40 Świadkowie
09:10 Papież Polak do Rodaków - serial
10:00 Informacje dnia
10:15 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej
10:45 Tydzień z Ziemi Świętej
11:05 Mocni w wierze
11:35 Myśląc ojczyzna
11:45 Dzieci tulące odc. 3 - serial
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Rękopis błogosławionych - dokumentalny
14:00 Mojżesz - 10 przykazań odc. 11 - serial
15:00 Brat Elia - tajemnica światła - dokumentalny
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Jestem mamą
16:30 Kalejdoskop młodych
16:50 Aktualności akademickie WSKSIM
17:00 Życie monastyczne - serial
17:30 Okiem kamery
17:55 40 dni ze św. Bratem Albertem odc. 7
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Każdy maluch to potrafi
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apł Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Kielce 1946 - zbrodnia z rosyjskiego scenariusza - dokumentalny
23:50 Święty na każdy dzień

HITY DNIA

**„Resident Evil: Apokalipsa”
(2004r.) TVP 1 22:55**

Krwiożerczy zombie opanowują Raccoon City. Ulice miasta stają się pułapką dla mieszkańców. Z pomocą przychodzi im Alice, która, poddana działaniu zmutowanego wirusa, uzyskała nadludzkie zdolności.

**„Jack Reacher”
(2012r.) TVN 22:35**

W Pittsburghu zostaje zastrzelonych pięć przypadkowych osób. Dowody wskazują snajpera Jamesa Barra. Aresztowany prosi o sprowadzenie byłego wojskowego detektywa, Jacka Reachera.

TVP 1



18:05 Klan

06:00 Dzień dobry Polsko
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:40 Serial fabularny - serial
09:40 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem - Murad IV odc. 99 - serial
10:35 Serial fabularny - serial
11:30 Pełnosprawni odc. 368
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:25 Agropogoda
12:45 Przepis dnia odc. 452
12:50 Wielka piątka Azji odc. 3 - serial
14:00 Serial fabularny - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Obserwator
16:05 Złote serce odc. 53 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Przepis dnia odc. 453
18:05 Klan odc. 3087 - serial
18:40 Wspaniałe stulecie: Sultanka Kösem - Murad IV odc. 100 - serial
19:30 Wiadomości
20:05 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Historia Roja czyli w ziemi lepiej słyszać odc. 2 - serial wojenny
21:15 śledczy Anity Gargas odc. 22
21:50 30000 zaginionych dzieci - dokumentalny
22:55 Resident Evil: Apokalipsa - horror

TVP 2



11:00 Barwy szczęścia

06:25 Rodzinka.pl odc. 8 - serial
07:05 M jak miłość odc. 1273 - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:45 Panorama
11:00 Barwy szczęścia odc. 1614 - serial
11:35 Na dobre i na złe odc. 338 - serial
12:40 Tylko z tobą odc. 161 - serial
13:40 Rodzinka.pl odc. 118 - serial
14:15 M jak miłość odc. 1284 - serial
15:10 Puchar Świata w Drammen Biegi narciarskie
15:25 Puchar Świata w Drammen Biegi narciarskie
17:05 Tylko z tobą odc. 162 - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia odc. 1614 - serial
20:05 Barwy szczęścia odc. 1615 - serial
20:40 Na dobre i na złe odc. 665 - serial
21:45 Na sygnale odc. 132 - serial
22:25 Całe szczęście - komedia

tvn



20:15 Na Wspólnej

05:45 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 13 s. 10 - rozrywka
07:50 Doradca smaku odc. 4
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 1995
10:55 Ukryta prawda odc. 731 - serial
12:00 Szkoła odc. 383 - serial
13:00 19+ odc. 84 - serial
13:30 Szpital odc. 620 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 7 s. 4 - rozrywka
15:30 Szkoła odc. 384 - serial
16:30 19+ odc. 85 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 732 - serial
18:00 Szpital odc. 621 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 4881
20:10 Doradca smaku odc. 5
20:15 Na Wspólnej odc. 2439 - serial
20:55 Milionerzy odc. 16 - rozrywka
21:30 Belle Epoque odc. 4 - serial
22:35 Jack Reacher - sensacyjny

POLSAT



19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 529 s. 9 - serial
09:00 Małanowski i Partnerzy odc. 319 - serial
09:30 Małanowski i Partnerzy odc. 320 - serial
10:00 Dzień który zmienił moje życie odc. 38 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 445 - serial
12:00 Oszukane odc. 6 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 679 s. 13 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2454 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 725 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 odc. 68 - serial
17:00 Gliniarze odc. 58 s. 2 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2455 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 13 - serial
20:00 Idol odc. 4 s. 5 Show
22:00 Brzydka prawda - komedia
00:05 Kingsajz - komedia

7 tvn



15:00 Szpital

05:15 Ukryta prawda odc. 161 - serial
06:20 Szpital odc. 581 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 166 - serial
08:20 Zagubieni odc. 2 s. 6 - serial
09:15 Lekarze odc. 4 - serial
10:25 Mango - Telezakupy
12:00 Ukryta prawda odc. 228 - serial
13:00 Sąd rodzinny odc. 167 - serial
14:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 191 - serial
15:00 Szpital odc. 582 - serial
16:00 Zagubieni odc. 3 s. 6 - serial
17:00 Dr House odc. 19 s. 1 - serial
18:00 Zaklinaczka duchów odc. 9 s. 5 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 229 - serial
20:00 Raport Pelikana - thriller
22:55 UEFA Champions League odc. 12 piłkarski
00:00 Kryminalni odc. 13 s. 8 - serial

4



19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Amerykańscy naprawiacze odc. 6 - serial
06:30 Amerykańscy naprawiacze odc. 7 - serial
07:00 The Looney Tunes Show odc. 7 - animowany
07:30 Co nowego u Scooby'ego? odc. 3 - animowany
07:55 The Looney Tunes Show odc. 10 - animowany
08:25 Co nowego u Scooby'ego? odc. 7 - animowany
08:55 Strażnik Teksasu odc. 85 - serial
10:00 Dom nie do poznania odc. 94 - rozrywka
11:00 Detektywi w akcji odc. 132 - serial
12:00 Detektywi w akcji odc. 39 - serial
13:00 Policjantki i policjanci odc. 241 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 126
15:00 Dom nie do poznania odc. 95 - rozrywka
16:00 Twoja na zawsze odc. 1 - serial
17:00 Trzy razy Ana odc. 47 - serial
18:00 Detektywi w akcji odc. 133 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 242 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 53 - serial
21:00 Zabójczy układ - sensacyjny
23:00 Mroźny wiatr - horror
00:55 Spadkobiercy odc. 64 - rozrywka

TV puls



10:00 Napisala: morderstwo

05:55 Słodka miłość odc. 71 - serial
06:55 Siła: odnaleźć przeznaczenie odc. 130 - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny odc. 13 s. 9 - serial
09:00 Nash Bridges odc. 25 s. 2 - serial
10:00 Napisala: morderstwo odc. 12 s. 2 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 14 s. 9 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 18 s. 4 - serial
13:00 Górka Dolna odc. 8 - serial
14:05 Ale numer! odc. 14 - rozrywka
14:40 13. posterunek odc. 18 s. 2 - serial
15:20 13. posterunek odc. 19 s. 2 - serial
16:00 Ale numer! odc. 17 - rozrywka
16:30 Ale numer! odc. 19 - rozrywka
17:00 Wojna o kontener odc. 11 - serial
17:30 Wojna o kontener odc. 12 - serial
18:00 Gwiazdy lombardu odc. 316 s. 15 - serial
18:30 Gwiazdy lombardu odc. 317 s. 15 - serial
19:00 Gwiazdy lombardu odc. 318 s. 15 - serial
19:30 Gwiazdy lombardu odc. 319 s. 15 - serial
20:00 Jumper - sf
21:50 Młot bogów - film przygodowy
23:50 American - horror Story: Asylum odc. 10 s. 3 - serial grozy

TVP KULTURA



22:30 Kurczak ze śliwkami

07:50 Studio Kultura - rozmowy
08:00 Informacje kulturalne
08:15 Informacje kulturalne ekstra
08:50 Pieśń dla Rebeki - film obyczajowy
09:40 Kryptonim "Nektar" - komedia kryminalna
11:30 Rodzina Połanieckich odc. 5 - serial
13:00 Spokój - dramat obyczajowy
14:35 Off Road - dokumentalny
15:55 Informacje kulturalne
16:10 Tanie dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat
16:50 Którędy po sztukę
17:10 Kryptonim "Nektar" - komedia kryminalna
18:55 Sztuka znikania - dokumentalny
20:00 Informacje kulturalne
20:20 Słodki blues - dokumentalny
21:50 Dezerterzy
22:30 Kurczak ze śliwkami - komediodramat
00:45 Beduin - dramat obyczajowy

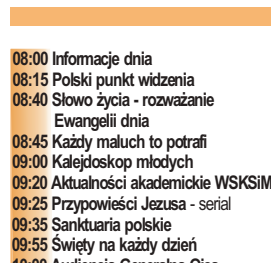
TVP HISTORIA



14:05 Sensacje XX wieku

06:55 Był taki dzień
07:00 On wierzył w Polskę - dokumentalny
07:55 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 33
08:35 Szlakiem smaków odc. 2 - serial
09:35 Było nie minęło - kronika zwiadowców historii
10:10 Dzieje kultury polskiej odc. 1
11:20 Tajemnice początków Polski odc. 1 - serial
12:20 Spór o historię odc. 37
13:00 Naziści w CIA - dokumentalny
14:05 Sensacje XX wieku odc. 70
15:00 Encyklopedia II wojny światowej odc. 6 - serial
15:30 Kim Dzong Un - ostatni czerwony książę - dokumentalny
16:40 Iskra w kamieniu - dokumentalny
17:40 Wspaniałe stulecie odc. 290 s. 4 - serial
18:35 Regiony z historią
18:55 Sensacje XX wieku odc. 77
19:50 Było nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:30 Nowe Ateny
21:20 Śladami zbrodni i walki 1944-1956 odc. 2 - serial
21:45 Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy odc. 4 - serial
22:50 II wojna światowa na Bałkanach odc. 3 - serial
23:35 II wojna światowa na Bałkanach odc. 4 - serial
00:15 Wielki bieg - dramat obyczajowy

TRWAM



08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Każdy małuch to potrafi
09:00 Kalejdoskop młodych
09:20 Aktualności akademickie WSKSiM
09:25 Przypowieści Jezusa - serial
09:35 Sanktuarium polskie
09:55 Święty na każdy dzień
10:00 Audiencja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
11:00 Przyroda i ludzie
11:25 Myśląc ojczyzna - dokumentalny
11:35 Poradnik szczęśliwego małżeństwa odc. 4 - serial
11:50 Niezwykłości przyrody Nowej Zelandii
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Lato marzeń - film obyczajowy
13:40 Ołiem być... - dokumentalny
14:00 Kielce 1946 - zbrodnia z rosyjskiego scenariusza - dokumentalny
15:50 Pytasz i wiesz
16:00 Informacje dnia
16:10 Na zdrowie poradnikowy
16:30 Wbrew wszelkim przeciwnościom - serial
17:00 Po stronie prawdy
17:55 40 dni ze św. Bratem Albertem
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokonczone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Przypadki Mobilków odc. 54 - animowany
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Witajcie w Grenadzie: moje życie w służbie chorem
22:30 Wołyni nierozliczone ludobójstwo - dokumentalny
23:45 Urugwaj

Pierwsze kroki w kuchni, czyli uczniowie Zespołu Szkół w Kowalewie Pomorskim proponują...

Składniki:

- 500 ml śmietanki kremówki 36 proc.
- 6 żółtek
- 1/3 szklanki cukru
- 1 laska wanilii lub 16 g cukru waniliowego
- 5 łyżek cukru do karmelizacji

Sposób wykonania:

Na małym ogniu zagotować śmietankę z dodatkiem cukru i cukru waniliowego. Przestudzić. Żółtka ubić (ale nie na puszystą masę). Podczas miksovania na wolnych obrotach dolewać cienkim strumieniem ciepłą śmietanę (bez ubijania kremu). Piekarnik nagrzać do 100 stopni C. Foremki do zapiekania napełnić masą, wlewając ją przez sitko. Piec przez ok. 50 minut. Krem powinien być ścięty. Wyjąć, ostudzić i mocno schłodzić w lodówce, najlepiej przez całą noc. Po schłodzeniu wierzch deseru posypać równą warstwą cukru i opalić go specjalnym palnikiem lub włożyć do rozgrzanego piekarnika.

Smacznego!



Kuba Rożnowski z klasy pierwszej technikum poleca pyszny deser

	4		9		1	5	7	
7			2		4		1	6
				5		2		
	7					8	2	
4			6		8			3
	5	9					6	
		7		6				
9	8		5		2			7
	6	2	4		3		8	

		4	9	5	2	7	6	1
5								3
	9	6		4		8		
4					9		7	5
		2				1		
7	3		8					6
		1		9		5	3	
9								4
2	6	3	5	7	4	9		

P O G O D A

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

CZW. 2.3.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 8 2 °C opady: 2 2 mm ciśnienie: 998 999 hPa wiatr: 31 28 km/h
PT. 3.3.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 9 2 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1011 1010 hPa wiatr: 27 30 km/h
SOB. 4.3.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 11 3 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1004 1005 hPa wiatr: 20 22 km/h
NIEDZ. 5.3.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 12 5 °C opady: 1 2 mm ciśnienie: 1008 1010 hPa wiatr: 12 15 km/h
PN. 6.3.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 10 3 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1015 1013 hPa wiatr: 5 2 km/h
WT. 7.3.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 9 4 °C opady: 0 0 mm ciśnienie: 1023 1025 hPa wiatr: 13 15 km/h
ŚR. 8.3.2017	DZIEŃ NOC temperatura: 8 0 °C opady: 1 2 mm ciśnienie: 1013 1015 hPa wiatr: 20 15 km/h

Rzeka i miasto w stanie Durango (Meksyk)	Odmierzany przez zegar		Ekon.: poręczyciel	Mit. skand.: żona Lokiego	Osoba, która występuje z wnioskiem, składa wniosek, inicjator		Miasto we wsch. Namibii, przy granicy z Botswaną	Alexandre (1810-64), szwajc. malarz i grafik; pejzaże alpejskie	Szt.: rzeźba przedstawiająca postać ludzką; posąg	
	Przysposobie-nie dziecka				Cios kończący walkę bokserską					
Drzewo z rodziny								Wojsk., hist.: starorzymski płaszcz wojskowy w formie	Gorący wiatr	
Majątek wnoszony									przeważnie latem z wnętrza łądu ku Alpom	
		2			Geogr.: niewielki masyw górski nad Zatoką Solonicką			6		
Dolna część kolumny doryckiej lub tokańskiej; echinus			Jednostka główna natężenia oświetlenia	11		7	Aparat do prowadzenia sztucznego oddychania			
		3		10	Rzeka uchodzi do Jez. Wiktorii					
Mit. egip.: bogini płodności			Poetka gr. z Lesbos (Safona)		Król Arabii Saudyjskiej	9	Miasto w środk. Iranie, na trasie Jedz - Kerman	Japońska bogini szczęścia		Opera: tytuł opery Michała Młopolitowa Iwanowa
			Zrobisz z niego kotlet							
				Artur, franc. dramaturg						
				Dramatopisarz; "Kancelarz i król"				12		
Wykryznik wyrażający stan uczuciowy np. zachwyty, zdziwienie	Miasto w pn. części Irlandii;							Wąż u Kiplinga		
	Srebrzysty metal, l.a. 55							Dawniej: więz		
			Męstwo, śmiałość							Film: tytuł filmu w reż. Stevena Spielberga
			Jezioro w Irlandii							
Najstarszy ang. tytuł feudalny; później tytuł arystokr. niższy od markiza					Matematyk szwajc.; zapoczątkował teorię wyznaczników					5
To, co powstaje z połączenia się w całość dwóch lub więcej elementów		4		8			Po alfie			

Domowe lekarstwa

ZDROWIE ▶ Kto dziś pamięta smak syropu z cebuli? Dawniej babcie i mamy przygotowywały taki, kiedy domownicy mieli kaszel. W sezonie przeziębień warto skorzystać z receptur medycyny ludowej

Syrop z cebuli jest najbardziej znanym domowym specyfikiem. Łagodzi kaszel, ale również wzmacnia odporność. Można go podawać nawet dzieciom. Wykonanie jest bardzo proste. Wystarczy drobno posiekać 2 cebule i przełożyć do niewielkiego, wyparzonego słoika. Dodać 2 łyżki miodu i wymieszać. Odstawić w ciepłe miejsce na kilka godzin. Syrop jest gotowy, gdy cebula puści sok.

W wersji dla dorosłych można dodać przeciśnięty przez praskę czosnek. Spożywać po łyżeczce co kilka godzin.

Każdy wie, że burak to bomba witaminowa. Aby poprawić odporność, dobrze jest pić zakwas buraczany. Przygotowujemy go podobnie jak ogórki kiszzone. Do dużego słoika wkładamy 1 kg cienko obranych buraków. Dodajemy czosnek, liść laurowy, ziele angielskie, zalewamy wodą z solą

(na 1 litr 2 łyżki). Odstawiamy na kilka dni w ciepłe miejsce. Gdy zakwas zacznie się pienić, jest gotowy. Pianę usuwamy, sok zlewamy do czystych butelek i przechowujemy w lodówce. Zawiera wiele cennych bakterii, które wspierają pracę jelit. Buraki można wykorzystać do przygotowania smacznej surówki. Wystarczy zetrzeć je na tarce, dodać starte jabłko, pieprz i trochę oliwy. Z buraka zrobimy też syrop. Jedną dużą sztukę ścieramy na tarce, doda-

jemy 2 łyżki miodu i całość podgrzewamy na niewielkim ogniu, aż pojawi się sok. Mikstury nie wolno gotować, bo straci właściwości.

Jeśli na parapecie hodujemy zioła, a wśród nich tymianek, to mamy już połowę składników na kolejny syrop. Do litrowego słoika wkładamy 2-3 garście zioła, zalewamy gorącą mieszaniną wody z cukrem (na 1 litr pół kg). Słoik odstawiamy np. do piwnicy na kilka dni. Potem syrop trzeba odcedzić i jest gotowy do użycia.

Właściwości rozrzedzające wydzielinę i ułatwiające odkrztuszanie, co jest pożądane przy mokrym kaszlu, ma syrop z goździków. Kilka sztuk rozgniatamy w moździerzu i mieszamy z połową szklanki dobrego jakościowo miodu. Odstawiamy na minimum 12 godzin. Usuwamy większe fragmenty goździków,

jeśli nie zostały dokładnie rozarte. Miód dodatkowo ma działanie antybakteryjne. Ten składnik pojawia się w prawie każdym syropie domowej roboty. Można go połączyć z cytryną i imbir (właściwości przeciwzapalne i rozgrzewające). Do słoika wlewamy 150 ml miodu, wkrawamy 10 plasterków wyszorowanej i sparzonej cytryny oraz dodajemy starty imbir – kawałek wielkości kciuka. Wstawiamy do lodówki na dobę. Pijemy samodzielnie lub z herbatą.

W walce z wirusami organizm wspomogą imbirówka. Do 1 litra wody dodajemy starty imbir (kawałek wielkości kciuka) i łyżeczkę kurkumy. Zagotowujemy. Po przestudzeniu do temp. 40 st. C mieszamy z sokiem z połowy cytryny i łyżką miodu.

(aba)

fol. internet



Prawo

Jeśli chcesz się uzbroić

Co zrobić, by wejść w posiadanie broni? To zależy od tego, jaki jej rodzaj chcemy posiadać i do jakich celów używać.

W Sejmie leży gotowy projekt liberalizujący prawo do posiadania broni. Złożył go klub parlamentarny „Kukiz ’15”. Według polityków, większa liczba broni wśród społeczeństwa nie spowoduje wzrostu przestępczości, a wręcz ją ograniczy. Polska ma niski wskaźnik posiadania broni – 1,5 jednostki na 100 mieszkańców. W Europie Zachodniej osiąga on wartość 30 jednostek, a w USA przekracza nawet 88.

Co zrobić, by wejść w posiadanie broni? Podstawowy warunek, który należy spełnić jest taki, by wnioskodawca nie stanowił zagrożenia dla samego siebie, porządku lub bezpieczeństwa publicznego oraz przedstawił uzasadnienie posiadania broni. O tym, czy te przesłanki zostały spełnione decyduje komendant wojewódzki policji,

który wydaje pozwolenie na broń. Powodów posiadania jest kilkanaście. My skupiamy się na kilku: do ochrony osobistej, do celów łowieckich, do celów sportowych, do celów kolekcjonerskich.

STATYSTYKA

Komenda Wojewódzka Policji w Bydgoszczy w 2016 roku wydała 1025 pozwoleń na posiadanie broni, co umiejscawia nasze województwo w średniej krajowej.

5 dotyczyło ochrony osobistej
268 do celów łowieckich,
356 do celów sportowych,
129 do celów kolekcjonerskich.

Przy ubieganiu się o broń do ochrony osobistej należy wykazać stałe, realne i ponadprzeciętne zagrożenie dla życia, zdrowia

lub mienia. Do celów sportowych – należy być członkiem klubu strzeleckiego, posiadać patent strzelecki oraz licencję strzelecką. Ubieganie się o broń do celów kolekcjonerskich wymaga bycia członkiem stowarzyszenia o charakterze kolekcjonerskim. Koszt takiego członkostwa to około 200 zł rocznie (łącznie z wpisowym). Istnieją stowarzyszenia, do których można się zapisać przez internet. Przy ubieganiu się o broń do celów łowieckich należy być natomiast członkiem Polskiego Związku Łowieckiego i zdać stosowne egzaminy obowiązujące w tym związku.

Przed złożeniem wniosku do Komendy Wojewódzkiej Policji trzeba uzyskać stosowne zaświadczenie lekarskie oraz psychologiczne. Badania należy powtarzać co 5 lat. Ich łączny

koszt to około 500 zł. Potem są jeszcze egzaminy: teoretyczny i praktyczny. Tutaj kandydat wykazuje się wiedzą z posiadania i używania danej broni oraz posługiwania się nią, z przestrzegania regulaminu strzelnicy, potwierdza też umiejętność składania i rozkładania broni. Na końcu jest sprawdzian strzelecki. Odpłatność za egzamin wynosi 400 zł. Tą dość skomplikowaną procedurę wieńczy wydanie de-

cyzji administracyjnej. Dopiero wtedy można myśleć o zakupie broni.

(maw)

fol. internet



KOMENTARZ

Czy droga do posiadania broni musi być tak skomplikowana? Czy złagodzenie przepisów przyniesie pozytywny skutek dla obywatela? Według mnie nie. Wśród posiadaczy zdarzają się przypadki, że na skutek różnych sytuacji życiowych sami sobie robią krzywdę. A jeśli pozbawią życia lub okaleczą kogoś innego? Nawet doświadczeni żołnierze, biorący udział w misjach wojskowych, po ich ukończeniu nierzadko nie mogą sobie poradzić z faktami konieczności użycia broni.

Marek Wiśniewski

Co nowego w oświacie?

PRAWO ▶ Od dawna mówi się, że polska szkoła wymaga naprawy, bo nie spełnia oczekiwań pracodawców, rodziców, uczelni wyższych i nie przygotowuje do wielkich wyzwań, przed którymi stoi młody człowiek wchodzący w dorosłe życie. Prawie wszyscy twierdzili, że „trzeba coś zrobić z tą szkołą”. I jest reforma

Od przeszło roku odbywały się konsultacje, wypowiadali się nauczyciele, dyrektorzy szkół, organizacje pozarządowe, samorządowcy, naukowcy i rodzice. Minister Anna Zalewska w czerwcu w Toruniu przedstawiła założenia reformy oświaty, nad którymi i ja pracowałam w Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży. Marszałek Sejmu uznał, że dwa projekty dotyczące reformy są tak ważne, że powołał specjalną podkomisję do rozpatrywania tylko tych projektów ustaw (ustawa Prawo oświatowe i ustawa wprowadzająca Prawo oświatowe), do której i mnie powołał. Praca podkomisji była bardzo trudna i żmudna, bo przez kilka dni od rana do późnego wieczora zastanawialiśmy się nad 557 artykułami tych ustaw. Na posiedzeniach podkomisji wypowiadali się przedstawiciele różnych organizacji i związków zawodowych, wnosili swoje uwagi i proponowali zmiany, które po dyskusji były przegłosowywane. Potem oba projekty zostały przedyskutowane i przegłosowane na posiedzeniu plenarnym Sejmu RP.

W rezultacie wypracowaliśmy ważne i potrzebne zmiany w systemie oświaty, w tym zmiany struktury szkolnictwa. Celem proponowanej reformy, w obliczu niżu demograficznego, jest przede wszystkim uratowanie potencjału polskiej edukacji, ponowne wprowadzenie cykliczności etapów szkolnych, dokonanie zmian programowych, aby

stworzyć system oświatowy na miarę XXI wieku.

DOCELOWA STRUKTURA SZKOLNICTWA BĘDZIE OBEJMOWAŁA:

8-letnią szkołę podstawową
4-letnie liceum ogólnokształcące
5-letnie technikum
3-letnią branżową szkołę I stopnia
3-letnią szkołę specjalną przysposabiającą do pracy
2-letnią branżową szkołę II stopnia
szkołę policealną

Istotą rozwiązań ujętych w projekcie jest stworzenie spójnej i drożnej struktury organizacji szkół oraz wydłużenie okresu kształcenia i wychowania w jednej szkole i tej samej grupie rówieśniczej. Rozwiązania mają na celu ograniczenie konieczności częstej adaptacji uczniów do nowych warunków uczenia się (zmiana szkoły i grupy rówieśniczej) i będą sprzyjać uzyskiwaniu lepszych efektów kształcenia.

Planowane rozwiązania w obszarze szkolnictwa zawodowego, tj. w zakresie uzyskiwania wykształcenia średniego branżowego przez absolwentów branżowej szkoły II stopnia, bezpośrednio przyczynią się do systematycznego podnoszenia jakości kształcenia ogólnego i zawodowego oraz kształtowania kompetencji kluczowych absolwentów szkół kształcących w zawodach. Absolwenci branżowej szkoły I stopnia w wybranych zawodach będą mogli kontynuować naukę i podnosić kwalifikacje zawodowe w branżowej szkole II stopnia, co zapew-

ni kontynuację treści kształcenia w ramach obranej ścieżki kształcenia zawodowego. Kształcenie w branżowej szkole II stopnia bezpośrednio przyczyni się do podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

Zadania samorządów

Z punktu widzenia zadań gminnych, zmiany rozpoczną się od roku szkolnego 2017/2018. Wówczas uczniowie kończący klasę VI szkoły podstawowej będą podlegać promocji do klasy VII szkoły podstawowej. Rozpocznie się tym samym wygaszanie gimnazjów – nie będzie prowadzona rekrutacja do gimnazjum. W roku szkolnym 2018/2019 ostatni rocznik dzieci klas III ukończy gimnazjum. Z dniem 1 września 2019 r. w ustroju szkolnym nie będą funkcjonować gimnazja.

Z punktu widzenia zadań powiatowych, zmiany również rozpoczną się w roku szkolnym 2017/2018 poprzez powstanie branżowych szkół. Wprowadzenie branżowej szkoły I stopnia w miejsce zasadniczej szkoły zawodowej planowane jest od 1 września 2017 r. Wprowadzenie branżowej szkoły II stopnia dla absolwentów branżowej szkoły I stopnia planowane jest od roku szkolnego 2020/2021.

Zmiany w liceach ogólnokształcących i technikach rozpoczną się od roku szkolnego 2019/2020, a zakończą w roku szkolnym 2023/2024.



Iwona Michałek

Obowiązkowy wolontariat

Każda szkoła musi prowadzić działania profilaktyczne i wychowawcze. Będą one opisane i realizowane w oparciu o wypracowany wspólnie z rodzicami program wychowawczo-profilaktyczny, który połączy dotychczas odrębnie opracowywane programy w jeden spójny dokument, zawierający działania wychowawcze i profilaktyczne.

Uznaliśmy, że w obecnym świecie, z punktu widzenia wychowania, ważne jest propagowanie idei wolontariatu. Wprowadzono więc przepis określający obowiązek zawarcia w statucie szkoły sposobu organizacji i realizacji zadań z zakresu wolontariatu. Dodatkowo umożliwiono samorządowi uczniowskiemu, w porozumieniu z dyrektorem szkoły lub placówki, podejmowanie działań z zakresu wolontariatu. Promowanie idei wolontariatu oraz angażowanie się w projekty wolontarystyczne dzieci i młodzieży szkolnej powinno odbywać się według określonych i przyjętych przez szkołę zasad, które określi Rada Wolontariatu.

Stawiają na języki

Obecnie prawie każdy pracodawca wymaga od swojego pracownika znajomości języka obcego. W dotychczasowym stanie prawnym oddziały dwujęzyczne nie mogły być tworzone w szkole podstawowej, jedynie w gimnazjum oraz w szkole ponadgim-

nazjalnej (razem 6 lat nauczania dwujęzycznego). Oddziały będą tworzone w taki sposób, aby szkoły podstawowe nowego systemu (klasy I–VIII), mogły zacząć takie kształcenie od klasy VII. W ten sposób zostanie zachowana liczba lat edukacji dwujęzycznej tj. 6 lat – 2 lata w szkole podstawowej (kl. VII–VIII) oraz 4 lata w liceum ogólnokształcącym. A więc każda szkoła podstawowa będzie mogła utworzyć taki oddział (lub oddziały), do którego będą przyjmowani w pierwszej kolejności uczniowie tej właśnie szkoły. Warunkiem będzie otrzymanie promocji do klasy VII oraz uzyskanie pozytywnego wyniku sprawdzianu predyspozycji językowych przeprowadzanego na warunkach ustalonych przez radę pedagogiczną.

Dyrektor tylko z konkursu

Nastąpiły zmiany dotyczące powierzania stanowiska dyrektora publicznej szkoły lub placówki. Do tej pory samorządy często powierzały stanowisko dyrektora szkoły lub placówki oświatowej bez konkursu. Teraz już takich możliwości nie będzie i każdy, kto będzie chciał być dyrektorem szkoły, będzie musiał stanąć do konkursu na to stanowisko.

To tylko niektóre, ale myślę że najważniejsze, zmiany w systemie oświaty. Akty wykonawcze do tych ustaw są w przygotowaniu.

Iwona Michałek
fot. archiwum



HOROSKOP



Koziorożec
(22.12-19.01)

Stwierdzisz, że pora zrobić coś dla siebie i postawisz na to, co sprawia ci przyjemność. Nagle zatęsknisz za dobrym jedzeniem. Wyszukasz w sieci ciekawe przepisy i przygotujesz kolację, która zyska uznanie domowników. Kiedy spełnisz się na tej niwie, postanowisz oddać się w ręce kosmetyczki lub masażystki. Po kilku dniach poczujesz zdecydowany przyływ sił.



Wodnik
(20.01-18.02)

Szczęście ci sprzyja. Przeszukaj telefon w poszukiwaniu kontaktów do dawnych przyjaciół i zaproponuj spotkanie. Dobrze ci zrobi wyluzowanie się. Wspomnienia miłych chwil oraz sympatyczne rozmowy odwrócą twoją uwagę od codziennych trosk. W sprawach zawodowych wymagana będzie delikatność i zdolności negocjacyjne. Poradzisz sobie doskonale.



Ryby
(19.02-20.03)

Chwilowo masz po dziurki w nosie atrakcji towarzyskich. Marzysz o tym, by telefon przestał dzwonić, maile nie przychodziły i najchętniej zaszyłabyś się w jakiejś głuszy. Weź kilka dni urlopu, wyjedź i zregeneruj siły. Kiedy się porządnie wypiszesz, zwolnisz tempo, poczujesz się zdecydowanie lepiej. Na sprawy sercowe nie masz co narzekać. Może się teraz przytrafić internetowy flirt.



Baran
(21.03-20.04)

Miłość całkowicie zaprzątnie ci głowę w najbliższych dniach. Będziesz flirtować, czarować otoczenie, kusić. Jeśli teraz dojdiesz do wniosku, że partner nie dba o ciebie tak, jak powinien, po prostu go zostawisz i zaangażujesz się w nowy związek. W tym emocjonalnym szaleństwie nie zapominaj o pracy, bo dojdzie ci kilka nowych obowiązków.



Byk
(21.04-21.05)

Jeśli pojawią się kłopoty, nie udowadniaj otoczeniu, że na pewno sam sobie z nimi poradzisz. Prośenie o pomoc nie zawsze musi być oznaką słabości. Pozwól znajomym, by cię wsparli, a poczujesz, że z serca spadł ci kamień. Będzie sporo okazji do spotkań z ludźmi. Nie uprzedzaj się, gdy ktoś mówi o kimś złe. Lepiej sam wyrób sobie zdanie na temat tej osoby.



Bliźnięta
(22.05-20.06)

Nagle spadnie ci na głowę sporo trudnych spraw. Okaze się, że wszyscy czekają na twoje decyzje, by ruszyć z miejsca lub chcą, byś udzielił im rady. Poczujesz się doceniony. Nowa znajomość rozkwitnie, nabierze rumieńców. Bliźnięta w stałych związkach będą szczęśliwe, zyskają poczucie bezpieczeństwa i z przyjemnością będą spędzać każdą wolną chwilę z partnerem.



Rak
(21.06-22.07)

Chciałbyś pozwolić sobie na lenistwo, oddech, a tymczasem trzeba trzymać rękę na pulsie. Będziesz musiał zmierzyć się z dodatkowymi obowiązkami zawodowymi. Na szczęście zyskasz na tym i finansowo, i w oczach szefa. To dobry moment na rozmowę o awansie. Odpoczynek trzeba odłożyć na później. Uważaj, jak odnosisz się do domowników, będziesz wyjątkowo rozdrażniony.



Lew
(23.07-22.08)

Odbędziesz kilka ważnych rozmów i zdziwisz się, że powodzenie wielu spraw aż w tak wielkim stopniu będzie zależeć od opinii innych ludzi. Dotąd byłeś zdania, że sam jesteś kowalem swojego życia zawodowego. Nie ulegaj jednak presji osób, które dbają tylko o swój interes. Weekend poświęć na spotkania towarzyskie. Nie opieraj się, kiedy przyjaciółka postanowi cię wyswatać.



Panna
(23.08-22.09)

Wpadniesz w wir spotkań towarzyskich i zabranie ci czasu na zajęcie się swoimi sprawami. Ktoś wyjawia ci tajemnicę. Uważaj, by nie zdradzić jej osobom lubiącym plotki. W pracy czas planowania zadań. Bez problemu poradzisz sobie z realizacją założonego planu.



Waga
(23.09-23.10)

W sprawach zawodowych chaos, będziesz mieć wrażenie, że nie nadążasz za zmianami. Spokojnie rób swoje, nie ulegaj stresowi. Sytuacja i tak musi się kiedyś ustabilizować. W weekend odpocznij w domu, nie zmuszaj się do wyjazdów czy wizyt towarzyskich. Sięgnij po książkę.



Skorpion
(24.10-21.11)

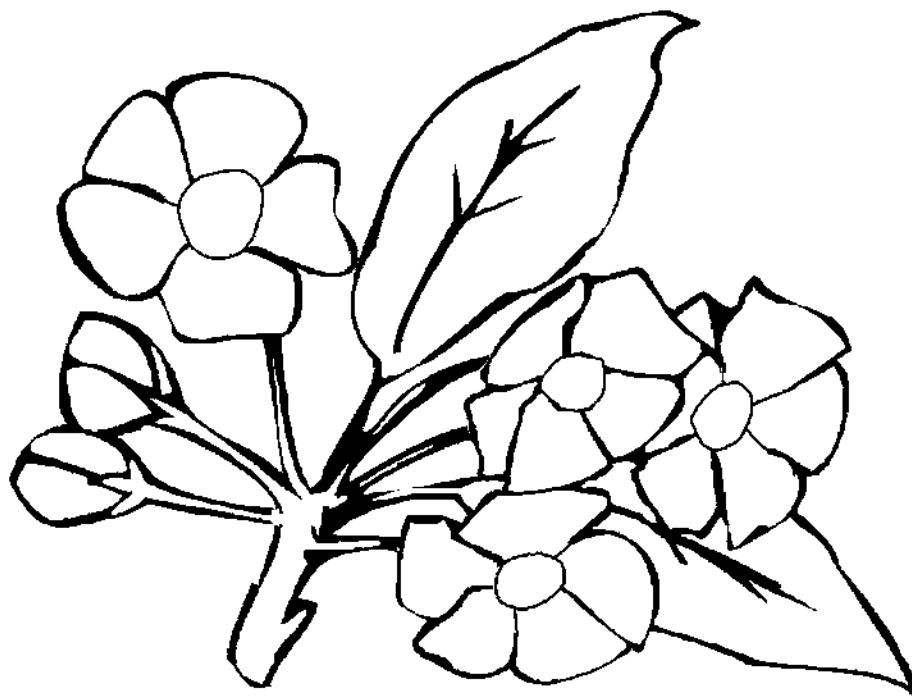
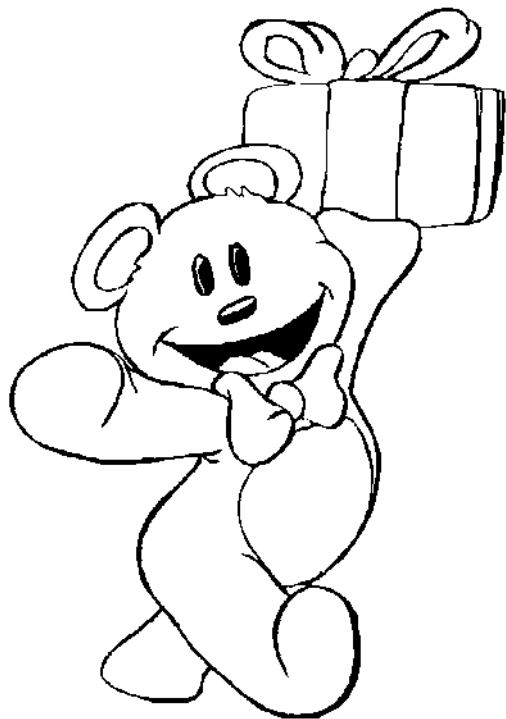
Ważna osoba życzliwie patrzy na twoje poczynania zawodowe. To pora, by się wykazać i zaprezentować z jak najlepszej strony. Dni wolne od pracy najchętniej spędzisz na wyjeździe. Zabierz ze sobą kogoś bliskiego sercu, wyłącz telefon i rób tylko to, na co masz ochotę.



Strzelec
(22.11-21.12)

Ciesz się z drobnych sukcesów, bardziej ambitne zadania odłóż na później. Zapragniesz odmiany, zechcesz zerwać z rutyną. Zaskoczysz otoczenie nową fryzurą albo zmianą stylu. Zanim porwiesz się na dodatkowe wydatki, sprawdź jednak stan konta, by później nie płakać.

Kolorowanki dla dzieci



Otwierają na kulturę

RYPIN ▶ Nauczycielki języka polskiego z Zespołu Szkół nr 1 w Rypinie zachęcają młodzież do uczestniczenia w wydarzeniach kulturalnych. Pierwsze efekty są już widoczne



Ewa Fede z rypińskiego ogólniaka ma pod opieką pierwszą klasę humanistyczną. Uczniowie otrzymują punkty za obecność na różnego rodzaju imprezach kulturalnych. Raz w miesiącu odbywa się także lekcja języka polskiego pod hasłem: „Aktualności kulturalno-literackie”.

– Pamiętam, że podczas naszej pierwszej lekcji niewiele osób chciało się wypowiadać – mówi Ewa Fede. – Młodzi ludzie z mniejszych miejscowości nie są przyzwyczajeni do obcowania z kulturą. Mają internet, często zamykają się w domach i są przekonani, że to im wystarczy. Moi uczniowie zaczęli uczestniczyć

w spotkaniach w rypińskich instytucjach kultury i dziś są bardzo otwarcie na dyskusję. Będąc w Toruniu, chętnie odwiedzają nie tylko kino, ale też np. Centrum Sztuki Współczesnej.

Rypińska oferta kulturalna obfituje w spotkania kół zainteresowań. Książnica prowadzi kluby: książki, filmowy i filozoficzny. O kinematografii można porozmawiać także w Rypińskim Domu Kultury, podczas spotkań Klubu Miłośników Filmów. Z ofertą do młodzieży wychodzi również Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej.

– Nie narzucamy uczniom konkretnych wydarzeń – mówi Ewa Wesołowska, pracująca

w ogólniaku z drugą klasą humanistyczną. – Dajemy im szansę rozwijania zainteresowań. Z czasem nasi podopieczni stają się wyrobionymi odbiorcami kultury i sztuki. Sami szukają kontynuacji lub proponują kolejne tematy spotkań danych klubów. Mają umiejętność odróżniania kultury wysokiej od popularnej.

Jak przyznają polonistki, młodzież najchętniej udziela się podczas spotkań poświęconych kinematografii. Ostatnio licealiści dyskutowali m.in. o ostatnim filmie Andrzeja Wajdy – „Powidoki”.

Tekst i fot.
Tomasz Błaszkiwicz

Gmina Rypin

Z młodzieżą o dopalaczach

W Gimnazjum im. Jana Pawła II w Kowalkach przedstawiciele policji i sanepidu rozmawiali z uczniami o szkodliwym działaniu substancji psychoaktywnych.



W lutym w szkole odbyły się cztery spotkania, w których wzięło udział łącznie 230 osób. O konsekwencjach karnych związanych z zażywaniem dopalaczy mówiła funkcjonariuszka z Komendy Powiatowej Policji w Ry-

pinie.

– Policjantka przypominała o nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – tłumaczy asp. Dorota Rupińska, oficer prasowy rypińskiej policji. – Poinformowała uczestników,

że zgodnie z obowiązującymi przepisami, substancje znajdujące się na wykazie środków zakazanych stanowiących załącznik do tej ustawy, w świetle prawa traktowane są jak narkotyki i w związku z tym są zakazane. Ponadto zapoznała uczniów z zagadnieniami dotyczącymi odpowiedzialności karnej za naruszenie przepisów wspomnianej ustawy, a także poinformowała, że osoby w wieku do 17 lat, które dopuszczają się czynów karalnych, odpowiadają przez sądem rodzinnym i nieletnich.

Z kolei przedstawicielka Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rypinie przestrzegała młodzież przed problemami zdrowotnymi i społecznymi, które mogą być skutkiem zażywania dopalaczy.

oprac.
Tomasz Błaszkiwicz
fot. KPP w Rypinie

Gmina Wąpielsk

Zaśpiewają dla pań

W środę 8 marca młodzi artyści mogą wziąć udział w I Gminnym Konkursie Piosenki dla Dzieci i Młodzieży.

Impreza, organizowana z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet, rozpocznie się o 16.00 w hali widowiskowo-sportowej w Radzikach Dużych. W konkursie wokalnym mogą wziąć udział dzieci w wieku przedszkolnym, uczniowie szkół podstawowych i gimnazjum oraz młodzież ponadgimnazjalna z terenu gminy Wąpielsk.

Przegląd ma charakter otwarty, mogą w nim wystartować indywidualni wykonawcy lub zespoły (maksymalnie trzyosobo-

we). Każdy z wykonawców zaśpiewa wybrany przez siebie utwór w języku polskim. Przy ocenie jury będzie brało pod uwagę: dobór repertuaru, umiejętności wokalne, interpretację oraz ogólny wyraz artystyczny.

Zgłoszenia są przyjmowane do piątku 3 marca do godz. 15.00 w Urzędzie Gminy Wąpielsk. Kartę zgłoszeniową można znaleźć na stronie internetowej: www.wapielsk.pl. Organizatorem konkursu jest wójt gminy Wąpielsk.

Tomasz Błaszkiwicz

Rypin

Uczniowie na medal

W połowie lutego w Szkole Podstawowej nr 1 w Rypinie odbył się apel podsumowujący pracę dydaktyczno-wychowawczą uczniów klas I-III.



Podsumowanie obejmowało pierwszy semestr roku szkolnego 2016/2017.

Wyróżnieni zostali laureaci ogólnopolskiego konkursu „Alfik Matematyczny”. Na piątkę z zadaniami poradziła sobie: Jan Rygielski, Aleksandra Płusa, Nicola Jabłońska i Adam Pesta. Na dobrym poziomie ćwiczenia rozwiązały: Aleksandra Romanowska, Julia Meler i Anna Rygielska. Uczniów przygotowały nauczycielki: Jolanta Thies, Ewa Głowacka i Marta Nowatkowska.

Na nagrody i dyplomy mogli liczyć także uczestnicy konkursu

plastycznego „Lubimy Kubusia Puchatka”. Najlepsze prace stworzyli: A. Bejrach, T. Zieliński, Z. Elwartowska, J. Grabowski, J. Zając, J. Gencel, F. Górski, M. Raczkowski, J. Rutkowska i O. Dytrych.

Kilkunastu uczniów otrzymało także dyplomy za stuprocentową frekwencję. Podczas apelu dyrektor Janusz Went wspominał również o licznych akcjach charytatywnych, w które angażują się młodzi społecznicy.

oprac.
Tomasz Błaszkiwicz
fot. nadesłane

Służba zdrowia w Rypinie w latach 1956-1973 – część 5

HISTORIA LECZNICTWA ▶ W 1951 roku powstała Powiatowa Stacja Pogotowia Ratunkowego. Siedziba mieściła się w budynku przy ulicy Gdańskiej 7. Kadra składała się w początkowym okresie głównie z felczerów

W 1953 roku felczer Jan Mikulski został skierowany z nakazem pracy w pogotowiu ratunkowym. W 1958 roku został zatrudniony Jerzy Smosarski, a rok później Włodzimierz Macikowski. W latach 1963-1965 w pogotowiu pracował felczer Ignacy Grzmil, od 1968 do 1976 roku felczer Adam Pardała. Pierwszymi pielęgniarkami zatrudnionymi w 1951 roku były: Elżbieta Chmie-

lewska i Alicja Narębska. W 1953 roku pracę w stacji podjęła pielęgniarka Helena Trędowska, w 1955 roku Janina Bonowicz, a w 1964 roku Łucja Tuchalska i Marianna Lisiecka. W latach 1958-1962 kierownikiem pogotowia był felczer Jan Mikulski, a od 1963 do 1970 lekarz Izydor Bartoszewski. W 1970 roku kierownikiem pogotowia w Rypinie został dyrektor szpitala Witold

Ferdyn, łącząc te dwie funkcje. Sytuacja taka utrzymała się do likwidacji stanowiska dyrektora w 1973 roku.

Dużą rolę przykładano w tym okresie do pracy sanepidu, czyli tzw. Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej. W 1956 roku stanowisko kierownika stacji objął lekarz Jerzy Balcerak. Personel powiększył się wówczas o Janinę Sobczyńską

i Krystynę Bonowicz. Siedziba została przeniesiona z ośrodka zdrowia do przychodni obwodowej przy ulicy 21 Stycznia 34. Pracę sanepidu nadal oceniano w tym okresie bardzo wysoko. W 1959 roku kierownik wydziału zdrowia Władysław Gumiński pisał w sprawozdaniu: „Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, której kierownikiem jest lekarz medycyny Jerzy Balcerak, pracuje dobrze. Na szczególne wyróżnienie zasługuje personel średni, który poprzez dokształcanie się uzyskał stopnie instruktorów sanitarnych. W stacji prowadzone są działy: higieny, żywienia i żywności, higieny komunalnej, higieny szkolnej, epidemiologii, oświaty sanitarnej oraz statystyki”.

W 1961 roku Jerzego Balceraka na stanowisku kierownika sanepidu zastąpił na kilka miesięcy lekarz Ryszard Pawiński, wówczas ordynator oddziału położniczo-ginekologicznego rypińskiego szpitala. Już w 1962 roku funkcję tę powierzono jednak ordynatorowi oddziału zakaźnego, który właśnie zamieszkał w Rypinie, Mieczysławowi Góralowi. Trzy lata później Góral zrezygnował z kierowania sanepidem, a stanowisko to objął ponownie lekarz ginekolog Józef Moskalonek. Pozostawał na tym stanowisku już przez dłuższy okres, do 1977 roku.

W 1963 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna posiadała dziewięć działów: żywienia i żywności z instruktorem higieny Marianem Grabowskim; higieny komunalnej z instruktorem higieny Tadeuszem Trojakiem; higieny szkolnej z instruktorem Bogusławem Szulcem; oświaty sanitarnej z instruktorem Edwardem Marzynowskim; higieny pracy z instruktorem Alicją Myk; epidemiologii z instruktorem Janiną Sobczyńską; szczepień ochronnych z pielęgniarką Krystyną Bonowicz; dział BDD z instruktorem Włodzimierzem Sobiechowskim; statystyki medycznej z instruktorem Janiną Mroczyńską. Według zachowanego z 1965 roku spisu, w stacji pracowali instruktorzy higieny: Marian Grabowski, Tadeusz Trojak, Janina Sobczyńska, Włodzimierz Sobiechowski, Bogusław Szulc, instruktor oświaty Kazimierz

Kamiński i dezynfektor Marian Barcikowski. W początkach lat siedemdziesiątych siedzibę sanepidu przeniesiono do budynku przy Placu Sienkiewicza 4.

W drugiej połowie lat pięćdziesiątych w Rypinie nadal funkcjonowała tylko jedna apteka przy ulicy Kilińskiego. Dopiero w kwietniu 1962 roku otwarto nową przy ulicy Kościuszki. W 1960 roku kierownikiem apteki przy ulicy Kilińskiego został mianowany Edmund Fabiszewski, magister farmacji, absolwent Akademii Medycznej w Łodzi. Już w 1962 roku zrezygnował z funkcji. Na przełomie 1962 i 1963 roku tą apteką zarządzał Jerzy Radoła, magister farmacji, absolwent Akademii Medycznej w Poznaniu. W 1963 roku kierownictwo apteki objęła Wanda Werens, absolwentka Wydziału Farmacji Akademii Medycznej w Łodzi, pracująca w rypińskiej aptece już od 1959 roku. Po jej wyprowadzeniu się do Płocka, kierownictwo przejęła Jadwiga Smoczyńska, a jej zastępcą została Margarita Radatz. W listopadzie 1967 roku Jadwiga Smoczyńska wyprowadziła się do Włocławka, a kierownictwo apteki nr 53 w Rypinie objął Eugeniusz Jaświn, magister farmacji, absolwent Akademii Medycznej w Łodzi. Zastępcą kierownika została jego żona Maria, a Margarita Radatz, pełniąc dotychczas tę funkcję, przeszła do pracy w aptece szpitalnej, na stanowisko kierownika. W okresie zarządzania apteką przez Eugeniusza Jaświna, w budynku przeprowadzono kapitalny remont. Założono centralne ogrzewanie, oddzielono recepturę od ekspedycji, wymieniono okna. W połowie 1970 roku Jaświnowie wyprowadzili się do Grudziądza, a kierownictwo apteki objął magister farmacji Jerzy Kaczmarek. Zastępcą kierownika została jego żona Janina. Już rok później Kaczmarek wyjechali z Rypina i zamieszkali w Warszawie, a od 1 września 1971 roku aptekę nr 53 prowadził magister farmacji Tadeusz Lenartowicz, kierownik w Golubiu-Dobrzyniu, który do Rypina dojeżdżał codziennie na kilka godzin. Jego zastępcą była magister farmacji Krystyna Hawrylewicz. W 1971 roku na emeryturę odeszła magister farmacji Irena Gańczyńska.



Wnętrze apteki przy ulicy Kościuszki (fot. ok. 1962)



Siostry i pracownicy Polskiego Czerwonego Krzyża w Rypinie (fot. ok. 1960)



Blok mieszkalny przy ulicy Kościuszki 7. Na parterze apteka nr 112 (fot. 1962)



Pracownicy Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rypinie. Siedzą od lewej: Zofia Grabowska, Irena Sobczyńska, Janina Mroczyńska (Sobiechowska), Stoją od lewej: Włodzimierz Sobiechowski, Kazimierz Głowacki, Józef Moskalonek (lekarz, Powiatowy Inspektor Sanitarny), Bogusław Szulc, Władysław Sobiechowski, Mariusz Barcikowski, Marian Grabowski, Tadeusz Trojak (fot. ok. 1966)

Od 15 stycznia 1972 roku przez kolejny rok aptekę przy ulicy Kilińskiego prowadził mgr farmacji Marian Krawczyk, a jego zastępcą była nadal Krystyna Hawrylewicz. W styczniu 1973 roku kierownikiem zostaje magister farmacji Marta Rumowska. Według spisu ze stycznia 1974 roku w aptecze przy ulicy Kilińskiego pracowali: Marta Rumowska (kierownik), Krystyna Hawrylewicz (zastępca kierownika), mgr farm. Maria Ludwicka, technicy farmacji: Teresa Watkowska, Bożena Pilarska, Teresa Niekrasz, Leokadia Skrok, Daniela Suszyńska. Lukrecja Baranowska i Anna Mańkowska (ref. finansowe), Bogumiła Pypkowska i Jadwiga Łaskiewicz (kasjerki), Helena Pakulska i Elza Freihert (fasowaczki), Klara Bernat i Anna Łukasik (sprzątaczk).

Szybki rozwój Rypina spowodował potrzebę uruchomienia drugiej apteki, bowiem zgodnie z przepisami z końca lat pięćdziesiątych, jedna placówka miała obsługiwać nie więcej niż 10 tys. ludności. Aptekę przy ulicy Kościuszki 7 otwarto 12 kwietnia 1962 roku. Kierownikiem została Krystyna Barciszewska, wówczas absolwentka wydziału farmacji Akademii Medycznej w Gdańsku. Funkcję tę pełniła do 1984 roku, kiedy to kierownikiem apteki została mianowana Danuta Ittrich. Sytuacja w zaopatrzeniu i wyposażeniu aptek uległa na początku lat siedemdziesiątych zasadniczej poprawie, chociaż pogarszał ją nadal system sprzedaży leków. Odbiorcami leków już od lat pięćdziesiątych w pierwszym rzędzie była ludność ubezpieczona, korzystająca z dużych zniżek oraz renciści i emeryci, otrzymujący leki bezpłatnie. Wynikiem tego było ogromne marnotrawstwo leków i tworzenie zapasów przez pacjentów w domach.

Przy szpitalu nadal prowadziła działalność apteka szpitalna, której kierownikiem od listopada 1958 do sierpnia 1967 roku był magister farmacji Czesław Wierzbowski. Do pomocy posiadał tylko pielęgniarkę Anielę Więclawską na cztery godziny dziennie. Zawód farmaceuty przestał być atrakcyjny wraz z upaństwowieniem aptek. Po trudnych pięcioletnich studiach magister farmacji otrzymywał bardzo niskie płace, nie miał możliwości dorobienia czy otrzymania mieszkania. W końcu lat pięćdziesiątych władze zaczęły tworzyć technika farmaceutyczne i zasilać apteki absolwentami tych szkół. Wyposażenie ap-

teki szpitalnej było szczególnie skromne i przypominało w tym okresie koniec XIX wieku. Apteka nie posiadała osobnego pomieszczenia do wykonywania płynów iniekcyjnych. Dochodził brak chętnych do pracy, ponieważ istniały poważne różnice w uposażeniu pracowników placówek społecznych i szpitalnych na niekorzyść tych ostatnich. W latach sześćdziesiątych brakowało pieniędzy na niezbędne leki codziennego użytku, a nawet na opatrunki. Wadliwie funkcjonowało dysponowanie lekami w apteczkach oddziałowych. Decyzję podejmowali zwykle ordynatorzy, według uznania i bez żadnej kontroli, a w dużej mierze zależało to od uczciwości pielęgniarki oddziałowej. Jedynie rozprowadzanie narkotyków i leków reglamentowanych wpisywano do specjalnych zeszytów.

W 1960 roku aptekę przeniesiono do drewnianego baraku, gdzie na jej potrzeby przydzielono cztery pomieszczenia. Od 1963 roku zatrudniono w charakterze księgowej Marię Zielińską. Oprócz leków i materiałów opatrunkowych, prowadzono także szeroki asortyment sprzętu medycznego oraz odczynników laboratoryjnych. Zaprzestano natomiast sporządzania płynów infuzyjnych ze względu na trudne warunki lokalowe. W 1967 roku zmarł Czesław Wierzbowski i przez kilka miesięcy funkcję kierownika apteki sprawowała magister farmacji Jadwiga Smoczyńska. 15 listopada 1967 roku na stanowisko to powołana została magister farmacji Margarita Radatz, dotychczas pracująca w aptece nr 53 przy ulicy Kilińskiego. Od 1968 roku zatrudniono technika farmacji Alfonsa Tomaszewskiego, dojeżdżającego z Brodnicy. W sierpniu 1973 roku apteka została przeniesiona do nowych pomieszczeń w dobudowanym skrzydle szpitala. Na powierzchni 116 metrów zorganizowano pokój kierownika, ekspedycję, recepturę, magazyn, sterylizatornię, zmywalnię i szatnię. Wyposażono także aptekę w nowy sprzęt, meble oraz literaturę fachową. Powierzono także aptecze prowadzenie błon rentgenowskich, leków i materiałów dentystycznych oraz protezycznych. Apteka zaopatrywana była przez bydgoski zarząd aptek. Na wszystkich oddziałach szpitalnych umieszczono apteczki prowadzone przez pielęgniarki oddziałowe, które składały do apteki zamówienia na leki.

Od połowy lat pięćdziesiątych wzmocnił swoją działalność w Rypinie Polski Czerwony Krzyż. W 1955 roku prezesem PCK mianowano Bronisława Słupskiego, który funkcję tę pełnił do 1967 roku. W okresie tym nastąpił silny rozwój liczby kół zakładowych i szkolnych. Propagatorem pracy z młodzieżą był ówczesny pracownik PCK Stanisław Makowiecki. W 1967 roku na czele organizacji stanął Jan Malec, wówczas prezes Sądu Powiatowego w Rypinie. Z racji wykonywanego zawodu pomagał rypińskiemu od-

ziałowi, kierując spore sumy na rzecz PCK z kar nałożonych na sądzonych z tzw. nawiązek. Zarząd organizacji tworzyli w tym okresie: I wiceprezes Jan Mikulski, II wiceprezes Halina Świdzińska, skarbnik Maria Ciuchta, sekretarz Stanisław Makowiecki, kierownik punktu krwiodawstwa Adolfin Moskalonek, instruktor powiatowy Matylda Wesołowska oraz członkowie zarządu: Ewa Zielińska, Magdalena Soborska, Barbara Kuligowska, Lucjan Żurek, Edward Małecki i Maria Łydziańska. W okresie tym następował dalszy liczeb-

ny rozwój organizacji. W 1974 roku zarejestrowano w Rypinie 32 koła z 885 członkami. Do szczególnie zaangażowanych działaczy w początkach lat siedemdziesiątych należeli: Ewa Zielińska ze Strzyg, Balbina Rygielska, Barbara Jenziorska, Jan Ciarkowski, Barbara Buchalska, Edwin Giłka, Witold Ferdyn, Halina Świdzińska, Stanisława Osieńska, Izidor Bartoszewski, Wiktor Szreiber, Jan Rybacki, Zygmunt Bojanowska, Jadwiga Rakowska, Bolesława Chojńska, Anna Górna.

dr Piotr Gałkowski



Kierowcy pogotowia ratunkowego w Rypinie (fot. ok. 1960)



Pracownicy Powiatowej Kolumny Transportu Sanitarnego w Rypinie. Stoją od lewej: Edward Majewski, Andrzej Kamiński, Jan Zabudź, Stanisław Dybanowski, Ryszard Witkowski. Siedzą od lewej: Janusz Więclawski, Aleksander Głowacki, Jan Karwaszewski (fot. ok. 1972)



Sztandar PCK niesie Stanisław Makowiecki. 1 Maja 1967 roku.



INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU RYPIŃSKIEGO



tel. 662 061 348, 56 682 26 80



TYGODNIK

REGIONU
RYPIŃSKIEGO



Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

Auto Moto
auto handel / komisy
Auto Handel-Komis skup i zamiana, Marek Wiśniewski, ul. Lidzbarska 10B, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 603 858 933
części i akcesoria
mamAUTO – sprawdzone części używane do wszystkich aut – GWARANCJA 1 MIESIĄC! 54 280 2990
Hurtownia motoryzacyjna Auto Complex, Brodnica, ul. 18 Stycznia 34, tel. 56 649 86 69
Auto części Ravis, Lipno, ul. Skępska 31, kontakt pod nr. tel. 54 288 46 76
serwisy
AUTO SUMOCKI Opony hurt-detal, sprzedaż, wulkanizacja i serwis. Naprawa aut. LAKIERNIA PROSZKOWA. Klimatyzacja, Makówiec 67, tel. 601 927 221
skup aut / demontaż
mamAUTO – złomowanie/auto-kasacja – PŁACIMY NAJWIĘCEJ – Odbiór gratis, gotówka! 54 280 2990
Bigum - skup aut gotówka, tel. 601 917 253
stacje kontroli pojazdów
Okręgowa stacja kontroli pojazdów Gawrońscy, ul. Mleczarska 21, Rypin, tel. 54 444 71 15
usługi
Gawrońscy - legalizacja tachografów cyfrowych, ul. Mleczarska 21, Rypin, tel. 602 536 686
Budowa i remonty
usługi
PIASEK, ŻWIR oferuje: piasek płukany, sucho siany, żwir, czarnoziem, torf, kruszywo, kamień, tłuczeń, gruz, DOWÓZ, tel. 608 219 596
El-Dan firma ogólnobudowlana, stany surowe, elewacje, dachy, docieplenia, wykończenie wnętrz, tel. 792 080 506
wykończenie wnętrz
Panorama sprzedaż okien, drzwi, rolet, bram, parapetów, moskitier, ul. Kościuszki 54, Rypin, kontakt pod nr. tel. 509 728 154, 729 353 930
Edukacja
szkoły językowe
Szkoła języków obcych SPARROW, ul. Rynek 17, Golub-Dobrzyń, tel. 519 844 525
Finanse i bankowość
leasing
Leasing-Experts oferta specjalna nie tylko dla firm, leasingujemy prawie wszystko- auta, komputery, maszyny, urządzenia, tel. 575 665 290
Nieruchomości
biura nieruchomości
Z nami bezpiecznie sprzedaż, kupisz, wynajmiesz, kupujący nie płaci prowizji, tel. 575 665 291

NSP-Nieruchomości Biuro pośrednictwa w obrocie nieruchomościami. Oferujemy profesjonalne przeprowadzenie każdego rodzaju transakcji w nieruchomościach. Golub-Dobrzyń ul. Pod Arkadami 11 tel. 531 795 462
Rolnictwo / leśnictwo
hurt / sklep
Hurtownia owoców i warzyw, własna produkcja pomidorów i ogórków, Brodnica, ul. Podgórna 80a, 506 079 392
maszyny
Importer maszyn i urządzeń rolniczych Krzysztof Jabłoński, Obręb 25, tel. 604 849 435
nawozy
Agromax - Hurtownia nawozów i węgla, Brodnica, tel. 56 498 23 39
usługi
Dampol transport wapna tel. 694 498 284
składy opału
Dampol skład opału Szczuka, tel. 56 498 12 24
Skład opału, sprzedaż hurtowa i detaliczna, prawdopodobnie najtańszy węgiel w okolicy, tel. 730 015 103
FHU Olek Skład węgla, tel. 501 621 145
Inter-Pal ekogroszek, pelet, brykiet, kontakt pod nr. tel. 531 132 203
Agromax - Autoryzowany sprzedawca katowickiego holdingu węglowego, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 56 498 23 39
Sport i rekreacja
fitness / aerobic / kulturystyka
Klub X-Fitness - idealne miejsce dla kobiet, zadbaj o swoją sylwetkę, porady dietetyczne i treningowe, tel. 730 167 510
rowery
STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Brodnica ul. Kopernika 7, tel. 530 186 139
STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Brodnica ul. Farna 4, tel. 784 085 614
STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Brodnica ul. Mostowa 8, tel. 662 126 961
Salon firmowy Romet - skutery, motocykle, rowery, ul. Piłsudskiego 47, Rypin, kontakt pod nr. tel. 600 261 092
usługi
Festyny, Uroczystości rodzinne, wynajem: zjeżdżalnia, zamek, euro bungee, wała, popcorn, balony, tel. 507 705 261
Surowce / skupy

Skup palet - sprzedaż, skup, wymiana, kontakt pod nr. tel. 730 015 103
Inter-Pal skup-sprzedaż palet, tel. 531 132 203
Administracja
Starostwo Powiatowe w Rypinie ul. Warszawska 38 87- 500 Rypin tel. 54 280 24 33
Agencja Restrukturyzacja i Modernizacja Rolnictwa ul. Nowy Rynek 5 87-500 Rypin kontakt pod nr. tel. 54 280 01 55
Powiatowy Urząd Pracy ul. Nowy Rynek 14 87-500 Rypin tel. 54 280 21 44
Urząd Gminy Rypin ul. Lipnowska 4 87-500 Rypin tel. 54 280 21 37
Powiatowy Urząd Pracy ul. Nowy Rynek 14 87-500 Rypin tel. 54 280 21 44 fax: 54 280 24 79
Kultura i rekreacja
Rypiński Dom Kultury, Kino „Bałtyk” ul. Warszawska 8 87-500 Rypin tel. 54 280 21 56
Biblioteka Publiczna Miejsko - Powiatowa ul. Warszawska 20 87-500 Rypin tel. 54 280 21 42
Rypińskie Centrum Sportu ul. Dworcowa 11 87-500 Rypin Tel. 54 233 97 42
Numery alarmowe
Komenda Państwowej Straży Pożarnej ul. Strażacka 4 87-500 Rypin kontakt tel. 54 280 37 37

lub 54 280 91 53 numer alarmowy 998 lub 112 z telefonów kom. Pogotowie energetyczne 991 Pogotowie gazowe 992
Oświata
Zespół Szkół nr 1 im. ks. Czesława Lisowskiego ul. Kościuszki 51 87-500 Rypin tel. 54 280 20 65
Zespół Szkół nr 5 im. ks. J. Twardowskiego ul. Młyńska 12 87-500 Rypin tel. 54 280 36 42
Zespół Szkół Miejskich w Rypinie ul. Sportowa 24 87-500 Rypin tel. 54 280 23 31
Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Pawła II ul. Młyńska 12 87-501 Rypin tel. 54 280 58 47
Szkoła Podstawowa nr 1 im. mjr. Henryka Sucharskiego ul. 3 Maja 3 87-500 Rypin kontakt pod nr. tel. 54 280 51 19
Przedszkole Niezapominajka ul. Gustawa Sommera 16 87-501 Rypin tel. 54 280 35 16
Przedszkole nr 1 ul. Młyńska 3 87-500 Rypin tel. 54 280 57 97
Przedszkole Miejskie nr 2 ul. Wojska Polskiego 11 87-500 Rypin tel. 54 280 31 32
Chatka Puchatka. Punkt przedszkolny. Pankowska J. ul. Jana Pawła II 87-500 Rypin kontakt pod nr. tel. 501 024 694
Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd Dróg Powiatowych ul. Strażacka 1 87-500 Rypin tel. 54 280 34 04
Wodociągi ul. Elizy Orzeszkowej 4 87-500 Rypin tel. 54 280 24 61
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. ul. Mikołaja Reja 2 87-500 Rypin kontakt pod nr tel. 54 280 34 32
Zdrowie
Pogotowie numer alarmowy 999 lub 112 z telefonów kom.
Szpital Powiatowy ul. 3 Maja 2 87-500 Rypin ul. 54 280 54 54
Przychodnia przy Szpitalu ul. 3 Maja 2 87-500 Rypin tel. 54 280 24 26
Przychodnia Dormed ul. Lisowskiego 16 87-500 Rypin tel. 54 280 76 20
Wykaz aptek w Rypinie: „Pod Orłem” Sp. z o.o. Apteka ul. Kilińskiego 7 87-500 Rypin kontakt pod nr. tel. 54 280 20 44
„Pod Lwem” Apteka Danuta Ittrich ul. Kościuszki 7 87-500 Rypin tel. 54 280 25 24
„Remedium” Apteka ul. Koszarowa 3 87-500 Rypin tel. 54 280 35 97
„Aloes” Apteka Urszula Mielczarek ul. ks. Lisowskiego 2 b 87-500 Rypin tel. 54 280 55 75

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

**ZADZWOŃ
608 688 587**

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

**ZADZWOŃ
608 688 587**

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

**ZADZWOŃ
608 688 587**

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

**ZADZWOŃ
608 688 587**

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

**ZADZWOŃ
608 688 587**

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

**ZADZWOŃ
608 688 587**

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

**ZADZWOŃ
608 688 587**

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

**ZADZWOŃ
608 688 587**

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

**ZADZWOŃ
608 688 587**

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

**ZADZWOŃ
608 688 587**

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

**ZADZWOŃ
608 688 587**

Informator

Pogotowie numer alarmowy **999**
lub 112 z telefonów kom.

Straż Pożarna 998
lub 112 z telefonów kom.

Policja 997
lub 112 z telefonów kom.

Komenda
Powiatowa Policji w Rypinie
Piłsudskiego 19, 87-500 Rypin
tel. (54) 230 82 00

Komenda Powiatowa PSP w Rypinie
Strażacka 4, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 37 37

SP ZOZ Rypin
Maja 2, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 57 41

DORMED s.c. Przychodnia Lekarska
Lissowskiego 16, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 76 20

**Niepubliczny Zakład
Opieki Zdrowotnej Eskulap s.c.**
Ogrodowa 36, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 63 70

Przychodnia Przy Szpitalu
3 Maja 2, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 24 26

**Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki
Ciepłej MPEC Sp. z o.o. w Rypinie**
Mikołaja Reja 2, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 34 32

Powiatowy Urząd Pracy
Nowy Rynek 14, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 21 44

Dworzec PKS
Dworcowa 20, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 30 72

Rypiński Dom Kultury
Warszawska 8, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 21 56

Gabinet weterynaryjny
Nowy Rynek 16f, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 47 01

RYPIN VET Gabinet Weterynaryjny
Warszawska 26, 87-500 Rypin
tel. 797 408 703

Urząd Skarbowy w Rypinie
Dojazdowa 10, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 45 10

Starostwo Powiatowe w Rypinie
Warszawska 38, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 24 33

Urząd Gminy Rypin
Lipnowska 4, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 97 00

Urząd Miasta Rypin
Warszawska 40, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 96 00

Urząd Gminy Brzuze
Brzuze 62, 87-517 Brzuze,
tel. (54) 270 11 23/38

Urząd Gminy Skrwilno
ul. Rypińska 7, 87-510 Skrwilno
tel. (54) 270 00 12

Urząd Gminy Wąpielsk
Wąpielsk 20, 87-337 Wąpielsk
tel. (56) 493 83 21

Urząd Gminy Rogowo
Rogowo 51, 87-515 Rogowo
tel. (54) 280 16 22

Urząd Miasta Rypin
87-500 Rypin, ul. Warszawska 40
tel. (54) 280 96 00

KRUS Rypin
Warszawska 47 A, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 21 19

**Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa**
Nowy Rynek 5, 87-500 Rypin
tel. (54) 280 01 55

Tu kupisz Tygodnik Regionu Rypińskiego CRY

1. GS Lipno, Sklep Brzuze
2. Sklep F.H.P.U. Ka-Ma Karol Ryczkowski, Brzuze
3. GS Lipno, Sklep Giżynek
4. GS Lipno, Sklep Ostrowite 12
5. GS Lipno, Sklep Ostrowite 186
6. Sklep ABC Marcin Małkiewicz, Ostrowite 191
7. Supersam Marcin Małkiewicz, Ostrowite 60
8. GS Lipno, Sklep Radzynek
9. GS Lipno, Sklep Trąbin
10. Sklep Sanpol Jadwiga Kamińska, Ugoszcz
11. GS Lipno, Sklep Żałe
12. Sklep Mini Market Małgorzata i A. Wawreniuk, Kobrzyniec
13. Sklep Marek Ślesiński, Nadróż
14. Sklep F.H.P.U. Ka-Ma Karol Ryczkowski, Nadróż
15. Sklep Lewiatan Mariola Wrzosek, Rogowo
16. Sklep ABC Joanna Gurtowska, Rogowo
17. Sklep ABC Małgorzata i Andrzej Wawreniuk, Rogowo
18. GS Rypin, ul. Mławska 10
19. GS Rypin, ul. Piłsudskiego 36
20. GS Rypin, Sklep Głowińsk
21. GS Rypin, Sklep Rypański
22. GS Rypin, Sklep Rusinowo
23. GS Rypin, Sklep Sadłowo
24. GS Rypin, Sklep Zakrocz
25. GS Rypin, Sklep Stępowo
26. GS Rypin, Sklep Borzymin
27. GS Rypin, Sklep Kowalki
28. GS Rypin, Sklep Puszcza Rządowa
29. GS Rypin, Sklep Cetki
30. GS Rypin, Sklep Marianki
31. Piekarnia Pati, ul. Kościuszki 5
32. Piekarnia Pati, ul. Wojska Polskiego 5c
33. Piekarnia Pati, ul. Lissowskiego 3
34. Piekarnia Pati, ul. Mławska 7
35. Sklep Akrys, ul. Kościuszki 50
36. Kiosk przy rondzie
37. Paweł Maklakiewicz, Pl. Sienkiewicza 6
38. Sklep Joanna Ziółkowska, ul. Bielawki 1
39. Salonik Kolporter, ul. Mławska 46 b
40. Sklep Świat Alkoholi Paweł Wilkosz, ul. Nowy Rynek 34
41. Sklep Mati Ewa Dobkowska, ul. Rynek 4
42. Sklep Groszek Grzegorz Wiesztort, ul. Dworcowa 7a
43. Kiosk U Gosi Z. Grzeszkiewicz, ul. Lissowskiego 2

OGŁOSZENIA DROBNE Auto Moto

Opel Corsa B, silnik 1,2, 16v benzyna. Tel. 694641273

Skup aut w każdym stanie, odbiór od klienta, uszkodzone oraz całe, tel. 889 883 507

Autoholowanie, pomoc drogowa, przewóz aut lub maszyn do 7 t. Faktura, pomoc w uzyskaniu auta zastępczego. Tel. 889 883 507

Nieruchomości

Sprzedam dom w Ostrowitem oraz maszyny rolnicze, tel. 661 259 196

Sprzedam siedlisko 0,70 ha wraz z budynkami (dom, garaż, budynek gosp.), Długie, pow. rypiński. Cena 250 tys. do uzgodnienia. Tel. 508 591 873

Rolnictwo

Kurki 28 i 18 tyg., kaczki odchowane, Zieleń, tel. 506 405 692

Sprzedaż kurek 13 tyg. po 13 zł, do stawia gratis. Tel. 503 508 148

TRANSPORT KONI, KRÓW I INNYCH ZWIERZĄT NA TERENIE CAŁEJ POLSKI. ATRAKCYJNE STAWKI. WYPOŻYCZAM PRZYCZEPĘ DO PRZEWÓZU KONI. TEL. 669 450 043

Sprzedam Ursus-360, kontakt pod nr. tel. 56 684 40 38

Różne

Sprzedam w bardzo dobrym stanie meble pokojowe z szafą na ubrania koloru brązowego, dł. 290 cm, wys. 190 cm, cena 890 zł. Kontakt pod nr. tel. 698 020 728

Tuja szmaragd 0,60 zł, kontakt pod nr. tel. 518 518 835

Węgiel/drewno

Drewno kominkowe liściaste od 140 zł/m trociny – 20 zł/m, 5 zł worek, ekogroszek i orzech (worki 25 kg). OBLADREX Golub-Dobrzyń, tel. 604 517 964

Praca

Zatrudnię kierowcę z kat. C+E, na firanę, tel. 504 208 616 lub 508 304 792

Praca na produkcji dla Pań i Panów w każdym wieku - od zaraz! Praca w Brodnicy! Dojazd gwarantowany! Osoby zainteresowane prosimy o kontakt pod numerem telefonu: 52 321 57 41

Praca na stanowisku operatora piły do cięcia profili! Nie wymagamy doświadczenia! Miejsce pracy:

Kurzętnik. Osoby zainteresowane prosimy o kontakt pod numerem telefonu: 52 321 57 41

Praca w Brodnicy dla operatorów maszyn z doświadczeniem. Atrakcyjne zarobki, premie, dodatki – kontakt tel. (52) 328 49 37

Opiekunka seniorów – legalna praca w Niemczech, szybkie wyjazdy – również bez znajomości języka – Promedica24, tel. 519 690 440.

REKLAMA

**Regulacje okien
731 731 201**

**POLE
REKLAMOWE
EXTRA**

Firma mamAUTO sp.j.
z siedzibą w Starorypinie Rządowym zatrudni :
**- PRACOWNIKA DO FOTOGRAFOWANIA
I OBRÓBKİ ZDJĘĆ CZĘŚCI SAMOCHODOWYCH
- MAGAZYNIERA**

Wymagania:

- podstawowa znajomość fotografii,
- podstawowa znajomość branży motoryzacyjnej,
- podstawowa znajomość części i podzespołów samochodowych,
- znajomość obsługi komputera,
- skrupulatność i odpowiedzialność,
- samodzielność.

Oferujemy:

pracę w firmie z wieloletnim doświadczeniem w sprzedaży części samochodowych

tel: 501-138-133; 608-497-975

REKLAMA



REKLAMA



Wyślij z komórki ogłoszenie do naszych tygodników

1. Wpisz w telefonie komórkowym dowolnej sieci SMS z treścią ogłoszenia. Zaczynaj od podania prefiksu

AF.CBR (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Brodnickiego CBR),
AF.CWA (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Wąbrzeskiego CWA),
AF.CGD (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Golubsko-Dobrzyńskiego CGD),
Af.CLI (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Lipnowskiego CLI),
AF.CRY (ogłoszenie do Tygodnika Regionu Rypińskiego CRY).
Po spacji wpisz treść ogłoszenia.

2. Prefiks musi być oddzielony spacją od treści ogłoszenia – jest to warunek konieczny przyjęcia ogłoszenia przez system. Maksymalna liczba znaków razem z prefiksem, znakami interpunkcyjnymi i spacjami w obrębie jednego SMS-a wynosi 160. Treść SMS-a nie może zawierać polskich znaków (ą, ć, ę, ł, ń, ó, ś, ż, ź).

3. Wyślij SMS z treścią ogłoszenia pod numer **74480**.

Koszt SMS-a to 4,92 zł brutto (4 zł netto plus VAT 23%). Przykładowa całość powinna wyglądać tak: AF.CLI (spacja) Kupie samochód, tel. 123 456 789.

4. Otrzymasz od nas potwierdzenie otrzymania SMS-a o treści: Dziękujemy za przesłanie ogłoszenia. Redakcja CLI (CRY, CWA, CGD lub CBR).

5. Na ogłoszenia do wydania czwartkowego czekamy do poniedziałku do godz. 24.00.

6. Jeden SMS oznacza jednorazową emisję ogłoszenia. Szczegółowy regulamin wysyłania i publikowania ogłoszeń przez SMS dostępny jest na stronie internetowej **WWW.GOLUB-CGD.PL**

Pech nie przeszkodził jej w zwycięstwie

KOLARSTWO ▶ W niedzielę 26 lutego Jagoda Rzeszot z klubu Cykliści wygrała wyścig z cyklu Mazovia MTB w Mrozach



Zawody były trzecim etapem cyklu Northtec MTB Zimą, których organizatorem jest Cezary Zamana. W Mrozach kolarze już po raz ósmy ścigali się na dystansach: Mega (37 km), Fit (19 km) i Hobby (7 km).

Wyścig ruszył spod gminnej szkoły podstawowej. W jej budynku zawodnicy mogli liczyć na ciepły poczęstunek oraz przeprowadzić rozgrzewkę. Później przyszła pora na twardą rywalizację w trudnych warunkach atmosferycznych.

Jagoda Rzeszot dojechała najszybciej w kategorii Fit, osiągając czas 17 min 22 s. Rypinianka o prawie 40 sekund wyprzedziła drugą zawod-

niczkę.

– Trasa była szybka i wodnista – tłumaczy trener Tomasz Kalich. – Jagoda na końcówce miała niegroźny upadek, ale wyścig musiała kończyć z krzywą kierownicą i bez przerzutek. Był to udany występ, ciężkie treningi popłacają.

Po trzech wyścigach Jagoda Rzeszot zajmuje trzecie miejsce w klasyfikacji generalnej. Do prowadzącej Weroniki Jankowskiej z Sulejówka traci nieco ponad 50 punktów. Za zwycięstwo zawodniczki otrzymują 200 punktów. Finałowy maraton Northtec MTB Zimą odbędzie się 12 marca w Długosiodle, a już w kwietniu startuje liga UKS.

Tomasz Błaszkwicz
fot. nadesłane

Hokej

Grad goli w Rypinie

W ubiegłym tygodniu Staś zremisował 7:7 z Ciechocinkiem na zakończenie tegorocznego sezonu halowego.

– Od niedawna spotykamy się ze Zdrojem na regularnych sparingach – mówił na łamach naszego tygodnika Jarosław Nowak, zawodnik i trener Stasia. – Dzięki tej znajomości na mecze Ligi Centralnej dołączył do nas Mirosław Tomaszewski, jeden z zawodników Ciechocinka. Myślimy o pogłębieniu współpracy, jeśli chodzi o grupy młodzieżowe.

Poprzednie sparingi były niezwykle zacięte. Emocji nie brakowało także w ostatnim spotkaniu. Kibice zobaczyli aż 14 goli, a mecz zakończył się remisem 7:7. Formą strzelecką błysnęli: Patryk Śliwiński i Radosław Szawłowski, którzy

strzelili po dwa gole.

Dla rypinian tegoroczny sezon halowy był niezwykle pracowity. Oprócz regularnych sparingów z ekipą z Ciechocinka, hokeiści Stasia wzięli udział w ogólnopolskich rozgrywkach Ligi Centralnej. W rywalizacji z profesjonalnymi lub półprofesjonalnymi zespołami podopieczni Jarosława Nowaka uplasowali się na siódmym miejscu w tabeli, wyprzedzając UKS Lutkówka.

Teraz seniorzy i juniorki rozpoczną przygotowania do sezonu na trawie, prawdopodobnie

ostatniego, w którym Staś będzie musiał radzić sobie bez profesjonalnego boiska. Na przełomie maja i czerwca przy ul. Sportowej ruszy budowa kompleksu sportowego z przeznaczeniem m.in. do gry w hokeja na trawie. Koszt całej inwestycji to blisko 3 miliony złotych.

Tekst i fot.

Tomasz Błaszkwicz

STAŚ RYPIN VS. CIECHOCINEK		
7	–	7
Gole		
Śliwiński x2, Szawłowski x2, Piotrowski, Zieliński, Nowak		
Skład		
Karolina Zaborowska, Jarosław Nowak, Krzysztof Ozimkowski, Hubert Piotrowski, Patryk Śliwiński, Radosław Szawłowski, Mateusz Zieliński, Mateusz Szymborski		



Tenis stołowy

Idą jak burza

Oliwia Głowacka i Martyna Rumińska ze Szkoły Podstawowej w Długiem awansowały do wojewódzkiego finału turnieju tenisa stołowego.



Półfinał odbył się w ubiegłym tygodniu w Grudziądzu. Zawodniczki zmierzyły się jedynie z dwoma zespołami, bo drużyna z Torunia nie dojechała. Do awansu potrzebne było zatem tylko jedno zwycięstwo. Uczennice z Długiego spełniły ten warunek i już w pierwszym meczu pokonały 3:0 rówieśniczki ze Szkoły Podstawowej w Mysłakówku. W spotkaniu o pierwsze miejsce na drodze zawodniczek z gminy Wąpielsk stanął silny zespół z Łasina. Rywalki wygrały pewnie 3:0 i awansowały do wojewódzkiego finału z pierwszego miejsca.

– Dziewczyny z Łasina trenują na co dzień w miejscowym klubie – mówi opiekun drużyny z Długiego Łukasz Kulikowski. – Moje uczennice nawiązywały z nimi w każdym secie wyrównaną walkę, co dobrze rokuje na finał. Kto wie, być może powalczymy o medal w ostatecznej rozgrywce.

Finał wojewódzki zostanie rozegrany już w najbliższy piątek. O wynikach poinformujemy w kolejnym wydaniu naszego tygodnika.

Tomasz Błaszkwicz
fot. nadesłane

Siatkówka

Ogólniak i ekonomik rządzą w powiecie

W Powiatowym Turnieju Piłki Siatkowej najlepsi okazali się reprezentanci LO i zawodniczki Zespołu Szkół nr 2 w Rypinie.



Zawody zostały rozegrane w środę 22 lutego w hali Rypińskiego Centrum Sportu. Mecze odbywały się w dwóch grupach. Zwycięzcy byli rozstawieni w fazie pucharowej. Do turnieju zgłosiły się cztery szkoły z terenu powiatu rypińskiego.

W rywalizacji dziewcząt walka o zwycięstwo toczyła się pomiędzy siatkarkami Zespołu Szkół nr 2 i nr 3 w Rypinie. Ostatecznie lepsze okazały się sportsmenki z ekonomika, które wygrały 2:0. Trzecią lokatę zajęły zawodniczki z rypińskiego LO, a na czwartym

miejszu został sklasyfikowany zespół z Nadroża.

W rywalizacji mężczyzn najlepsi byli siatkarze z Liceum Ogólnokształcącego w Rypinie, którzy w finale pokonali reprezentantów Zespołu Szkół nr 4 w Nadrożu. Na trzecim miejscu uplasowali się gospodarze, a czwarta lokata przypadła podopiecznym Zespołu Szkół nr 3 w Rypinie.

Zwycięskie drużyny już wkrótce wezmą udział w ćwierćfinałach wojewódzkich.

Tomasz Błaszkwicz
fot. ZS nr 2

Trudny powrót do ligi

PIŁKA NOŻNA ▶ W niedzielę 26 lutego przedstawiciele Pojezierza Brzuze testowali kandydatów do reaktywowanej drużyny piłkarskiej



Na spotkaniu w Ostrowitem pojawiło się kilkunastu młodych graczy z terenu gminy i okolic. Najpierw członkowie klubu opowiedzieli o założeniach związanych z powstaniem sekcji piłkarskiej, a następnie zawodnicy mogli zaprezentować swoje umiejętności w wewnętrznym sparingu.

– Damy chłopakom trochę czasu, być może ktoś jeszcze dojdzie w najbliższych tygodniach – mówi Karol Górski, prezes Pojezierza. – Mamy tron zespołu

w postaci trzech, czterech zawodników, którzy grali w naszym klubie jeszcze za czasów A-klasy. Będziemy opierać się także na młodzieży z naszej gminy.

Najbliższe tygodnie klub poświęci na weryfikację kandydatów, którzy zgłosili się do gry. Jeśli w gminie Brzuze uda się zebrać kilkunastoosobową zaangażowaną grupę, Pojezierze wystartuje od nowego sezonu w rozgrywkach B-klasy.

– Daliśmy ogłoszenia do są-

siednich gmin – dodaje Karol Górski. – Szukamy ludzi, którzy po prostu chcą pograć w piłkę i sprawdzić się w ligowej rywalizacji. Niestety nie jesteśmy w stanie płacić.

Pojezierze wróci do rozgrywek ligowych po kilkuletniej przerwie. Sześć lat temu drużyna wywalczyła nawet awans do A-klasy, ale po sezonie sekcja piłkarska została zawieszona.

Tekst i fot.

Tomasz Błaszczewicz

Futsal

Mito Spedycja blisko tytułu

Rypiński zespół prowadzi w rozgrywkach Halowej Ligi Piłki Nożnej w Golubiu-Dobrzyniu.



W sobotę 25 lutego zespoły rozegrały piątą kolejkę ligową. Dla rypinian początek turnieju nie był udany. W pierwszym spotkaniu z Underartem Wąbrzeźno nasi piłkarze mieli wyraźną przewagę, ale uratowali remis kilkadziesiąt sekund przed końcowym gwizdkiem. Na listę strzelców wpisał się Jakub Nicgórski.

W kolejnym meczu było już dużo lepiej i drużyna Mito 2:0 ograła Agro-Lidera Wąbrzeźno. Do siatki rywala trafili: Seba-

stian Żbikowski i Marek Taczyński. Kolejne spotkanie z TKKF-em Sahara rozpoczęło się dla Mito nieszczęśliwie. Rywale uzyskali rzut karny po pechowym zagraniu ręką i szybki wyszli na prowadzenie. Później rypinianie dominowali, ale natrafili na groźne kontry i ostatecznie przegrali 2:3. Oba gole strzelił Marek Taczyński. Ostatni pojedynek z Underartem był pokazem siły rypińskiego zespołu. Mito triumfowało 5:1. Dwa trafienia zaliczył Michał Czapliński, a pozostałe gole dołożyli: Nicgórski, Fosiński i Ruciński.

– Piąta kolejka obfitowała w spotkania na szczycie ligi halowej – relacjonuje Marek Taczyński, kapitan Mito. – Trzy najlepsze drużyny rozgrywały mecze pomiędzy sobą i podzieliły się punktami. Dzięki niespodziewanej porażce lidera z drużyną Agro-Lider, awansowaliśmy na pierwsze miejsce. Cieszy miejsce w tabeli, ale pozostaje niedosyt, bo stać nas było na lepszą zdobycz punktową.

Do końca sezonu pozostały już tylko dwie kolejki i sześć spotkań. Mito prowadzi w tabeli z dwupunktową przewagą nad Underartem Wąbrzeźno. Za nieco ponad tydzień rypińska drużyna zmierzy się z wiceliderem z Wąbrzeźna, LZS-em Karczewo i Dziadkami Golub-Dobrzyń.

Tekst i fot.

Tomasz Błaszczewicz

WYNIKI:

Mito 1:1 Underart Wąbrzeźno
Mito 2:0 Agro-Lider Wąbrzeźno
Mito 2:3 TKKF Sahara 2:3
Mito 5:1 Underart Wąbrzeźno

Futsal

Coraz mniej niewiadomych

W niedzielę 26 lutego o 17.00 w Radzikach Dużych drużyny rozegrają ostatnią kolejkę Halowej Ligi Piłki Nożnej. Najbliżej zwycięstwa jest Kamal Radziki.



W ubiegłym roku tytuł zdobył Kamal Radziki. Czy w niedzielę tradycji stanie się zadość?

Tegoroczna edycja ligi ruszyła w listopadzie. Mecze odbywają się co tydzień. Każdy zespół rozgrywa jedno spotkanie 2x15 minut.

W minioną sobotę duży krok w stronę mistrzostwa wykonał Kamal, który pewnie 6:2 ograł Albatrosa Kiełpiny. Na drugim miejscu plasują się Błękitni. W sobotę ekipa z Długiego po ciężkiej walce pokonała 6:4 seniorów Mechaniki.

Tekst i fot.

Tomasz Błaszczewicz

WYNIKI 13. KOLEJKI

Błękitni Długie 6:4 Mechanik Długie Senior
Albatros Kiełpiny 2:6 Kamal Radziki
Korona Półwiesk 1:0 OSP Radziki
Kama Ruszkowo 3:1 Mechanik Długie Junior



PIŁKA NOŻNA ▶ Zmiany w sztabie szkoleniowym

W rundzie wiosennej ekipę juniorów młodszych rypińskiego Lecha poprowadzi Szymon Moszczyński. Pomocnik drużyny seniorów i trener zastąpi w tej roli dotychczasowego szkoleniowca Kamila Bryła, który zrezygnował z funkcji z powodów osobistych. Młodzi gracze rozpoczęli już treningi na orliku przy Szkole Podstawowej nr 1 w Rypinie.

Tekst i fot. Tomasz Błaszczewicz

Udana inaugurację

PIŁKA NOŻNA ▶ Skrwa Skrwilno pokonała 5:2 Legię Osiek w pierwszym meczu przygotowawczym do rundy wiosennej A-klasy



W sobotnim meczu w Wąbrzeźnie Skrwa od początku zdominowała niżej notowanego przeciwnika i już do przerwy prowadziła 3:0. Po zmianie stron w szeregi drużyny ze Skrwilna wkrađło się rozluźnienie, przez co rywale zdołali dwukrotnie trafić do siatki. Ostatecznie mecz zakończył się wynikiem 5:2.

– W spotkaniu z Legią chcieliśmy zagęścić środek pola, dlatego zdecydowałem się na sprawdzenie nowego ustawienia 1-3-5-2 – mówi trener Paweł Celebucki. – Mecz przebiegł po naszej myśli, staraliśmy się płynnie przechodzić z gry obronnej do ataku. Nie

wszystkie akcje się udawały, ale i tak jestem zadowolony z naszej skuteczności, zwłaszcza że był to pierwszy mecz po dłuższej przerwie.

Kolejny sparing podopieczni Pawła Celebuckiego zagrają w najbliższą niedzielę o 12.00 w Mławie. Ich rywalem będzie reprezentant ciechanowskiej ligi okręgowej – Boruta Kuczbork. Sezon ligowy rusza w połowie marca. Na inaugurację Skrwa zagra na wyjeździe z Tłuchowią. Po trzynastu kolejkach ligowych zespół z powiatu rypińskiego zajmuje piąte miejsce w tabeli, tracąc do lidera z Lubienia Kujawskiego siedem punktów.

W Skrwilnie nikt jednak nie mówi głośno o awansie, ze względu na zeszłoroczne niepowodzenie.

Tekst i fot.

Tomasz Błaszkwicz

SKRWA SKRWILNO VS. LEGIA OSIEK		
5	(3:0)	2
Gole		
Rochowicz, Chojnowski, Błachewicz P., Błachewicz S., Narodzonek		
Skład		
Tyburski – Łażewski, Celebucki Sz., Rokoszewski – Feliksiak, Błachewicz P., Manelski J., Manelski M., Narodzonek – Rochowicz, Błachewicz S.		

Piłka nożna

Grot pracuje nad formą

Drużyna z Kowalk zremisowała 3:3 z Pogromem Zbójno, outsiderem toruńskiej A-klasy.



Piłkarze Grotu mają za sobą nie do końca udaną rundę jesienną. Rozgrywki rozpoczęli z wysokiego „c”, przez chwilę zajmując nawet pozycję lidera włocławskiej A-klasy. Później gracze z Kowalk zaliczyli jednak waha-

nia formy i ostatecznie zajmują siódme miejsce w tabeli.

Przygotowania do wiosny Grot zainaugurował zwycięstwem 4:3 z LZS-em Bobrowo. Teraz rywalem ekipy z naszego powiatu był Pogrom Zbójno,

ostatni zespół toruńskiej A-klasy. Drużyny spotkały się w niedzielę na sztucznej płycie w Wąbrzeźnie. Mecz miał wyrównany przebieg i zakończył się wynikiem 3:3. Dla Grotu gole strzelili: Norbert Trędewicz, Rafał Dobrzański i Tomasz Wysocki.

– Pojechaliśmy do Wąbrzeźna w okrojonym składzie, nie wszystko jeszcze dobrze funkcjonowało – tłumaczy grający trener Tomasz Wysocki. – Na wiosnę zagramy w optymalnym składzie, prawdopodobnie dołączą do nas także Mateusz Perłowski i drugi testowany zawodnik.

W najbliższą niedzielę w Wąbrzeźnie Grot rozegra kolejny mecz przygotowawczy. Tym razem rywalem piłkarzy z gminy Rypin będzie Legia Osiek. Początek spotkania o 14.00.

Tekst i fot.

Tomasz Błaszkwicz

Piłka nożna

Skuteczny atak, dziurawa obrona

Lech Rypin zremisował 4:4 z GKS-em Wikielec w kolejnym sparingu przed rozpoczęciem sezonu ligowego.

W sobotę Lechici szlifowali formę w starciu z aktualnym liderem IV ligi warmińsko-mazurskiej. Znakomitą formę z poprzednich sparingów podtrzymał sprowadzony ze Sparty Brodnica Mariusz Rutkowski, który zaliczył już czwartego gola po powrocie do Rypina. Skutecznością błysnął także Piotr Buchalski, obrońca, kapitan i najlepszy strzelec Lecha w tym sezonie. Pozostałe bramki dołożyli: Marek Magdziński i Marcin Mrówczyński. Rywale także imponowali grą ofensywną i mecz zakończył się remisem 4:4.

Nasz zespół po rundzie jesiennej IV ligi kujawsko-pomorskiej zajmuje szóste miejsce w tabeli. Działacz i piłkarze Lecha nie ukrywają jednak aspiracji do awansu.

– Sportowo jesteśmy poukładani, trzecia liga jest w naszym zasięgu – mówił w wywiadzie dla naszego tygodnika prezes Zbigniew

Ardanowski. – Strata do lidera wynosi 10 punktów, zatem będziemy musieli nie tylko wygrywać swoje mecze, ale liczyć, że rywale zaliczą kilka wpadek. W piłce jest to możliwe, dlatego cel nie może być inny. Chcemy wygrać IV ligę.

Runda rewanżowa rozpocznie się w weekend 18-19 marca. Rypinianie zagrają na wyjeździe z Legią Chełmża.

Tekst i fot.

Tomasz Błaszkwicz

LECH RYPIN VS. GKS WIKIELEC		
4	–	4
Gole		
Rutkowski, Buchalski, Magdziński, Mrówczyński		
Skład		
Anuszewski – J.Trędewicz, Buchalski, Rybka, Baranowski, Grube, Fodrowski, Mrówczyński, Moszczyński, Magdziński, Rutkowski		



Futsal

Oldboye do Rypina

W sobotę 4 marca w hali Rypińskiego Centrum Sportu już po raz czwarty oldboye z całego kraju zagrają w Turnieju Sąsiadujących i Zaprzyjaźnionych Miast.



W zawodach wezmą udział drużyny m.in. z Lipna, Golubia-Dobrzynia, Chełmży, Żuromina, Płońska czy Żyrardowa. Dwa zespoły wystawią gospodarze – Lech Rypin.

– Turniej startuje już od rana, ale największe emocje są przewidziane po 14.00 – mówi Zbigniew Ardanowski, prezes Lecha Rypin.

– Wtedy drużyny rozegrają mecze o konkretne miejsca. W przerwach będzie można obejrzeć występy Dziecięco-Młodzieżowej Grupy Estradowej, zagra też zespół akordeonowy. Na kibiców czekają atrakcyjne nagrody, ufundowane przez sponsorów. Będzie można wygrać m.in. rower, blender, komplety ręczników i pościeli oraz karnety na basen i kregielnie. Nagrody otrzymają kibice, którzy w czasie losowania zasiądą na trybunach i będą mieli przy sobie los. Na atrakcyjne upominki mogą także liczyć piłkarze wyróżnieni w indywidualnych kategoriach.

Tygodnik Regionu Rypińskiego CRY jest patronem medialnym tego wydarzenia.

Tekst i fot.

Tomasz Błaszkwicz